

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE LLOBREGAT

EDITA

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

Pl. de la Vila 11, 1r.

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.org

www.bisbatsantfeliu.org

Subscripció anual: 20 euros

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

Í

T

BISBAT DE **E**

SANT FELIU DE

LLOBREGAT **L**

L

T

U

B

[ ]

NÚM 15 (2007)
30 DE JUNY
DE 2007

SUMARI

195 Església Diocesana

196 Decrets

196 *Decret 05/07*

196 *Decret 05/07*

196 *Decret 02/07*

197 *Decret 03/07*

197 *Decret 04/07*

197 *Llicència per a la publicació del directori: "Patronatge i Calendari Litúrgic Diocesans" Ref.: 01/07*

198 *Llicència 01/07*

198 Escrits dominicals

198 *"Doneu-nos-el el dia d'avui" (6-5-2007)*

199 *Ans deslliureu-nos de qualsevol mal (13-5-2007)*

200 *Perquè són vostres per sempre el regne, el poder i la glòria (20-5-2007)*

201 *La petjada de l'amor (27-5-2007)*

202 *¿Crida o reclam? (3-6-2007)*

203 *Vida de la pregària (1) (10-6-2007)*

204 *Vida de la pregària (2) (17-6-2007)*

205 *Vida de la pregària (3) (24-6-2007)*

206 Crònica diocesana

211 Homilies

211 *Amb motiu de la proclamació de la Mare de Déu de Montserrat patrona de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat*

214 *Cinquè diumenge de pasqua*

215 *Sisè diumenge de pasqua*

217 *Ascensió del Señor*

218 *Pentecosta*

220 Cartes i escrits

220 *Als alcaldes davant les eleccions municipals*

221 *Tres verbos del humanismo cristiano, «trabajar, pensar y rezar»*

221 *Entrevista feta per Silvia Cobo per l'agència de notícies catòlica Flama.info*

223 Delegacions

223 *Delegació Diocesana per a la Vida Consagrada*

226 *Delegació Diocesana de Litúrgia i Pastoral Sacramental*

254 Necrològiques

255 *CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE*

257 Comunicats

257 *Missatge dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, als joves participants a l'Aplec de l'Esperit celebrat a Tarragona, el dia 26 de maig de 2007*

258 *Comunicat de la reunió n. 183*

261 *CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA*

263 Comunicats

263 *Caridad y educación integral*

267 *SANTA SEU*

269 Comunicats

269 *Carta de la Congregació per al Clergat, amb ocasió de la jornada mundial de pregària per la santificació dels sacerdots.*

277 ALTRES INFORMACIONS

279 Notícies

- 279 *Benet XVI i el repte del continent Llatinoamericà*
- 279 *Entrevista concedida por el Santo Padre Benedicto XVI a los periodistas durante el vuelo hacia Brasil-5-2007 Traducció no oficial d'ACIPrensa.com, presa de la versió oficial en italià publicada per la Santa Seu*
- 285 *Discurso de Inauguración de la V Conferencia General del Episcopado Latinoamericano*
- 296 *Mensaje de la V Conferencia a los Pueblos de América Latina y el Caribe*
- 300 *Resumen del Documento Final*

Església diocesana

DECRETS

Decret 05/07

PEL PRESENT nomenament, tenint en compte el bé pastoral, el seu càrrec de Delegat diocesà de Patrimoni, i atenent les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem

Mn. Xavier Armengol i Siscares

per al càrrec de membre del Consell de la Catedral de Sant Llorenç, fins al març de 2009, constituït segons Decret 04/06, esperant que l'exercirà com un eficaç servei a l'Església.

Sant Feliu de Llobregat, 14 de maig de 2007

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, pvre.
Secretari general i Canceller*

Decret 05/07

PEL PRESENT nomenament, tenint en compte el bé pastoral, el seu càrrec de Delegat diocesà de Patrimoni, i atenent les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem

Mn. Xavier Armengol i Siscares

membre oient del Consell Diocesà per als assumptes econòmics del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, per un període de tres anys, a tenor del c. 492.2 del Codi de Dret Canònic, esperant que l'exercirà com un eficaç servei a l'Església.

Sant Feliu de Llobregat, 14 de maig de 2007

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, pvre.
Secretari general i Canceller*

Decret 02/07

Sant Feliu de Llobregat
14 de maig de 2007

Considerant la conveniència d'actualitzar les percepcions econòmiques dels preveres i diaques, segons les possibilitats del Fons comú diocesà de Sant Feliu de Llobregat.

D'acord amb els cànons 281 i 1274 del Codi de Dret Canònic, i havent realitzat les consultes oportunes;

PEL PRESENT decret disposem que aquest any, amb efecte des de primer de gener de 2007, d'acord amb les normes diocesanes sobre la retribució dels preveres i diaques, vigents a l'arxidiòcesi de Barcelona, sigui augmentat el valor del punt en un 3,-% (tres per cent).

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, pvre.
Secretari general i Canceller*

Decret 03/07

Sant Feliu de Llobregat
7 de juny de 2007

Havent de procedir al nomenament de Delegat Diocesà per a les Causes dels Sants

Tenint en compte el bé pastoral i ateses les circumstàncies personals de l'interessat, nomenem, mentre no disposi altrament,

Mn. Àlvar Pérez i Marquès

per al càrrec de Delegat Diocesà per a les Causes dels Sants, com a col·laborador del nostre ministeri en l'Església de Sant Feliu de Llobregat, al servei del Poble de Déu, esperant que l'exercirà com un eficaç servei a l'Església.

Declarem que li corresponen els drets i deures annexos a aquest càrrec pastoral, i li conferim les facultats adients, segons les disposicions diocesanes, des del moment de prendre'n possessió.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, pvre.
Secretari general i Canceller*

Decret 04/07

Sant Feliu de Llobregat
12-6-2007

Vista la petició del prevere d'aquesta Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, Rvd. Sr. Ignasi Mora i Terrats, en què en sol·licita l'excardinació per tal d'incardinar-se a l'Arxidiòcesi de Barcelona;

Atesa la disposició de l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Barcelona d'incardinar el prevere esmentat, sempre que per part nostra se li concedeixin les Lletres d'excardinació;

PEL PRESENT document decretem l'excardinació perpètua i absoluta d'aquesta Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat del prevere

Rvd. Sr. Ignasi Mora i Terrats

perquè pugui incardinar-se a l'Arxidiòcesi de Barcelona.

Aquest decret tindrà efecte a partir de la data en què el sol·licitant obtingui el decret d'incardinació a la diòcesi esmentada.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Barcelona.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, pvre.
Secretari general i Canceller*

Llicència per a la publicació del directori: "Patronatge i Calendari Litúrgic Diocesans" Ref.: 01/07

Sant Feliu de Llobregat
17-5-2007

Passi el directori: "Patronatge i Calendari Litúrgic Diocesans", redactat per la Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia d'aquest Bisbat de Sant Feliu de Llobregat a la censura de Mn. Francesc Nicolau i Pous

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe

*+Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del senyor Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutierrez, pvre.
Secretari general i Canceller*

Llicència 01/07

DIRECTORI: "Patronatge i Calendari Litúrgic Diocesans"

AUTOR: Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

IMPRÈS: Ossó - Produccions gràfiques (Sant Feliu de Llobregat)

Sant Feliu de Llobregat,
25 de maig de 2007

Vist el precedent dictamen del Censor i, quant a nosaltres pertoca, autoritzem la publicació de l'obra de què es tracta; cal fer-hi constar la llicència eclesiàstica, en la forma d'estil, i dipositar a la Secretaria general del Bisbat tres exemplars de l'obra de referència, abans de donar-la a la publicitat.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe,

*+Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del senyor Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, pvre.
Secretari general i Cancellier*

DILIGÈNCIA: Expedida la llicència en la mateixa data del Decret.

El Secretari general i Cancellier

**ESCRITS
DOMINICALS**

"Doneu-nos-el el dia d'avui" (6-5-2007)

Certament la petició "doneu-nos avui el nostre pa de cada dia" conté un gran misteri. Els cristians, a força de pregar-la i meditar-la, han anat desvelant els seus secrets.

El pa que es demana és "el nostre". Què volem dir amb aquesta expressió? Signifiquem dues coses realment importants: una, que aquest pa és el propi dels cristians, el que els caracteritza com Església i deixebles de Jesucrist; una altra, que és un pa de tots ells, però únic i compartit.

Segons els dos significats, els ulls creients identifiquen aquest pa amb l'Eucaristia. Més enllà de la qüestió de si Jesús pensava en l'eucaristia quan ensenyava el Parenostre, és perfectament legítim que els seus deixebles, en vista de tot el conjunt del que Ell ens ha dit i ha fet per nosaltres, entenguem i visquem aquesta petició com pregant que ens doni el pa eucarístic.

El pa eucarístic de cada dia. Se sent dir que la devoció de celebrar o participar en l'eucaristia cada dia té a veure sobretot amb la qüestió de "l'estipendi" que rep el sacerdot. Una interpretació suggerent (i "picant"), però més filla de la sospita,

que del rigor històric (el costum de "l'estipendi" és alguns segles posterior a la devoció de la celebració quotidiana de la missa). En realitat va influir més en la celebració quotidiana precisament la interpretació d'aquesta petició del Pare Nostre com a referida al "pa eucarístic de cada dia". En efecte, sembla que l'esperit segueix al cos en allò d'alimentar-se: cada dia necessita el seu pa...

D'altra banda, aquesta manera de pensar no va del tot desencaminada. Perquè l'eucaristia té molt a veure amb el pa material. En concret està íntimament relacionada amb els béns que compartim a l'Església i amb els que repartim entre els pobres. L'eucaristia és cos de Crist, en el sentit de pa compartit des del que contínuament (quotidianament) refem la comunió fraterna i alhora, com a font de compromís amb els cossos sofrents dels pobres. Aquests, per cert, sí que saben què significa "viure al dia".

- "Avui" precisament pidolem el pa de l'Eucaristia. És el major do que ens ha deixat Jesucrist ressuscitat aquí a la terra.
- Perquè avui tenim fam del pa únic, partit i compartit: només Ell pot travessar els murs i barreres que ens separen als cristians, ens distancien i ens enfronten.
- Perquè avui maldem per ser transformats en Ell, única font inesgotable de compassió i de justícia amb els necessitats de pa.

No deixarem de meditar en la importància de l'"avui" per al cristià, com va donar a entendre Jesús i explica la carta als hebreus... És el realisme històric de la fe, el temps present com a gràcia, el viure sense evasions al passat o al futur,

l'abandonament confiat a les mans del Pare.

"Per l'avui del món i de l'Església, doneu-nos el pa vostre i nostre".

Ans deslliureu-nos de qualsevol mal (13-5-2007)

Aquesta petició del Pare Nostre, pròpia de l'evangeli de Sant Mateu, és la més difícil d'explicar en dues paraules i, alhora, la que més explicació demana. D'altra banda, les traduccions litúrgiques catalana o castellana no ajuden a entendre el seu veritable significat. En realitat aquestes versions segueixen la tradició occidental, que ha vist en la paraula "mal", qualsevol cosa que faci patir ("qualsevol mal"), sigui fruit de la nostra responsabilitat, com ara el pecat, sigui conseqüència de la contingència o debilitat humana...

Però el text de Sant Mateu no diu això exactament: pot suposar-ho, però diu més. De fet la tradició oriental, i alguns Sants Pares d'occident, ho van entendre d'una altra manera.

Jesús volia que demanéssim ésser alliberats ("deslliureu-nos"), no en el sentit figurat o ocasional, com quan diem "veure's lliure de tal perill o tal amenaça", sinó en el sentit real i propi, és a dir, ser alliberats d'una situació vital que anomenem "esclavitud", un estat o una existència que ens envolta, ens lliga i ens impedeix esdevenir nosaltres mateixos. Per això, aquest evangeli no diu "lliureu-nos del mal" (una cosa), sinó "del dolent" (algú), és a dir, d'un tirà que ens sotmet i subjuga (Mt 6,13). Com diu R. Guardini, patim els mals i descobrim que existeix "la maldat", que és la seva font; i alhora reconeixem que, senyorejant en aquest món de la

maldat, hi ha "el malvat" o "Maligne" (Mt 13,19,38; 5,37): aquest és l'enemic de l'home, pare de la mentida, el divisor i acusador, el dèspota origen de tota opressió... El que demanem és la llibertat.

Però un text molt antic pràcticament contemporani dels evangelis sinòptics, anomenat la *Didajé*, que també reproduïx el Pare Nostre, ve a dir: tens davant dos camins, el del bé (la vida) i el del mal (i la mort); l'oració del *Parenostre*, juntament amb el precepte de l'amor a Déu i als germans, la confessió dels pecats i l'Eucaristia, està en el de la vida. Tria.

- Mentida i esclavitud sempre van unides. Pel mateix motiu la veritat és sempre companya de la llibertat.
- Odi i mort sempre van junts. Per la mateixa raó, l'amor és sempre companya de la vida.
- Demanem al Pare que ens alliberi de la mentida i de l'odi. Però en aquesta petició hi ha implícita la crida a elegir responsablement la veritat i l'amor.

De vegades maldem per la llibertat, però no volem moure'ns. Altres vegades la desitgem, però no estem disposats a elegir el bé. Altres vegades reivindicuem la llibertat, però no volem veure'ns lligats a compromisos... El Pare Nostre ens recorda que la llibertat nostra és la pròpia dels fills de Déu, capaços, per amor, d'establir vincles amb el Pare, fent la seva voluntat, i amb els germans, integrant-se en el "nosaltres" que prega.

Perquè són vostres per sempre el regne, el poder i la glòria (20-5-2007)

En la celebració de la Missa, a l'oració del *Parenostre* s'afegeix una altra pregària, que, tot desenvolupant l'última petició

"allibereu-nos de tot mal", prega al Pare que hi hagi pau en els nostres dies i que puguem superar el pecat i qualsevol sofriment, mentre esperem la vinguda gloriosa de Jesucrist. És una bona manera d'afrontar les vicissituds i els reptes d'aquesta història nostra, ben convençuts que a la fi de tot plegat hi ha una victòria definitiva sobre qualsevol mena de mort.

Però no és aquest pròpiament el punt final de l'experiència d'oració amb el *Parenostre*. Aquell antiquíssim catecisme que és la *Didajé* va incorporar, a manera de conclusió, una aclamació que sembla nascuda de l'entusiasme de la comunitat il·lusionada i agraïda. L'assemblea, el "nosaltres" que ha anat vivint tot el que el *Parenostre* significa, es deixa portar per l'admiració cap a la bondat i la resplendor del Pare i exclama dient: "Perquè teus són el Regne, el poder i la glòria per sempre".

Aquest afegit al text evangèlic mostra que l'oració del *Parenostre* era viscuda i entesa per la comunitat cristiana primitiva en un clima de goig i lloança a la bondat, veritat i bellesa de Déu Pare. Els recent batejats cantaven entusiasmats la seva nova condició de fills de Déu. Recorda l'oració referida en el capítol 17 de Sant Joan, quan Jesús, tenint present tota la seva vida en la terra i preveient la seva passió i la seva mort ja pròximes, glorifica el Pare. O el càntic de lloança que, segons diu l'Apocalipsi, entonen els màrtirs en la glòria (Ap 7,12).

I això és el que ens sorprèn i ens commou: que després d'una oració compromesa com és el *Parenostre*, un cop havent donat la vida fins a l'extrem i havent patit la tortura fins a la mort, la rúbrica de tota l'existència sigui aquesta: "la glòria, el poder, el regne, són teus, Senyor". Només

s'entén des de l'amor agraït que suscita l'encontre vital amb Jesucrist.

- El Parenostre és la mateixa vida cristiana posada en oració. Però ni la vida, ni l'oració cristianes són "acumulació de mèrits" per adquirir la glòria.
- Sigui que preguem, sigui que visquem, l'experiència original més ferma i profunda és la d'existir envoltats per l'amor gratuït del Pare.
- Aquest, i no altre, és l'origen, la font i el motiu de la nostra pau i la nostra alegria.

Quan l'Església celebra l'ascensió de Jesucrist al cel, l'únic que fa és deixar-se portar per aquesta experiència i, entusiasmada, entonar al Pare aquest mateix càntic: "vostre és el Regne, el poder, la glòria per sempre". Perquè si alguna glòria ens pertoca, si d'alguna felicitat podem gaudir, és aquella de la qual participem en Jesucrist. És de fet molt més que tot el que podríem pensar i desitjar.

La petjada de l'amor (27-5-2007)

Els joves de Catalunya són convocats a l'aplec de Pentecosta, sota el lema "**Marcats per l'Esperit**". És un encert fer aquesta crida convocant "els qui estan i se senten marcats". Aquesta expressió, "els fidels o el poble dels marcats", té un ressò bíblic i teològic ben profund i ric. Però també té un ressò, encara més significatiu, per a la vida. I és el que ens interessa esbrinar per damunt de tot.

Què és la marca de l'Esperit? En què consisteix?

No caldria dir-ho, però convé recordar que aquesta marca de cap manera és una condecoració, un privilegi d'uns quants més perfectes, una distinció exclusiva de

classe, de nació, de cultura, ni res de semblant. Perquè la marca que fa l'Esperit, tot i tenir formes diferents, és sempre la mateixa per a tots, siguin de la nació que siguin (Fets 10,35). Per això els qui ens apleguem en nom seu, en trobar-nos, tot d'una sentim que som un sol poble, portem el mateix senyal. Com aquell que descobreix un paisà només sentint-lo parlar... De fet la marca de l'Esperit "ens homologa" i identifica més enllà de les fronteres.

Per altra banda, el que fa l'Esperit en nosaltres és certament aquell efecte suau i dolç, que és molt propi del qui anomenem i cantem com a "consolador, hoste de l'ànima, descans, conhort i dolcíssim refrigeri" (Seqüència de la missa). Però no podem oblidar que la marca de l'Esperit també és una ferida de foc cremant, que el propi Jesús deia haver portat a la terra i desitjava que s'estengués per tot arreu (Lc 12,49).

No entendrem gaire la marca de l'Esperit, si no recordem que Ell és talment l'amor mateix amb el qual Déu ens estima. Els místics ho compregueren molt bé i arribaren a expressions ben reeixides. Amb elles assoliran una síntesi perfecta d'aquells factors, que si no es referien a la lògica pròpia de l'amor, semblarien contradictoris: la marca de l'Esperit és "cauteri suau", "flama regalada", "llum que s'abasta en la nit", "presència que s'amaga i deixa amb gemec" (Sant Joan de la Creu). Perquè l'amor sempre guareix ferint i purifica cremant.

- L'aplec de l'Esperit no és reunió d'una elit de privilegiats. Tothom sap què vol dir "marcats per l'amor".
- Tothom sap que l'única força capaç d'aplegar el que és divers i plural en unitat de vida és l'amor vertader.

- Tothom sap que l'amor ve acompanyat d'una certa ferida. No precisament per allò que diem "un amor ferit", en el sentit de "no correspost", sinó per la ferida que ens produeix "haver estat estimats absolutament".

La nostra fe cristiana no té res d'allò tou i superficial, que avui demana el mercat de les idees i les modes. Ens cal no oblidar mai que ha estat l'Esperit qui, passant per la nostra vida, ens ha deixat un senyal, una petjada profunda, un segell diria Sant Pau, amb el qual ens ha tramès la seva forma, és a dir, la seva manera pròpia d'estimar i que, des d'aleshores, tot ens és possible.

¿Crida o reclam? (3-6-2007)

"*L'Aplec de l'Esperit*" que hem celebrat amb els joves ha volgut ser, com tots els que l'han precedit, resultat d'una crida. Les reunions, o trobades en general, dins l'Església, no poden ser efecte més que de "crides". L'Església, ella mateixa, és "con – vocació", neix d'una crida que, venint de fora, reuneix i fa comunitat.

Per això, deixant de banda altres factors i comptant amb l'ajuda de l'Esperit, l'èxit o el fracàs de les nostres convocatòries a l'Església depenen que la invitació s'hagi realitzat de fet com a crida i com a tal s'hagi rebut. Però el problema rau en això mateix: que entre nosaltres moltes vegades "la crida és impossible".

Fa anys es va publicar un cartell didàctic en el que apareixia la imatge d'una noia molt endreçada oferint o anunciant una poma, amb una llegenda que venia a dir: "si fins i tot la dona es converteix en *reclam*, quina *crida* podem esperar?"

La intuïció del cartell era molt sug-

gerent, perquè posava en evidència un problema greu de debò. Deixant de banda el detall que era una dona (avui podríem veure-hi un home o fins i tot un objecte qualsevol), el fet és que a la vida ordinària gairebé sempre ens movem en l'àmbit dels reclams i no en el de les crides. Per això no és fàcil que es donin vertaderes realitats d'Església.

La llei de la publicitat es basa en el reclam, és a dir, en la reacció espontània i primària de la persona, en un mecanisme de resposta moltes vegades inconscient; en impulsos instintius i, per tant, no reflexius ni lliures. Aquesta llei s'ha traslladat a molts altres àmbits de la vida: la cultura, la política, l'ensenyament, i fins i tot la religió. Quan diem que hem d'oferir "quelcom atractiu", estem obeint aquesta llei. La qual cosa no vol dir que no es pugui fer, però sí que mentre no se superi aquest nivell de relació no podem pensar que hi hagi Església.

La relació de crida, per contra, només pot anar de persona a persona, qui crida està d'alguna forma present, la invitació és interpel·lació a la llibertat de l'altre, és invitació a una resposta pensada i lliure, pressuposa i pretén establir vincles personals i íntims...

- Jesús sempre va cridar i sempre crida.

En la seva paraula hi anava implícita la seva persona i la seva vida. Esperava que les respostes fossin igualment "de cor".

- De vegades la seva aparença era un vertader "anti – reclam" (per a alguns quelcom "d'anti – humà", quelcom no atractiu ni desitjat): la seva pobresa, la seva creu...

- Només qui descobreix en ell la crida profunda que interpel·la i vincula, i

respon lliurement amb la pròpia vida, es fa veritable deixeble.

L'èxit d'una reunió no depèn tant del nombre de participants o de la vistositat dels actes, com de del nombre dels "cridats i no només reclamats". Una veritable vocació al sacerdoci o la vida consagrada és un triomf de la crida sobre tota mena de reclam.

Vida de la pregària (1) (10-6-2007)

Santa Maria, Mare de Déu de Montserrat:

Vós sou l'espill nítid,
on la nostra Església s'emmiralla.

El passat 6 de maig vàrem gaudir d'un particular regal de l'Esperit en la celebració de l'Eucaristia al Monestir de Montserrat, proclamant la Mare de Déu com a Patrona de la nostra diòcesi. Un cop feta la proclamació vàrem pregar tots plegats amb l'oració que vol expressar el que una Església com a tal sent i viu davant la Mare de Déu. Tot reconeixent que l'advocació mariana de la "Mare de Déu de Montserrat" té un ressò ben ric en cadascú i en el poble català, mirem ara d'esbrinar quin és el fons d'aquesta oració concreta, quines vivències recorda o desperta.

La pregària cristiana, en tant que comunicació d'amor, ha de començar sempre evocant qui és, què significa l'altre per al qui prega. Especialment què és el que en l'altre, sigui Déu, una de les persones de la Trinitat, la Verge Maria o un sant, desperta l'admiració o l'amor. D'allò més estimat neix la pregària.

Qui és doncs Maria per a l'Església? Què significa? Com pot pregar una Església particular com la nostra a Maria?

Molt sovint la nostra relació amb la Mare de Déu respon només a una devoció o una pietat afectiva i sensible del tipus mare – fill, a una necessitat d'intercessió o a un compromís d'imitació moral de les seves virtuts. Normalment amb aquests sentiments se'n barregen d'altres, com el gust per la tradició i la consciència de poble. Però la tradició més antiga, els Sants Pares i el mateix Nou Testament, van molt més enllà. Maria, la Mare de Jesús, és l'Església perfectament realitzada, el paradigma de l'Església, l'Església més pura. Un professor de mariologia intitulava encertadament el seu manual de l'assignatura amb l'expressió "*La humanitat salvada i salvadora*": i això mateix som nosaltres com a Església. Per això la Mare de Déu és per a nosaltres un mirall perfecte, que ens torna sempre el nostre vertader rostre.

- En determinats moments de la vida ens cal tornar a ella. Perquè no deixa de ser-hi, a la vora, especialment quan les nostres debilitats, els entrebancs de la vida, els *despistes*, la rutina o el cansament, ens fan perdre de vista el que som.
- Veure'ns en ella ens permet, a més, recuperar el goig d'ésser Església, si mai els nostres pecats l'han adulterada. Perquè ella no és mai fora del nostre poble, sinó més aviat al bell mig seu, prestant-nos el que ens manca i suportant les nostres càrregues.
- Potser no tindrem cap altra imatge millor que oferir als qui no saben, no entenen, o no creuen en l'Església, que el seu rostre d'esposa creient i amant, reflectit en el mirall del vertader Poble de Déu.

Amb ella arran del camí ningú podrà dir que no sap on anar o què ha de fer o cap on ha de mirar. En ella sempre hi haurà la glòria de Déu i la nostra.

Vida de la pregària (2) (17-6-2007)

*"Vós la mare que ens engendra,
Vós la germana que ens acompanya".*

Recordant el que la Mare de Déu és i significa per a la nostra Església, trobem dues imatges ben riques, però que expressen idees aparentment contradictòries. No ens pot estranyar, perquè les coses de l'esperit pertanyen al món del misteri, on més que amb la lògica i els conceptes, les idees s'han d'expressar mitjançant símbols i paràboles. Aquestes són portes obertes al transcendent (ben bé que ho saben els poetes), però alhora tenen les seves limitacions. Per això podem dir sense por que la Verge Maria, i per extensió l'Església, és per a nosaltres mare i germana.

D'ençà que, segons l'Evangeli de sant Joan, Jesús va dir a la creu, dirigint-se a la seva mare, "Dona, aquí tens el teu fill"... i al deixeble "Aquí tens la teva mare" (Jn 19,26-27), l'Església ha estat reconeixent en Maria la mare fecunda i curiosa. Un bell epitafi de finals del segle II, d'un cristià convers, bisbe de Hieròpolis, anomenat Aberci, expressa amb símbols i imatges la meravellosa descoberta de l'Església com a poble universal ("per tot arreu vaig trobar germans"), que engendra i alimenta: "per tot arreu em guiava la fe, i per tot arreu m'oferia l'àpat del peix del fontanal, ben gran i pur, que agafava una verge casta, i el donava per menjar sempre als amics, amb un vi deliciós i donant barreja de vi i aigua

amb pa..." Ens cal contemplar Maria oferint-nos i servint-nos l'Eucaristia, Jesucrist, com a Església-mare... Els Sants Pares, des de Sant Justí al segle segon, veieren en Maria la nova Eva, mare de tots els vivents, de la nova humanitat i del nou poble.

Torras i Bages a l'estrofa cinquena de la seva "*Visita Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat*" introdueix aquesta petició: "Santa engendradora de l'Etern, filla del vostre fill, feu que mai no es desfaci aquest poble català que vós espiritualment engendràreu". Sigui que expressi el paper de la Mare de Déu en la formació del poble català com a tal, sigui que trameti el missatge teològic tradicional de Maria – Mare de l'Església, aquell sant bisbe invocava l'amor matern.

Sant Agustí suggeria que l'Església tornés al si fecund de Maria, d'on nasqué Jesús i tots som regenerats... Però del mateix sant és aquella expressió que després molts han repetit: "Maria concebé Jesús al seu cor, abans que a les seves entranyes". Ella, en efecte, va ser creient, deixebla cercadora obedient de llum i veritat, "pelegrina de la fe amb nosaltres", com li agradava dir al Papa Joan Pau II (*Redemptoris Mater* 17).

- Tornem a Maria com qui ressegueix un riu mirant de trobar les aigües més pures i originals, per tal de beure-hi i recuperar vida.
- Tornem a Maria com qui torna a la seva llar, mirant de refer-se al caliu d'un amor pur i sincer.
- Tornem a Maria com qui cerca aquell company de ruta, que alleugereixi la solitud del caminar honrat cap a la llum del misteri.

Crec, més aviat, que és ella mateixa qui ens espera o fins i tot qui ens visita.

Vida de la pregària (3) (24-6-2007)

Amb Vós volem presentar al Senyor la nostra humanitat, el que som i tenim.

Aquest intercanvi entre la Mare de Déu i l'Església, aquest traspàs que ens permet fer la contemplació eclesial de Maria, ens forneix d'un dels missatges més importants per a la nostra renovació i el nostre saber situar-nos com a Poble de Déu en el món.

L'estil com Déu ha salvat la humanitat ha estat ben peculiar. Sempre ha comptat amb ella, ha volgut salvar-la des del seu interior. Per això al llarg de tota la història ha anat cercant una humanitat adient, per tal que a les seves mans fos instrument eficaç de salvació per als seus germans. ¿Què significa per a Déu "instrument adient"?

Sembla que des de sempre Déu ha cercat una humanitat concreta amb dues característiques fonamentals: la pobresa profunda i la capacitat d'oferir-se a si mateix. Dues característiques que posades a la vida es fonen en un sol moviment interior. Però al capdavall, són tan constants al llarg de tota la Història de la Salvació, que de no trobar-se avui a la nostra Església, per més reformes, estudis, programes, que fem, de cap manera ens en sortirem. Farem coses, però no servirem al món la salvació de Jesucrist. Maria probablement no sabia molta teologia, ni havia fet moltes anàlisis de la realitat, ni sabia programar tan bé com nosaltres, però era pobra i disponible per a Déu, la qual cosa la feia esdevenir la humanitat més adient per salvar el món.

¿Què hi ha al cor d'aquesta pobresa i aquesta disponibilitat? Simplement el que

hi ha és el mateix missatge de les benaurances, concretament de la primera benaurança. La nostra pregària a la Mare de Déu de Montserrat, que anem comentant, vol reflectir l'inici del Magnificat. Però el Magnificat de Maria respira tot ell l'aire de les benaurances: és el cant feliç d'una pobra d'esperit, "l'Evangeli abreujat", com els agradava dir als antics sants pares. Elisabet felicita Maria dient-li "beneïda", "benaurada", i Maria se sent feliç, esclatant en un cant al Déu que mira la petitesa i exalta els humils... ¿Com sonaria el Magnificat si el cantéssim plegats amb referència a la nostra Església?

- Hem d'aspirar a que la nostra Església esdevingui de debò serventa de Déu. No té altra raó de ser.

- Al servent de Déu, el que si li demana és que es deixi prendre per les seves mans. No ha de cercar cap altra qualitat més que la docilitat i la disponibilitat.

- Una Església que es mira a si mateixa i té por de perdre "el que posseeix", o que cerca la seguretat i l'èxit en els recursos del món, no servirà pas ni Déu ni els homes.

Escoltem sovint l'observació que avui els cristians hem de recuperar l'alegria. Potser sí. Però no precisament l'alegria del qui tot li surt bé, no l'alegria del qui va per la vida triomfant, sinó l'alegria del pobre que ha donat a Déu tot el que té.

CRÒNICA DIOCESANA

MAIG

3 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

4 de mig. Reunió del Consell Episcopal.

6 de maig. Trobada diocesana a Montserrat. Proclamació de la Mare de Déu de Montserrat com a Patrona de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Presentació del recull del treball de l'Objectiu diocesà: "Pertinença i coresponsabilitat diocesana".

7 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la Parròquia de Sant Quintí de Sant Quintí de Mediona en la Festa Major, Festa de Sant Antoni de les Mal-Ities.

8 de maig. Trobada de preveres i diaques de la Vicaria del Penedès, Garraf i Anoia a Vilafranca del Penedès.

Reunió del Consell diocesà d'Economia.

9 de maig. El senyor bisbe presideix la reunió ordinària del Patronat Sant Raimon de Penyaforat de l'Arquebisbat e Barcelona.

Premis Serra d'Or. P. Abat de Montserrat, Josep M. Soler, presidí l'acte de lliurament

d'uns guardons instituïts per la revista Serra d'Or el 1967. Julià de Jòdar, Ponç Pons, Jordi Casanovas i Marta Carrasco, es comptaven entre els guardonats dels Premis Crítica Serra d'Or 2007.

10 de maig. Reunió del Col·legi de Consultors.

11 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Pere de Gavà on confeireix l'Admissió a Ordes a quatre candidats al Diaconat Permanent.

12 de maig. El senyor bisbe presideix la missa Conventual al Monestir de Montserrat en la Trobada de l'Hospitalitat de Lourdes de les diòcesis de la Província eclesiàstica de Barcelona.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Antoni Maria Claret de Sant Boi de Llobregat on confereix el Sagrament de la Confirmació.

13 de maig. El senyor bisbe visita la parròquia de Santa Cecília de Marganell i celebra l'Eucaristia dominical en la Festa dels Panellets.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia dominical en la Parròquia de Sant Josep de Sant Vicenç dels Horts on confereix el Sagrament de la Confirmació.

14 de maig. Reunió de la Delegació diocesana de joventut.

15 de maig. Trobada dels preveres i diaques de la Vicaria del Llobregat a Begues.

15 i 16 maig. Reunió de la Conferència Episcopal Tarraconense a Loreto (Tarragona).

16 de maig. Trobada de catequistes de l'arxiprestat de Montserrat, a la parròquia del Crist Salvador de Martorell.

18 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en el Col·legi de la Sagrada Família de Natzaret on confereix el Sagrament de la Confirmació.

19 de maig. El senyor bisbe predica en el recés dels aspirants al diaconat permanent.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Sadurní de Sant Sadurní d'Anoia on confereix el Sagrament de la Confirmació.

Homenatge a Mn. Joan Batlles. Unes 200 persones, antics militants de la Joventut dels moviments de l'Acció Catòlica General i Moviments Especialitzats, JAC i JIC es van aplegar el passat dissabte a Montserrat per retre homenatge a mossèn Joan Batlles i Alerm, consiliari diocesà dels Joves d'AC, els anys 1953 a 1967, en motiu del seu proper 90è aniversari.

El P. Francisco Álvarez, delegat diocesà de pastoral de la salut, nou provincial dels Camils. La província d'Espanya i Portugal l'ha elegit per tres anys en el 56è capítol general de l'orde celebrat a Roma del 2 al 19 de maig passats. Aquesta província agrupa 44 religiosos en 7 comunitats de Camils, 5 a la península Ibèrica i 2 a Argentina.

20 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia dominical en la Parròquia de Sant Pere i Sant Pau de El Prat de Llobregat en motiu dels 450 anys de la dedicació del temple.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia dominical en l'església dels germans de Sant Joan de Déu de Sant Boi de Llobregat en la celebració de la Jornada del Mal·lt organitzada per la Delegació diocesana de Pastoral de la Salut.

41 a Jornada mundial de les comunicacions socials. El lema triat per a les jornades d'enguany és "els nens i ens mitjans de comunicació social: un repte per a l'educació". Podeu trobar la reflexió que el papa Benet XVI ens proposa a l'entorn d'aquesta jornada a la web del bisbat.

21 de maig. Trobada de la Delegació diocesana de Família i Vida amb els acollidors de promesos de l'Arxiprestat de Sant Feliu de Llobregat.

22 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Catedral en l'inici de la celebració del centenari de la presència a Sant Feliu de Llobregat de les Filles del Bon Salvador de Caen.

El senyor bisbe presideix la reunió de cloenda del Curs de Pastoral a Vilafranca del Penedès.

23 de maig. Reunió d'Arxiprestos de la Vicaria del Llobregat a Sant Feliu de Llobregat

Reunió del Consell de la Catedral.

24 de maig. Reunió del Consell de Càritas.

Trobada dels confirmands de Vilafranca del Penedès amb el senyor bisbe Agustí.

25 de maig. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix el rès de Vespres i l'Eucaristia a la Catedral en la Solemnitat de la Consagració de la Catedral.

26 de maig. Participació diocesana presidida pel senyor bisbe en l'Aplec de l'Esperit a Tarragona.

27 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia dominical a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Vilanova i la Geltrú on confereix el Sagrament del Baptisme i la Confirmació.

28 de maig. Recepció del senyor bisbe Agustí a Mons. Rogelio Livieres, Bisbe de la Ciudad del Este (Paraguai).

29 de maig. Reunió del Secretariat del Consell Presbiteral amb el senyor bisbe.

Institució del ministeri de lector del seminarista de la nostra diòcesi Francisco Garcia Vaca junt amb altres tres companys de la diòcesi de Barcelona (José Fernando Campoverde Campoverde, Luis Fernando Acosta i Jose Antonio Rosa Pescador). La celebració va ser presidida per l'arquebisbe Lluís Martínez a la parròquia de sant Vicenç de Sarrià (Barcelona).

31 de maig. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la Celebració del 125è aniversari de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor al Psiquiàtric de Martorell.

Visita a la Catedral de Sant Llorenç dels

Vicaris i delegats de la Vida Consagrada i reunió amb el senyor bisbe al Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

JUNY

1 de juny. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la trobada de Vicaris i delegats de la Vida Consagrada de la Tarraconense a la Casa d'Espiritualitat dels Pares de la Sagrada Família de Begues.

2 de juny. El senyor bisbe participa en la Trobada de religiosos de la ciutat de Sant Feliu de Llobregat en motiu dels 125è aniversari de les Hospitalàries del Sagrat Cor.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la Parròquia de Sant Cristòfol de Begues on confereix el Sagrament de la Confirmació.

3 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia dominical en la Parròquia de Santa Eulàlia d'Esparreguera en motiu de la Trobada europea de passions.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia dominical en la Parròquia de Sant Pere de Sant Pere de Riudebitlles on confereix el Sagrament de la Confirmació.

Hora santa a la cripta de la colònia Güell, organitzada per l'Unió comarcal de Lligues de perseverança del Baix Llobregat.

4 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la celebració anual de l'Aplec de la Mare de Déu de la Salut de Sant Feliu de Llobregat.

5 de juny. El senyor bisbe participa en la celebració de l'Eucaristia a Montserrat en motiu de la cloenda del 125è aniversari de les Hospitalàries del Sagrat Cor.

6 de juny. Reunió de la comissió d'obres del Nou Bisbat.

Reunió dels bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona.

7 de juny. Audiència del senyor bisbe Agustí al grup de Mares de preveres.

8 de juny. Reunió del Consell Episcopal. Participació del senyor bisbe Agustí en la inauguració del Casal Catequístic d'Olesa de Montserrat.

9 de juny. Reunió del Consell Pastoral Diocesà.

El senyor bisbe presideix la celebració de l'Eucaristia a la Basílica de Santa Maria de Vilafranca on confereix el Sagrament de la Confirmació.

10 de juny. El senyor bisbe visita la Parròquia de Sant Pere Molanta, on presideix l'Eucaristia dominical i confereix el Sagrament de la Confirmació.

Celebració del Corpus Christi a la Catedral. El Senyor bisbe presideix la celebració de l'Eucaristia i la processó a la Plaça de la Vila.

Pregària interconfessional a la parròquia de Sant Pere de Gavà, amb la participació de membres d'esglésies ortodoxes, evangèliques i catòliques, tot preparant l'Assemblea Ecumènica Europea, a Sibiu (Romania) el mes de setembre de 2007.

11 de juny. Recepció del senyor bisbe a la Catedral, d'un grup format per membres del Centres de dia de Sant Joan de Déu.

Reunió de la Delegació diocesana de joventut.

12 de juny. Trobada conjunta de final de curs dels preveres i diaques a Vilafranca del Penedès.

Reunió del Consell diocesà d'Economia.

14 de juny. Reunió del Col·legi de Consultors.

El senyor bisbe participa en la Trobada de final de curs de catequistes de l'Arxiprestat de Sant Boi de Llobregat i presideix l'eucaristia en la Parròquia de Maria Auxiliadora de Sant Boi de Llobregat.

15 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Catedral en la celebració del centenari dels religiosos de Sant Pere *ad Vincola* amb la presència dels alumnes, professors i religiosos.

Reunió del Consell Episcopal.

Inici del curset de regulació natural de la fertilitat a la parròquia de Sant Antoni Maria Claret a càrrec de monitores titulades per la WOOMB.

16 de juny. El senyor bisbe presideix la reunió de delegats de Família de la Tarraconense al Seminari Conciliar de Barcelona.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de santa Maria de Castelldefels

on confereix el Sagrament de la Confirmació.

17 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia dominical en la Parròquia de santa Maria de Torrelavit on confereix el Sagrament de la Confirmació.

21 de juny. Reunió del Consell Presbiteral en la comunitat de les Filles de Bon Salvador de Caen.

21-24 de juny. El senyor bisbe participa en la Trobada Internacional de professors universitaris a Roma.

25 de juny. Audiència amb el senyor bisbe de la Provincial de les Missioneres Mercedàries.

26 de juny. Reunió de final de curs de Delegats. Trobada presidida pel senyor bisbe.

27 de juny. Entrevista al senyor bisbe de la TV de Lumen Dei.

28 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la Primera Assemblea Internacional de la joventut Franciscana en el col·legi del Franciscans de Vilanova i la Geltrú.

29 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia i en la Parròquia de Sant Pere d'Abrera en la Festa Major i confereix el Sagrament de la Confirmació.

Reunió de la Delegació diocesana de Família i Vida.

El senyor bisbe presideix l'Eucaristia de cloenda 450 anys de la Parròquia de Sant Pere i Sant Pau del Prat de Llobregat.

30 de juny. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia en la Parròquia de Sant Joan Baptista de Sant Feliu de Llobregat.

El senyor bisbe celebra l'Eucaristia en l'ermita de la Mare de Déu del Vinyet en la celebració dels 25 anys del col·lectiu d'acollidors de promesos de la Vicaria del Penedès, Garraf, Anoia.

HOMILIES

Amb motiu de la proclamació de la Mare de Déu de Montserrat patrona de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

Montserrat
6-5-2007

En el dia d'avui, jorn de gràcia per a la nostra Diòcesi, en el marc incomparable d'aquesta basílica, davant la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, desitjaria fer-vos partícips d'aquesta visió, que els meus ulls de germà i pastor ara descobreixen, tot mirant-vos i estimant-vos de tot cor. Voldria així encomanar-vos la gran joia de creure en Jesucrist i de pertànyer a l'Església.

¿Aquesta visió estaria potser molt lluny d'aquella altra que el profeta de l'Apocalipsi trametia als seus germans, afeixugats per les dificultats d'ésser cristià en un món difícil? "Vaig veure, diu avui el text, baixar del cel, venint de Déu, la ciutat santa, la nova Jerusalem, abillada com una núvia que s'engalana per al seu espòs" (Ap 21,2) ¿No som també nosaltres, aquesta Església nostra, "ciutat santa, regal que ve de Déu, i que ahora presenta allò de més bell, el seu millor rostre, per al seu espòs"? ¿Per què no?

Potser alguns altres ulls força realistes ens mostrarien un bon reguitzell de deficièn-

cies, pecats i limitacions de tot tipus, que hi ha a la nostra Església. Els dos anys que hem dedicat a reflexionar i pregar al voltant de la nostra pertinença i la nostra coresponsabilitat diocesanes ens han permès de donar gràcies pels dons rebuts, però també ens han posat davant del llarg camí que encara ens cal fer, per tal d'esdevenir una Església digna del seu espòs Jesucrist.

De fet el profeta de l'Apocalipsi no només veu en el present, sinó que també escolta un missatge que parla d'un futur: "Déu es trobarà amb els homes, viurà amb ells, ells seran el seu poble i el seu Déu serà 'Déu que és amb ells', els eixugarà totes les llàgrimes, no existirà la mort..." (Ap 21,4) ¿Què vol dir aquest canvi des del present que veu, al futur que li és anunciat? Significa que som en camí, que som poble que fa la ruta entre el do ja rebut de Déu en el present i el futur de la felicitat plena, quan Déu sigui tot en tots.

Germans, que n'és d'important entendre i viure aquesta condició de poble pelegrí i caminant per aquesta història! ¡Que n'és d'urgent avui, particularment per a nosaltres, que vivim una diòcesi encara nounada, per tal de superar aquelles dues temptacions, que sovint ens aturen i paralitzen: per una banda, la temptació de conservar una Església anquilosada i ajupida, i per l'altra la temptació de cercar una Església esbojarrada, víctima del mite del progrés merament formal, temporal i utòpic...! Més aviat celebrem joiosos i humils el fet mateix d'ésser caminants. Mirem a l'hora de pelegrinar com autèntic Poble de Déu, com i amb Maria, la Mare de Déu de Montserrat, on la nostra Església de Sant Feliu sempre podrà trobar el seu vertader ésser. ¿Com caminar, doncs, sense perdre el nord i l'esperança? ¿Com fer-ho amb

vertader esperit de comunió? ¿Com sostenir allò de més essencial i necessari?

No perdre el nord

Sigui la rutina o el cansament, sigui la dificultat del camí o el contagi d'altres maneres de pensar, tot pot fer que perdem el nord, el que som i hem de ser. Aleshores per sortir-ne convé recordar allò que Sant Agustí deia a les seves *Confessions*: "Però Crist, que és la nostra vida, davallà fins a nosaltres ... I amb veu tronant ens diu: torneu al santuari amagat, des del qual jo he vingut a vosaltres, en el si matern i virginal del començament dels segles, on he estat revestit de naturalesa humana" (IV,12,19) Quan necessitem retrobar el nostre ésser més pur, hem de tornar a l'origen. Com el nostre riu Llobregat, "el més treballador de tots" (en expressió d'un savi prevere de la nostra diòcesi), que arriba a la mar ja cansat i amb les aigües enterbolides: la seva puresa i vigor és al seu naixement, allà al si de la muntanya... Ja deia Jesús a Nicodem, que havia de tornar a néixer... (Jn 3,3-4) Doncs, en arribar l'hora del desconcert, ¿quin és el santuari amagat, l'origen pregó, on trobar amb tota la seva autenticitat del nostre ésser Església, si no el si de Maria, en el qual la humanitat és plena de Déu, totalment transparent a la seva llum, absolutament transfigurada pel seu poder? La nostra Església de Sant Feliu de Llobregat tornarà sempre en aquesta muntanya per tal de trobar-se a si mateixa i recuperar la puresa i el vigor que potser la duresa del camí li hagi fet perdre.

Caminar en comunió

El nostre pelegrinatge ensopega també amb altres obstacles, com ara l'individua-

lisme i el tancament, tant personal com de grup. Sabem que o caminem tots plegats o no esdevindrem vertadera Església de Jesucrist; que tan important com caminar, és fer camí colze a colze amb els altres; i que aquests altres són de fet una pluralitat d'estils, llenguatges i maneres, potser ben diferents a les pròpies. Ens costa molt sortir del propi refugi, el jo tancat o el grup que pensa igual, que ve a ser com una prolongació del propi jo.

Hem reflexionat i pregat sobre la nostra "*pertinença* i la nostra *coresponsabilitat* a l'Església". Hem vist que és molt més fàcil parlar de coresponsabilitat, en tant que sona més aviat com demanar (exigir) el propi lloc, que reflexionar i parlar sobre la pertinença: aquesta compromet l'ésser i la vida personal, pel fet que vincula al conjunt de l'Església i a cadascun dels germans, siguin com siguin. Tanmateix aquesta, la pertinença, és el fonament, l'únic fonament; i aquella, la coresponsabilitat, n'és conseqüència, una d'elles. La pertinença a l'Església, a més dels vincles amb el Poble de Déu com a tal, demana la mútua pertinença entre els germans: davant del germà he de sentir que "*jo sóc seu i ell és meu*" (per dir-ho amb paraules que reflecteixen aquell encisador "vosaltres sereu el meu poble, jo seré el vostre Déu", que deia el Déu de l'Aliança): em pertoca el sofriment del germà, la seva virtut, els seus límits, les seves esperances... Jo estic i visc també per ell, li ofereixo la meva pregària, el meu esforç per ésser bon cristià...

Mai admirarem prou la meravella d'aquest misteri: la comunió dels sants és de debò un cimal d'amor. Volem dir en realitat que des de Cubelles fins a Capellades, des del Prat fins a la Llacuna, des de

Molins de Rei fins a Castellví de la Marca, compartim la mateixa vida, ningú pot ser estrany a un altre, tots ens necessitem. Una pregària amagada i solitària feta per una velleta pertany al jove que té dificultats en la seva fe; i l'esforç generós i incansable de la dona per mantenir viu l'amor al si del seu matrimoni i de la seva família pertany al rector que ha de lluitar contra la temptació del cansament; i el sacrifici que fa un professional honrat per no acceptar una feina o un negoci injust pertany a aquella catequista que necessita cada disabte recuperar la il·lusió per implicar els pares dels nens a la catequesi...

Un cop més, si perdéssim de vista aquest misteri de mútua pertinença, tindríem ben a prop Maria per tornar-nos al camí de la comunió. ¿Què va fer ella, humanitat plena de Déu, deixant-se portar per l'Esperit que l'havia fecundada? El que va fer fou provocar un encontre: sentia que la seva cosina Elisabet, la seva persona i la seva vida, les seves preocupacions li pertanyien, alhora que ella li oferia el seu ajut material, la seva fe i la seva alegria de creure i de ser mare. Ni la distància, ni el seu estat, eren cap obstacle per trobar-se; l'encontre en l'Esperit era molt més important. Semblava com si fins i tot Maria necessités Elisabet per lloar Déu, com si aquesta veu de lloança hagués d'ésser veu de dues germanes, veu de comunió, veu que neix de l'Esperit de Déu compartit. Era, en efecte, el misteri de la comunió d'amor, la grandesa del misteri de l'Església, viscut en la litúrgia del senzill i quotidià. Tant de bo els nostres encontres diocesans s'assemblessin, tot i que sigui de lluny, en aquell moment de plenitud eclesial, on resplendia el misteri de comunió i de mútua pertinença. ¿Quan

podrem dir al germà: "et necessito, siguis qui siguis, per poder dir a Déu *Pare*" (P. Claudel).

Estimant-nos

Finalment, no només la pèrdua del nord i el tancament individualista són obstacles en el nostre pelegrinatge. N'hi ha un altre de molt més greu, que també esperem superar amb l'ajut de la Mare de Déu de Montserrat.

Anem mica en mica organitzant-nos. Se'ns demana tenir iniciatives eficaces i atractives. Molts esperen novetats importants. Diuen que hem de mirar d'ajustar la imatge i l'estil a la sensibilitat d'avui en dia... Potser tinguin raó. Però tot això pot esdevenir una disfressa: hi ha quelcom essencial i absolutament necessari, que podria quedar oblidat sota l'aparença d'una bona organització o d'unes iniciatives més o menys cridaneres. El que ens manté en la nostra identitat, l'ànima de tota organització eclesial, l'únic que ha d'inspirar qualsevol iniciativa, l'única novetat que salva el món, és obeir el manament de Crist: "estimeu-vos tal com jo us he estimat". Avui ens ho ha dit Jesús a l'evangeli: com a paraules definitives, pròpies dels comiats, ens deixa aquest manament, que ell qualifica de "nou" i "propi dels seus deixebles". Ho entenem: no és que mai s'hagi estimat o que només estimin els seus deixebles (sempre i per tot arreu es poden trobar maneres i formes d'estimació): però la novetat i allò específic dels seus deixebles està en el "*com jo us he estimat*".

La nostra Església ha de ser espai d'amor. No de qualsevol amor, sinó de l'amor del Crist. I no es tracta que l'Església hagi d'obeir a una norma externa, ni

tant sols que imiti moralment la manera com Jesús estimava, la qual cosa ja estaria bé... Es tracta que la nostra Església de Sant Feliu visqui al seu interior i ofereixi al nostre món d'avui el mateix amor de Crist. Perquè Maria, més que imitar el seu Fill, el que feia era, tot acompanyant-lo, participar del seu amor; era així portadora d'aquest amor.

És des d'aquest secret íntim, que defineix el nostre ésser, des d'on brolla, a manera de font pregona, tota la nostra vida: la comunió fraterna, la paraula evangelitzadora, el servei als més necessitats, el compromís en el món, la pregària individual i litúrgica, el testimoniatge davant els qui no creuen...

¿Què seria de la nostra Església de Sant Feliu sense aquest amor del Crist? ¿Què seria d'ella sense la Mare de Déu de Montserrat, presència i testimoni sempre viu per a nosaltres de l'amor de Jesucrist? Avui molt especialment li demanem que la nostra Església no perdi mai l'horitzó de la seva muntanya, que sàpiga tornar sempre a ella, que vulgui pujar-hi per retrobar l'esperança i seguir donant passos en el pelegrinatge cap a la glòria.

iMare de Déu de Montserrat, pregueu per nosaltres!

Cinquè diumenge de pasqua

(Publicada a *Missa Dominical*, del Centre de Pastoral Litúrgica)

L'Església ressuscitada, però caminant encara en aquest món, va revelant el seu rostre al llarg del temps pasqual. Recordem que el nostre objectiu no pot ser d'imitar artificialment els seus trets característics, sinó més aviat anar a la font de la

seva vida i beure d'ella: aquells trets que la distingeixen ens serviran per discernir si realment aquesta aigua de vida s'ha fet carn de la nostra carn.

Avui, Cinquè Diumenge de Pasqua, ens apareix com Església "en moviment".

(Una Església sempre de viatge)

No sé si algú ha arribat a calcular els quilòmetres que van fer Pau i Bernabé només en el viatge que avui ens descriu la primera lectura: Listra, Iconi, Antioquia; per Pisídia, Pamfília, Perga, Atalia i retorn a Antioquia... Si a més recordem els quilòmetres que van fer junts amb Joan Marc, i els que va recórrer l'Apòstol tot sol, tindríem una imatge d'una Església amb les maletes sempre fetes, que no pot estar quieta. Segons un especialista en Sant Pau, en poc menys de 10 anys va establir l'Església en quatre províncies de l'imperi: Galàcia, Macedònia, Acàia i Àsia.

L'Església que neix de la Resurrecció ho és tot menys una Església sedentària i ajuçada. Ans al contrari, dóna la imatge d'un organisme ben viu, en continu moviment, portat per una tensió expansiva incontenible. Era una força missionera que res no podia aturar: el món, sense límit de fronteres, havia de conèixer Jesucrist, creure-hi i salvar-se. Era un anar i venir constant, entre l'anunci de la Paraula, l'establiment de la comunitat, l'ordenació de preveres, l'exhortació a la perseverança i la pregària. Un vertader llevat que en tres segles penetraria tot el món civilitzat.

(L'Església que veu la fi anhelada)

Aquesta Església no només es movia cap als espais i les persones que l'envol-

taven, sinó que també avançava cap a un demà millor, segons allò que diuen els teòlegs quan la qualifiquen de "poble sempre en camí cap a la plenitud del Regne de Déu". En aquest sentit manifestava una constant inquietud per tal que tot avançés cap a aquest Regne: no s'accontentava amb qualsevol situació ja adquirida, i lluitava per conquerir-ne una altra, més d'acord amb el que Déu vol.

Evidentment això li aportava el goig, no només de "lluitar per alguna cosa", treballar amb sentit i veritat, sinó també de gaudir del bé aconseguit. Però alhora li portava incomptables patiments. Perquè el món es resisteix sempre a caminar cap a la seva plenitud. És per això que el llibre de l'Apocalipsi ens deixa el testimoni d'una Església que "veu", contempla i s'entusiasma per la ciutat del final de la història. Veu una Església identificada amb un món resplendent de llum i bellesa, ple de la presència de Déu, en el que ja no hi haurà cap llàgrima de dolor, ni crits, ni penes. És com si digués: segueix endavant, aquest lloc és el teu, no t'aturis davant la dificultat, que no t'escandalitzi el sofriment ("cal passar molts patiments per entrar en el Regne de Déu": Ac 14,22). Segueix endavant, a més, perquè aquesta ciutat, aquesta fi està garantit: és Déu mateix qui ens ho regalarà (Ap 21,2).

(Una Església "homologada" per l'amor)

Com entendre i viure aquesta Església, exigeix l'escolta acurada de les paraules que avui ens deixa Jesús en l'Evangeli: més enllà de tota teologia de la missió i de la "tensió escatològica", el que ens importa és encertar en la manera de viure en aquesta Església ressuscitada.

Jesús ens parla de l'amor com a "manament nou". Tots sabem que l'amor, fins i tot com a manament, no era res de nou, si més no a la tradició d'Israel. Però potser allò "nou" estigui en el "tal com jo us he estimat" (Jn 13,34). Perquè les paraules de Jesucrist sonen realment inaudites, si tenim en compte el moment en què les col·loca l'evangelista San Juan, és a dir, immediatament després de la traïció de Judes: l'inaudit és un amor que no es retira, sinó que es reafirma davant la traïció.

Precisament en tant que "nou", constitueix la "marca distintiva" dels deixebles, "l'homologació" de la seva Església. De fet, l'Església que s'expandeix és la que es deixa portar per la força d'un amor intens, que no pot deixar de comunicar-se: amor cap a aquell que envia, amor compartit al seu interior com a fraternitat i amor dirigit igualment als destinataris de l'enviament. I l'Església que pateix en el seu camí cap al Regne, no és sinó el poble dels màrtirs, que lluita fent avançar el món, perdonant i renaixent de les seves "morts" (essent "glorificada", com el Crist: cf. Jn 13,31-32) per amor.

A Sant Agustí li agradava repetir: "és el manament nou, de l'amor nou, de l'home nou, del Nou Poble de Déu".

Sisè diumenge de pasqua

(Publicada a *Missa Dominical*, del Centre de Pastoral Litúrgica)

En aquest Sisè Diumenge de Pasqua apareix l'Església ressuscitada reunint en si mateixa elements contradictoris. Qualsevol podria pensar que l'Església que neix del Ressuscitat és per a nosaltres quelcom d'evident i clar, com una institu-

ció perfectament establerta i acabada. Un altre potser pensi, amb més raó, que si en ella tot fos perfectament establert, clar i evident als nostres ulls, no seria de veritat "Església de Crist".

(L'Església en tensió i en recerca)

El llibre dels Fets dels Apòstols, tot i reflectint una vida de l'Església plena "d'èxits", no s'avergonyeix de referir les seves dificultats, tensions i recerques. Això li dóna una nota d'autenticitat, que ja voldríem per a les nostres cròniques partidistes i apologetiques.

No podem pretendre que la nostra Església sigui "una bassa d'oli". Diríem fins i tot que no seria bo. El diumenge passat vàiem una Església "en moviment constant", en expansió i en camí. Avui considerem que la força que "mou", també "remou", i que aquest dinamisme necessàriament ha de produir tensions. En aquella Església dels començaments unaacció de germans (que, a més, també deien creure en Crist) van torbar els altres defensant el compliment estricte dels preceptes de la Llei mosaica. Com podia alliberar-se l'Església del precepte de la circumcisió, sense que se'n produís un cert conflicte, "una seriosa discussió", com diu el text (Ac 15,2)? Naturalment, no tot conflicte és conseqüència del dinamisme propi de l'Església, però certament ella ha de comptar amb tensions en la seva recerca fidel i constant de la voluntat de Déu.

Com sortir del conflicte? Tot i que el text que ha estat proclamat ho omet, sí podem recordar que s'apel·la als Apòstols i preveres; que aquests, reunits per dilucidar la qüestió (el conegut com a concili de Jerusalem), van discutir vivament, i que

al final la paraula de Pere, els testimonis de Pau i Bernabé i el discurs de Jaume, van tancar l'assumpte. I es va concloure amb un missatge desconcertant: "ens ha semblat a l'Esperit Sant i a nosaltres..." (Ac 15,28).

Vet aquí, doncs, una Església aparentment contradictòria, en recerca i al mateix temps segura de si mateixa: es pateix en la recerca però s'està segur en el camí i en el resultat. La seguretat ve principalment de la convicció que l'Esperit Sant condueix l'Església; secundàriament que en ella hi ha instàncies posades i utilitzades pel mateix Esperit com a fonaments visibles: els Apòstols i "els qui presidien la comunitat" (Ac 15,2).

(L'Església que viu de la presència de l'absent)

Entenem bé ara les paraules de Jesús en acomiadar-se: "Us deixo la meua pau... no com la dóna el món" (Jo 14,27). Perquè la seva pau no és sinònim de "quietud", no ens estalvia la tensió i la recerca; només ve d'una presència seva "en el seu Esperit".

Havia de ser d'aquesta manera. Els deixebles el senten parlar i notaven una barreja de dolor i desconcert: és la manifestació del contradictori d'aquesta nova Església. Ho han d'entendre: si Jesús no se n'anés el prendríem com un oracle, una font de receptes i solucions miraculoses per als problemes (com de fet va ocórrer amb els qui no li entenien). En canvi, si se'n va, deixa el seu Esperit "per defensar-nos i ensenyar-nos a recordar", però un Esperit que cal cercar i rebre, en el que s'ha d'entrar i al qual hem de ser dòcils... És l'Esperit del seu propi amor, la seva

nova manera d'estar amb nosaltres; aquella manera que no anul·la la nostra llibertat i responsabilitat, sinó que des de l'interior la il·lumina, l'estimula i l'enforteix.

(En el cor de l'Església)

Arribem així al cor de l'Església resuscitada: és la humanitat que ha entrat mitjançant Crist en l'àmbit de la comunió entre el Pare i el Fill, és a dir, en l'amor que és l'Esperit. En aquest amor, i només per ell, "s'obeeix" ("qui m'estima, guardarà la meva paraula") i en aquest amor, gràcies a ell, es gaudeix de la presència ("vindrem a ell i farem estada en ell": Jo 14,23).

Hem de tornar a recordar constantment aquesta Església com la vertadera. En ella les contradiccions es dissolen i a la seva vista es fa més suportable el nostre caminar. Més encara, sense abandonar l'esperit de Pasqua, no hem de considerar-la tan llunyana: la nostra Església present sembla ja transfigurada. Demanem-li la mirada al Profeta de l'Apocalipsi: ja l'Església d'aquest món, amb els seus Apòstols com a portes obertes als quatre vents, com a pedres que li serveixen de ciment, està ja plena d'aquella presència.

Resplendeix de llum, només que "qui la il·lumina és l'Anyell" (Ap 22,23) ferit i sacrificat.

Ascensió del Señor

(Publicada a *Missa Dominical*, del Centre de Pastoral Litúrgica)

La solemnitat que celebrem avui és "del Senyor": és la seva ascensió a la glòria. No oblidem el protagonisme que li correspon en l'esdeveniment. Però Ell va voler

que aquest esdeveniment ocorregués, no d'amagat, en la intimitat de la seva relació totalment especial amb el seu Pare, sinó davant dels nostres ulls (i els de tot l'univers). Per què? Convé aturar-nos en aquella Església que mira i contempla, per poder "entendre" i viure allò que Ell espera de nosaltres.

(L'Església entre el cel i la terra, entre el present i el futur)

L'escena que ens descriu el llibre dels Fets dels Apòstols suggereix que hem de complementar (o corregir) la imatge típica "espacial" de la nostra vivència de la fe (dalt – cel i a sota – terra) amb una altra de més aviat temporal (present - avui i futur – demà). Els àngels parlen de la fi: "¿Què feu aquí plantats mirant al cel? El mateix Jesús que us ha deixat per pujar al cel, tornarà..." I Jesús parla de la tasca fins que la fi arribi: "Rebreu l'Esperit Sant per a ser els meus testimonis" (Ac 1,8.11). Al capdavall, més que mirar cap a dalt, hem de mirar cap endavant, cap al demà i cap al punt final de la història: el cel significa la transcendència, el lloc de Déu al qual estem cridats. Però el més enllà no només està "més alt", "a dalt", sinó també i sobretot, més enllà del present, travessant el demà, fins al final del temps. La nostra perfecció s'assoleix ascendint, però segons el primer esquema mitjançant la negació de la història i del món; segons el segon, travessant la història, la del món, fins a una plenitud.

És molt important entendre'l. Enfront de les religions "naturals", és el que té de propi la nostra fe cristiana (i la tradició jueva): ens serveix per a discernir si la nostra espiritualitat és realment cristiana i també per situar-nos en el diàleg amb el

món modern (la idea de "progrés" en la nostra civilització occidental ve a ser una versió secular d'aquest principi jueu - cristià).

(La seva glòria i la glòria de l'Església)

En efecte, hem vingut parlant de la l'"Església caminant, en moviment per la història". L'Església que anomenem "ressuscitada", que neix del Senyor ressuscitat, segueix dins de la història dels homes. I el misteri de Jesús, "tot sencer", és Encarnació, Vida pública, Mort, Resurrecció i Glorificació. Ja que l'Església segueix el seu Senyor en tot (com el cos al cap, com poble al seu rei, com ramat al seu pastor, com dona al marit, com deixeble al seu mestre), haurem de parlar d'Església encarnada, viva en la història, morta, ressuscitada i glorificada. Avui cantem en el Prefaci de la Missa: "El Senyor de l'univers, jutge de vius i de morts, no hi ha pujat per desentendre's d'aquest món, sinó perquè nosaltres, els seus membres, tinguéssim confiança de seguir on ens ha precedit el nostre cap i pastor."

(Església gloriosa)

No ens sona molt bé l'expressió "Església glorificada" o "la glòria de l'Església": les seves ressonàncies recorden les crítiques que es feien a una Església triomfadora i prepotent. Tot i això, és veritat que hem de parlar de glòria de l'Església, aquí i plenament en el futur. Ho hem de fer si entenem per "glòria" exactament el que significava en Jesucrist.

I el que significava "glòria, glorificar, glorificació" en l'Evangeli aplicat a Jesús, especialment en el de Sant Joan, era quelcom realment especial i estrany a les oïdes d'aleshores i d'ara. Per a Sant Joan l'Ascensió i glorificació de Jesús comença amb la seva "elevació" en la Creu (p. ex. Jn 12,23-32: "Ha arribat l'hora

que sigui glorificat el Fill de l'home... si el gra no mor... Pare glorifica el teu nom... L'he glorificat i el glorificaré... Quan sigui aixecat atrauré a tots". I just després de la traïció de Judes: "Ara ha estat glorificat el Fill de l'home", Jn 13,31).

Això mateix es correspon amb la glòria de l'Església, viscuda amb aquesta profunditat per Sant Pau, herald de la nostra resurrecció i glorificació (Rm 8,18.30), però confessant de la gran paradoxa: "iDéu me'n guard de gloriar-me en res, si no és en la Creu del nostre Senyor Jesucrist!" (Gal 6,14).

Com entendre aquesta paradoxa? Jesús, Sant Pau, l'Església, ascendeixen a la glòria. Ja aquí van ascendint, "creixent en glòria", com diria Sant Pau (2Co 3,18), però no hi ha glòria digna de tal nom si no és la de l'amor. Ascensió és tot triomf de l'amor, i la glòria és la seva manifestació. Tanmateix l'amor triomfa segons les fases de l'existència: aquí en la història triomfa en la forma de la Creu, al final en la forma de plenitud de vida, que és el cel.

Pentecosta

(Publicada a *Missa Dominical*, del Centre de Pastoral Litúrgica)

Pentecosta és la celebració d'aquell fet, que va fer possible que Crist visqués ja en nosaltres i nosaltres en Ell. Pentecosta és l'alè de Crist Ressuscitat sobre l'Església (Jn 20,23); és el naixement efectiu de la Nova Humanitat.

(Començament de l'Evangeli de l'Església segons...)

El diumenge passat, dia de l'Ascensió, celebràvem la glorificació de Jesucrist i la

nostra en Ell. Com entre Crist i l'Església s'havia establert un vincle indissoluble, el que nosaltres restéssim aquí significava també que Ell seguia amb nosaltres, encara que d'una altra manera.

Més d'una vegada s'ha presentat l'argument del llibre dels Fets dels Apòstols com una mena de "cinquè evangeli", que en res afegeix als quatre, ni en el contingut ni en el protagonista, tot i que ara aquest protagonista, Jesucrist, és "un poble". Sant Lluç n'expressarà la continuïtat acabant el seu Evangeli amb l'Ascensió, el mateix esdeveniment amb el qual comença el llibre dels Fets dels Apòstols. A més el primer fet del nou llibre, la Pentecosta, la vinguda de l'Esperit a l'Església, es correspon amb el primer de l'Evangeli, l'Anunciació, o vinguda de l'Esperit sobre Maria. Tindrem doncs el mateix argument, el mateix drama, el mateix desenllaç.

Però, si ens és permès esgotar el paral·lisme, també serà aquest un únic evangeli amb diferents versions, en aquest cas infinites, tantes com cristians membres de la mateixa Església.

Com és tot això possible? Que Crist visqui avui essent "molts", que aquests molts siguin diversos i un de sol en el temps i a l'espai, només és possible pel seu Esperit.

(Església en constant reforma)

Convé recordar avui aquell desig tan vehement que l'Església avui es renovi. És un desig del qual el mateix concili Vaticà II se'n va fer ressò: d'alguna manera l'Església viu "en estat de reforma".

No obstant això, no sempre aquest desig té bon fonament, ni sempre condueix a bones solucions. De vegades tots els problemes i patiments que tenim sembla

que s'hagin de solucionar canviant l'Església, quan en realitat no pot existir la verdadera Església en el món sense participar dels patiments de Crist. Altres vegades la renovació de l'Església sembla que hagi de venir dels canvis en les formes, en el llenguatge, a fer més coses, més imaginatives, més creatives i eficaces.

L'Església necessita renovació en la mesura que no reflecteix el rostre de Crist. Tota reforma ha de consistir a donar passos cap a la conformació d'aquest rostre en ella. El Papa, essent encara cardenal, explicava aquest procés fent ús d'una imatge que utilitzava l'escultor Miquel Àngel per expressar el seu treball. Ell veia en un bloc de marbre ja la figura que volia esculpir: la seva tasca consistia a anar buidant, extraient el que sobrava. Així podem dir que l'Església "no es construeix", sinó que va descobrint-se a poc a poc mitjançant un procés de purificació.

Aquesta és la primera meravella de l'Esperit: esculpeix la forma de Crist a cadascun i en el conjunt de l'Església, segons un procés constant "de buidament" vinculat a la història, la vida de cadascú i de tot el Poble de Déu.

(L'Església d'una cara única i múltiple)

La segona meravella de l'Esperit és continuació i conseqüència de la primera. És el do de la comunió. Ell sempre fa el mateix i de la mateixa manera, el rostre únic de Crist. Tanmateix cadascun té el seu propi i particular rostre. Que tots parlessin el mateix en diversitat de llengües, que les manifestacions del mateix Esperit fossin diferents però en bé de tots, en això mateix consisteix el secret de la comunió a l'Església; en això radica la seva bellesa.

Més que secret, és vertaderament un misteri: d'una banda, és inaccessible per a nosaltres, però al mateix temps és quelcom donat i regalat gratuïtament. D'altra banda, constitueix alhora un repte permanent per a la vida.

Si l'altre és només el que és per ell mateix, la comunió amb ell és pràcticament impossible, imperfecta i fràgil. Si l'altre és realment un rostre de Crist, tot canvia: amb ell es comparteix un mateix ésser i una mateixa vida. És el que significa "estimar-se en l'Esperit".

Una altra qüestió és si els nostres ulls són capaços de descobrir-ho. En això consisteix el repte. Però també en aquest cas l'Esperit ve a ajudar-nos: qui porta la imatge de Crist mira com ell i descobreix en l'altre el que és semblant. Això és la fraternitat cristiana.

L'Església ressuscitada és el cel començat en la terra.

CARTES I ESCRITS

Als alcaldes davant les eleccions municipals

Sant Feliu de Llobregat
9-5-2007

"Un dels valors més rellevants del càrrec polític d'alcalde és la seva proximitat al poble i a les problemàtiques quotidianes dels ciutadans. Potser per aquesta raó, a l'hora de les eleccions compta més el pes real de la persona, que no pas la ideologia.

Per això, juntament al que es podria demanar a qualsevol polític, com ara honradesa, esperit de servei i sacrifici pel poble, justícia... demanaria que valoressin el fet religiós, sigui de la confessió que sigui, com a realment positiu; és a dir, com un fet que no només s'ha de "consentir", sinó que també s'ha de recolzar, en el sentit que constitueix un factor socialitzant i humanitzador en general, sempre, naturalment, que es mantingui en els límits dels drets humans fonamentals i en serveixi de suport i fonament."

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Tres verbos del humanismo cristiano, «trabajar, pensar y rezar»

Agència de notícies Zenit
25-6-2007

Según el obispo de Sant Feliu de Llobregat, monseñor Agustí Cortés

ROMA, lunes, 25 junio 2007 (ZENIT.org).- El humanismo que emana del cristianismo no se improvisa y requiere «trabajar, pensar y rezar» para conseguirlo.

Lo dijo el sábado el obispo Agustí Cortés Soriano, vicepresidente de la subcomisión episcopal de Universidades de la Conferencia Episcopal Española, durante el encuentro de españoles dentro del Congreso de profesores universitarios católicos de Europa en Roma (www.university2000.org).

Monseñor Cortés presidió la sesión dedicada a la identidad del profesor universitario católico en la Universidad Pontificia Gregoriana, en la que profesores de universidades españolas –católicas y no católicas– compartieron actividades y lanzaron sugerencias para una mayor sinergia.

Entre las propuestas destacó la necesidad de crear un pensamiento intelectual católico capaz de contrarrestar el pensamiento mediático dominante en España. También se presentó una iniciativa de la diócesis de Madrid de encuentro interdisciplinar e interuniversitario de profesores que se reúnen una vez al mes y que pertenecen a distintas sensibilidades eclesiales y movimientos.

El obispo Cortés alentó la «colaboración» para hacer frente «a retos que nos sobrepasan» y dijo que era importante subrayar la «eclesialidad» de la tarea del profesor universitario.

Por su parte, el arzobispo de Tarragona, monseñor Jaume Pujol Balcells, afirmó que «la universidad es el cerebro de la sociedad» y confortó a los profesores que se sienten «solos» en los ambientes académicos.

Pujol defendió el «gran proyecto cultural positivo» que tiene la Iglesia y agradeció a los docentes su labor.

El secretario de la subcomisión episcopal, don Agustín del Agua, presentó varias iniciativas de este departamento de los obispos españoles, como los congresos que ya se han hecho en Los Negrales, Salamanca y Valladolid, sus libros de actas y su revista y apeló a la cooperación.

Don Agustín del Agua solicitó a los profesores su colaboración con la comisión para tejer redes y coordinarse mejor.

Entrevista feta per Silvia Cobo per l'agència de notícies catòlica Flama.info

29-5-2007

"Ser bisbe no és garantia de fer-ho bé; també hem d'anar al darrera de l'Esperit"

Uns 400 joves del Bisbat de Sant Feliu van estar acompanyats pel seu Bisbe, Mons. Agustí Cortés. Flama va poder mantenir-hi una conversa sobre la seva relació amb els joves, la pastoral i el fet de ser bisbe.

Què significa per a un bisbe acompanyar els joves en una trobada com aquesta?

D'una banda, crec que el més significatiu és el fet de trobar-se. Per un Bisbe és fonamental trobar-se amb la gent.

Però no és només el fet de saludar les persones conegudes, sinó una trobada més profunda, en esperit, tot i que sigui molt normal exteriorment.

I, de l'altra, aquesta trobada significa per a mi una experiència de pluralisme molt important. Ja ho saps en teoria, però quan veus persones, una, una altra i una altra... i vas parlant de coses molt diferents amb tots ells, t'adones de la riquesa que això comporta.

Això és un llenguatge i un contingut típicament espiritual o de l'Esperit sant.

Com valora estar avui tan a prop dels joves?

És un desig del bisbe el contacte directe amb ells. Per què? Perquè el bisbe ha de parlar sobre una realitat i per arribar aquí, abans cal un discerniment propi i una coneixença de les realitats. Una feina feixuga, a vegades, el discerniment d'una realitat... Però el coneixement arriba amb el contacte amb ells i l'obertura a aquesta realitat. Per això el contacte és tan important.

Després, saber parlar el seu llenguatge, entendre'ls i arribar a dominar els problemes més grans que els preocupen i que necessiten són tasques fonamentals.

En el missatge "Sigues Llum" els bisbes catalans parlen de "ser conscients" de les dificultats amb què es troben els joves per viure la fe, i tracten d'encoratjar-los...

No només encoratgem els joves a viure-la, sinó a manifestar-la. És a dir, ja troben molta dificultat a traduir l'Evan-

geli a la vida, perquè en certa manera, l'Evangeli entra en contradicció amb els criteris i estils de vida molt pragmàtics i egoistes.

Però, a més, a manifestar-lo. Alguns d'ells viuen realment situacions difícils. Trobar-te un nen petit que diu que té vergonya de dir que va a missa o que farà la comunió; o els adolescents o joves més grans...

És a dir, si tots ells no tenen un caliu comunitari que els recolzi, on ells puguin manifestar les seves inquietuds i els seus problemes, on es trobin valorats dintre d'aquesta comunitat... Si això no succeeix, és molt difícil portar endavant aquests compromisos cristians.

Per tant, trobar-se amb més gent i veure que hi ha joves que comparteixen la mateixa problemàtica i alhora són capaços de tirar endavant el seu compromís, cadascun al seu nivell, és molt positiu per a ells.

Com un Bisbe es deixa marcar per l'Esperit?

Teològicament estem ja marcats per l'Esperit des de l'Ordenació... però, a més a més, aquesta marca no és una garantia de fer-ho bé. Els bisbes ens hem de deixar marcar cada dia per l'Esperit: a la nostra pregària, a la nostra participació eucarística amb la nostra obertura constant a l'Esperit...

Tota l'Església i cada bisbe ha d'anar darrere de l'Esperit, no només pensant que l'Esperit està en tot allò que fas, sinó que l'Esperit va davant i tu has d'anar seguint per on va ell...

DELEGACIONS

Delegació Diocesana per a la Vida Consagrada

Maig 2007

CIRCULARS

Als sacerdots i diaques i als superiors/res de les comunitats de Vida Consagrada Benvolguts/des,

En el cicle anual de la litúrgia ens toquem a trobar a les portes de la Solemnitat de la Santíssima Trinitat (dia 3 de juny).

En aquest dia, i amb el lema "Un silenci eloqüent. Els contemplatius, llenguatge de Déu", l'Església vol recordar, de manera especial, la vida monàstica contemplativa.

Us prego que tingueu present la realitat d'aquesta vida al nostre bisbat. Podem ben afirmar que els monjos i monges són com el "cor" de l'Església. Per vocació, la serveixen des de la vida d'oració i retir, pregant insistentment al Crist que mai no manqui aquest testimoni d'unió amb el Crist que es retira a la solitud cercant la conversa íntima amb el Pare. Aquesta pregària d'unió amb el cep veritable farà que les seves sarments s'estenguin vigorosament a la nostra Església, des del món rural a les poblacions fabrils al llarg del riu Llobregat i als ambients de la costa.

Però no podem oblidar que ells i elles també necessiten el recolzament de la nostra pregària i la de tot el poble de Déu. Per això, un any més, us adrecem aquesta crida, sobretot als qui teniu ministeri pastoral, perquè doneu a conèixer als vostres feligresos qui són i com valoreu la seva vida.

Agrairé si una part de la col·lecta d'aquesta jornada la destineu al Fons comú dels monestirs de la província eclesiàstica de Barcelona. És veritat que les comunitats monàstiques "s'esforcen a conciliar harmònicament la vida interior i el treball" (VC 6), però tot i així, alguns monestirs no poden fer front a despeses extres (seguretat social, reparacions, formació...) que sovint sorgeixen en la vida quotidiana.

Amb tot l'afecte i agraïment,

*Josep Roca, S.F.
Delegat Episcopal per a la Vida
Consagrada*

N.B. La part de la col·lecta que considereu adequada podeu lliurar-la directament a la Delegació per a la Vida Consagrada de Barcelona, atès que, des de l'arquebisbat, es coordina l'ajut als monestirs.

HISTORIAL

Abril 2007

Abril 2007. Capítol provincial dels Germans de Sant Joan de Déu. Va ser elegit provincial el **Gmà. Pasqual Piles Ferrando**, de 61 anys d'edat, valencià, sacerdot, que ha exercit el càrrec de superior general de l'orde durant 12 anys (1994-2006) amb residència a Roma.

Els Germans de Sant Joan de Déu són presents a la nostra diòcesi, en centres assistencials i comunitats, a Esplugues, Sant Boi i Sant. Vicenç dels Horts. A la resta de Catalunya tenen cases a Barcelona, Manresa i Almacelles (Lleida).

Van ser elegits consellers provincials els Germans Joan Bta. Carbó, Benjamín Pamplona, Miguel Martín i Eduardo Ribes.

Maig 2007

2-19.5.07. Els religiosos Camils van celebrar capítol general a Ariccia (Roma) amb el lema "Units per la justícia y la solidaritat en el món de la salut". Van elegir el P. Jesús María Ruiz Irigoyen Vicari General per als propers sis anys.

En el mateix capítol va ser nomenar per a un trienni nou superior provincial per a Espanya i Argentina el **P. Francisco Álvarez Rodríguez**, que és actualment el Delegat per a la Salut de la nostra Diòcesi i resideix a la comunitat de Sant Pere de Ribes, és una persona molt estimada pel seu dinamisme, el magisteri, la projecció intel·lectual i el lliurament a l'edificació de la nostra Església.

Va néixer a Peago, província d'Ourense l'any 1944. Cursà estudis de filosofia i teologia -amb Llicenciatura en ambdues disciplines- a les Universitats Gregoriana de Roma, Deusto de Bilbao i Comillas de Madrid. Ha exercit durant més de vint anys càrrecs institucionals dins l'Orde (Vicari General i Provincial) i, durant tres anys, a la Conferència Episcopal Espanyola. Des de 1970 realitza una ampla activitat formativa. És professor de d'Institut Internacional de Teologia de Pastoral Sanitària (*Camillianum*) de Roma, i de les Escoles de Pastoral de la Salut de Barcelona i

Madrid. Té diversos llibres publicats sobre la teologia de la salut, l'antropologia del sofriment i l'espiritualitat a la tardor de la vida. És col·laborador habitual de la revista *Humanizar* i autor dels llibres: *Verbos de Vida* (PPC) i *El Evangelio de la salud* (San Pablo) entre d'altres.

15.5.07. *Centre d'Espiritualitat Josep Manyanet, de Begues.* El Delegat participa en la reunió de preveres del Baix Llobregat i motiva a celebrar joiosament la jornada "Pro Orantibus", el dia 3 de juny, a favor de la vida contemplativa i informa sobre la sortida de les monges Clarisses de Lavern.

22.5.07. *Sant Feliu de Llobregat.* Va celebrar-se l'obertura del centenari de la presència a Sant Feliu de les religioses del Bon Salvador, amb una solemne eucaristia a la catedral presidida pel bisbe Agustí.

28.5.07. *Monestir de Lavern.* Les Germanes Clarisses han deixat aquest monestir i s'han traslladat al monestir de Sant Antoni, dins la ciutat d'Osca. Han pres aquesta decisió per una opció evangèlica d'ajudar una petita comunitat de germanes molt grans que ja no podien sostenir aquell monestir, per altra banda un monestir molt venerable que data de l'època de la fundadora Santa Clara, deixebla de Sant Francesc d'Assís. El carisma de les Germanes Clarisses és la contemplació claustral (lloança, alegria i oferiment a Déu), la fraternitat monàstica (vida familiar en unitat i afecte vers les germanes i tot el món) i la pobresa franciscana a imitació de Crist.

La comunitat de Lavern havia passat per diverses vicissituds: el seu origen era el Reial Monestir de Santa Isabel, fundat

a Sarrià el 1564; fou traslladat el 1878 i el 1990 va inaugurar-se l'actual. La comunitat era formada per sis germanes que deixen la nostra comunitat diocesana però continuen unides a ella en esperit.

31.5.07 i 1.6.07. Centre d'Espiritualitat Josep Manyanet, de Begues. Trobada de Vicaris i Delegats per a la Vida Consagrada de Catalunya.

Cada any acostuma a fer-se aquesta trobada en una diòcesi diferent. Enguany ens ha tocat organitzar-la al nostre bisbat. La finalitat és incrementar la coneixença mútua i la comunió tot compartint les experiències de les nostres Delegacions. El primer dia el dedicarem a reflexionar sobre la pastoral amb els immigrants que vénen dels països de l'Est i el paper de les comunitats religioses en la seva acollida i suport. El Rev. Hèctor Raül Zimmer, prevere de l'Església greco-catòlica d'Ucraïna, ens oferí un panorama enriquidor sobre la situació actual de les esglésies orientals tant de tradició ortodoxa com catòlica i de la situació del monaquisme i de les noves formes de vida religiosa, assenyalant la doble missió de l'església catòlica d'Ucraïna i la necessitat de ser secundada per la nostra Església de Catalunya, on viuen uns 40.000 ucraïnesos, a més d'un nombre significatiu de rumanesos, búlgars, russos, etc.:

- Mantenir d'una forma visible la tradició oriental dins l'Església catòlica.
- Afavorir amb el testimoni la trobada de les diverses tradicions no solament perquè són compatibles sinó perquè cal descobrir i estimar la prègon unitat de l'Església en la diversitat.

Vàrem dedicar la tarda a visitar la cripta

de la Colònia Güell on gaudirem d'una explicació erudita a càrrec de Mn. Joan Rossell. El Sr. Joan Torras i Viver ens acompanyà a visitar la catedral i el Sr. Bisbe ens acollí a la sala Pere Tarrés on mantinguérem una conversa distesa i perllongada sobre diverses realitats eclesials.

Dedicarem el segon dia a temes més concrets, com són:

- Orientacions emanades del SIRBIR sobre la beatificació de 498 màrtirs de la Guerra Civil Espanyola. Missatge dels bisbes, cartells, organització de l'anada a Roma, etc. La planificació que es refereix a les comunitats religioses anirà a càrrec de la URC.
- Secundant el document dels bisbes de la Tarraconense, treballar per a viure la diversitat dels diversos agents, comunitats i grups de tal manera que representi un enriquiment, no un trencament de la comunió.
- Estudi sobre qüestions d'organització dins la CONFER i relació amb els Delegats diocesans per a la Vida Consagrada.
- CEVRE. Jornades de formació. Vers un calendari conjunt de totes les institucions eclesials.
- Organitzar alguns tallers de reflexió per franges d'edat.
- Opinió molt positiva de la trobada de religiosos a Montserrat, el 21 d'abril, organitzada per l'URC.
- Aspectes a millorar de la jornada "Pro orantibus".
- Comentaris sobre diverses realitats diocesanes.

L'Eucaristia, presidida pel Sr. Bisbe, fou una fervorosa acció de gràcies pel bon resultat d'aquesta trobada.

Juny 2007**5.6.07. 125è aniversari de la fundació de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús.**

Aquesta congregació està celebrant el 125è aniversari de la fundació, que tingué lloc a Ciempozuelos (Madrid), el maig 1881, per sant Benet Menni, sacerdot de l'Orde de Sant Joan de Déu. En el marc de les celebracions programades el dia 5 de juny, se celebrà a la basílica de Montserrat una Eucaristia solemne que posà el fermall final als actes. L'Eucaristia fou presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i concelebrada per diversos bisbes i sacerdots de les diòcesis catalanes i d'Aragó. Hi assistiren, a més, mal·lts, col·laboradors, voluntaris i germanes de tots els centres hospitalaris d'aquestes diòcesis. Al nostre bisbat tenen comunitats i obres apostòliques a Sant Boi, Martorell i Sant Feliu de Llobregat.

8.6.07. La M. Provincial de la Companyia de Santa Teresa de Jesús comunica al Sr. Bisbe que tanquen provisionalment la comunitat que la Congregació té a Sant Cosme, del Prat, però les Germanes continuaran treballant en el projecte "Saó". Mentrestant cercaran un habitatge més ampli per a poder dur a terme un apostolat més segur.

15.6.07. Sant Feliu de Llobregat. Cloenda del bicentenari del naixement del P. Carles Fissiaux. Un miler d'alumnes, professors i familiars del Col·legi Verge de la Salut van celebrar a la catedral de Sant Llorenç una eucaristia d'acció de gràcies presidida pel nostre Sr. Bisbe, per recordar la figura i l'obra del fundador de la Congre-

gació de Sant Pere ad Vincula, dedicada als infants i joves més desfavorits.

21.6.07. La Superiora Provincial de les Religioses Mercedàries Missioneres comunica al Sr. Bisbe que, amb l'aprovació de la Superiora General, es constitueix una "comunitat d'experiència" d'aquest Orde, per dos anys, a Sant Quintí de Mediona.

Delegació Diocesana de Litúrgia i Pastoral Sacramental**PATRONATGE I CALENDARI LITÚRGIC DIOCESANS****ÍNDEX****PRESENTACIÓ DEL SENYOR BISBE****INTRODUCCIÓ****I-LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT, PATRONA DE LA DIÒCESI DE SANT FELIU DE LLOBREGAT**

- 1. Carta de petició del senyor bisbe**
- 2. Informe de la Delegació de Litúrgia**
- 3. Comunicació al senyor bisbe**
- 4. Decret**

II-LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ, PATRONA DE LA PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

- 1. Comunicació al senyor arquebisbe**
- 2. Decret**

III-CALENDARI LITÚRGIC PROPI DE LA DIÒCESI DE SANT FELIU DE LLOBREGAT

- 1. Carta de petició del senyor bisbe**

2. Informe de la Delegació de Litúrgia
3. Comunicació al senyor bisbe
4. Decret
5. Calendari litúrgic

IV-SUPLEMENT DE TEXTOS

- 1-Textos que s'introdueixen al Missal
- 2-Textos que s'introdueixen a la Litúrgia de les Hores

PRESENTACIÓ DEL SENYOR BISBE

Estimats en el Senyor:

Tinc el goig de compartir amb vosaltres aquesta presentació del Patronatge i del Calendari Litúrgic propis de la nostra diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Seguint un antic costum, cada Església particular, d'acord amb les seves peculiaritats geogràfiques, històriques i, sobretot, religioses, promulga el seu patronatge o dedicació a la Verge Mare de Déu, sota una determinada advocació, o a un sant, com a signe de la seva particular devoció. Així mateix, estableix les celebracions en les quals fa memòria dels sants més arrelats a la vida i la història del poble de Déu en la diòcesi. Aquest gest és un bell signe d'aquell vincle que mantenim amb els nostres germans en la glòria i que l'experiència i la història han mantingut viu fins al present. Per això ve a ser també una de les manifestacions més eloqüents de la riquesa i l'abundància del gran misteri de la comunió dels sants.

El Concili Vaticà II ens ha recordat que l'Església pelegrinant es considera particularment vinculada a santa Maria la Mare de Déu, als Apòstols, als màrtirs, als que segueixen més fidelment Jesucrist i confessaren la seva fe: Déu ens parla a

través d'ells, mentre que la seva memòria ens mostra que és possible la fidelitat en aquesta història nostra, alhora que ens empeny a cercar la santedat, cadascú en la seva condició (cf. Lumen Gentium 50)

Amb aquest mateix esperit, un cop fets els estudis pertinents i realitzades les consultes preceptives, presentem la declaració del patronatge especial de la Mare de Déu de Montserrat per a la nostra diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, així com el Calendari litúrgic propi. Tot donant gràcies a Déu que ens permet gaudir d'aquest gran benefici per a la nostra vida cristiana, personal i comunitària, recordem també amb el Concili Vaticà II que "l'autèntic culte als sants no consisteix pas tant en la multiplicat dels actes exteriors, com en la intensitat del nostre amor actiu, a través del qual, per a major bé de l'Església i nostre, cerquem en el tracte amb els sants llur exemple, en la intercomunió la conformitat, i en la intercessió l'ajut" (Lumen Gentium 51). En efecte, aquestes celebracions, realitzades amb sinceritat de cor, a més d'apropar-nos els testimonis i l'ajut per a la vida de la Mare de Déu i dels sants per a tots i cadascun de nosaltres, esdevindran ocasió d'acréixer el sentit i la vida espiritual de la nostra Església diocesana.

Que tot sigui per a glòria de la Trinitat, font pregona de tota vida i tota santedat, origen i cimal de la nostra Església.

Que ella ens beneeixi.

*Sant Feliu de Llobregat, 6 de maig de 2007
+ Agustí Cortés Soriano. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.*

INTRODUCCIÓ

El present document és fruit del treball que la Delegació de Pastoral Sacramental

i Litúrgia ha anat fent al llarg d'aquests tres primers anys de vida de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat sobre la qüestió del patronatge i el calendari litúrgic diocesans.

En un primer capítol, hem recollit el material respecte al patronatge de la Mare de Déu de Montserrat sobre la diòcesi de Sant Feliu. Després d'alguns estudis i consultes sobre les diverses possibilitats, la Delegació va proposar aquest patronatge i va elaborar un informe, que ara us oferim per l'interès que pot tenir per a tothom la seva justificació. El senyor bisbe va cursar la sol·licitud a Roma, acompanyada del citat informe, al qual la Congregació per al Culte Diví va respondre amb la carta i el decret corresponents, documents que també us oferim.

Sobre el mateix tema del patronatge, la divisió de l'antic arquebisbat de Barcelona i la creació dels nous bisbats de Terrassa i Sant Feliu de Llobregat va donar peu al naixement d'una nova realitat: la Província Eclesiàstica de Barcelona. Els bisbes de les tres diòcesis, després de les consultes adients, van considerar oportú proposar el patronatge de la Mare de Déu de la Mercè, la qual, com a patrona de l'Arxidiòcesi de Barcelona, ja ho era per tant també de tot el territori de l'actual Província. Així doncs, a partir d'ara, la Mare de Déu de la Mercè, a més de patrona de la seu metropolitana, continuarà també el seu patronatge sobre les sufragànies que constitueixen la Província, amb la categoria de Solemnitat a Barcelona, i de Festa a Terrassa i a Sant Feliu. Us oferim aquí la comunicació al senyor arquebisbe i el decret corresponent de la Congregació romana.

També l'elaboració del calendari litúrgic va ser una de les tasques de la Delegació

durant els primers mesos des de la constitució de la diòcesi. Es van fer reunions a diversos nivells, també amb les diòcesis de Barcelona i Terrassa, de cara a fixar les festes pròpies. Al final de tot aquest procés de reflexió i diàleg, la Delegació va presentar una proposta, acompanyada d'un informe explicatiu, el qual també aquí us oferim per l'interès que pot tenir per a tots els diocesans. El senyor bisbe va cursar la petició, a la qual la Congregació per al Culte Diví va respondre amb la carta i el decret que també incloem en el capítol corresponent.

Finalment, en un últim capítol, oferim els textos per poder celebrar les memòries lliures que no consten en els llibres litúrgics actuals (Missal i Litúrgia de les Hores). Els textos corresponen a les dues memòries pròpies que hem afegit al calendari litúrgic diocesà (santa Paula Montal i la beata Maria Ràfols), però també a algunes memòries lliures que ja se celebraven a l'arquebisbat de Barcelona i que hem mantingut a Sant Feliu, però que no constaven en els llibres litúrgics perquè s'hi van incorporar més recentment (beat Pere Tarrés, beat Josep Maria Peris, beat Cristí Roca i companys, sant Josep Manyanet). Aquest suplement, per tant, té un valor d'utilitat, per tal que tothom tingui a mà els textos per poder celebrar aquestes memòries pròpies quan ho desitgi.

En oferir-vos aquests materials, fem nostre el desig que la Congregació romana repeteix en cadascun dels decrets: "que aquestes celebracions pròpies contribueixin a suscitar entre els fidels un veritable i renovat anhel de santedat".

*Xavier Aymerich i Miñarro
Delegat de Pastoral Sacramental i Litúrgia
Bisbat de Sant Feliu de Llobregat*

**I- LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT,
PATRONA DE LA DIÒCESI DE SANT
FELIU DE LLOBREGAT**

1. Carta de petició del senyor bisbe

Emmo. y Rvdmo.
Sr. Cardenal Francis Arinze
Prefecto de la Congregación para el Culto
Divino y de la Disciplina de los Sacra-
mentos

Sant Feliu de Llobregat, 20 de octubre de
2006

Eminencia Reverendísima:

Desde el momento de la creación de esta diócesis de Sant Feliu de Llobregat por Bula de la Santa Sede del 15 de junio de 2004, hemos ido discerniendo cual sería el patronazgo adecuado para esta Iglesia particular. Hemos realizado las consultas pertinentes, directamente en las parroquias y comunidades, y a través de los organismos representativos.

Según los documentos que adjuntamos y ratifica el informe del Delegado de Liturgia y Pastoral Sacramental, la devoción más arraigada en el clero, religiosos y fieles laicos de esta diócesis es, sin lugar a duda, Nuestra Señora de Montserrat. El hecho de que el Santuario y Monasterio de Montserrat se hallen dentro de los límites diocesanos, añade una razón más a la declaración de esta advocación mariana como patrona de la diócesis.

Como se indica en el informe de la Delegación de Liturgia y Pastoral Sacramental, no se ve impedimento alguno en el hecho de que la Virgen de Montserrat sea patrona de todas las diócesis catalanas; ya era patrona especial de la diócesis de Vic y los

obispos de las diócesis catalanas así lo consideran (documento adjunto).

Por todo ello, y en atención a la devoción extraordinaria que el Pueblo de Dios, en la diócesis de Sant Feliu de Llobregat, profesa a la "Mare de Déu de Montserrat", solicitamos sea reconocido su patronazgo y autorizado su culto como tal patrona.

Agradezco a V.E. la atención que pueda prestar a esta petición y sus gestiones y quedo suyo affmo. en el Señor.

*+ Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat*

2. Informe de la Delegació de Litúrgia

Sant Feliu de Llobregat, octubre del 2006

**INFORME SOBRE LA PETICIÓ DE
PATRONATGE
PER A LA DIÒCESI**

1.- Introducció

A petició del Senyor Bisbe de Sant Feliu de Llobregat, monsenyor Agustí Cortés Soriano, la Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia va elaborar una anàlisi de les diverses possibilitats de cara a establir el patronatge de la diòcesi.

Es van estudiar diverses propostes, tenint en compte que en el conjunt del territori de la diòcesi, que és molt plural, no existeix cap devoció general i comuna a un sant o a una advocació de la Mare de Déu. Tampoc no existeix un sant originari de la diòcesi que tingui prou arrelament com per ser designat patró de tot el territori.

Després de totes aquestes anàlisis, l'equip de la Delegació va proposar al senyor bisbe **Santa Maria de Montserrat (Mare de Déu de Montserrat)** com a patro-

na de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, a celebrar el 27 d'abril.

2.- Justificació

Malgrat que Santa Maria sota l'advocació de Montserrat és ja patrona de Catalunya, la proposta venia avalada per una sèrie de motius:

- En primer lloc, el santuari i monestir de Santa Maria de Montserrat es troba dins de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Per la qual cosa esdevé el principal santuari, monestir i centre d'espiritualitat de la diòcesi.
- La devoció a la Mare de Déu de Montserrat és una devoció general i popular, que realment respon a un sentiment dels fidels de la diòcesi, tal com explicitem en el següent punt d'aquest informe.
- Els monjos del monestir de Montserrat s'han implicat en l'inici de la diòcesi de Sant Feliu, i han esdevingut referència diocesana. També respecte a la possibilitat de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de la diòcesi, l'abat i la comunitat del monestir s'han mostrat molt favorables, fins i tot il·lusionats.
- En el moment de crear-se una nova diòcesi, sembla difícil promoure una nova devoció per a tot el bisbat, mentre que la de la Mare de Déu de Montserrat ja existeix; per això sembla ser l'única que pugui aglutinar el sentiment de tots els diocesans.
- Sobre el fet que la Mare de Déu de Montserrat sigui ja patrona de tot Catalunya, hi ha altres casos d'aquest tipus. La diòcesi de Vic té

també la Mare de Déu de Montserrat com a patrona principal, sense que això comporti cap dificultat. En altres territoris existeix també aquesta simultaneïtat (el màxim exemple a Espanya és el de l'apòstol sant Jaume, patró simultàniament de la diòcesi de Santiago de Compostel·la, de Galícia i de tot Espanya). Per tant, no seria problema que la Mare de Déu de Montserrat sigui alhora també patrona de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, com ja ho és de tot el conjunt de les diòcesis catalanes.

3.- La devoció a la Mare de Déu de Montserrat a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

La devoció existent entre els fidels i les comunitats cristianes de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat a la Mare de Déu de Montserrat es pot demostrar amb alguns exemples:

- Existeixen en la nostra diòcesi nombroses esglésies que tenen per titular "la Mare de Déu de Montserrat", concretament a Castelldefels, Viladecans, l'Arboçar (Avinyonet del Penedès), la Bleda (Sant Martí Sarroca), Vilafranca del Penedès, Clariana (Castellet i la Gornal) i Sant Boi de Llobregat (aquesta última és parròquia).
- En quasi totes les esglésies i parròquies hi ha un altar o capella amb una imatge de la Mare de Déu de Montserrat exposada a veneració del poble.
- Un dels Arxiprestats de la diòcesi, concretament a la vicaria del Llobregat, porta el nom de "Montserrat".

- Evidentment, es tracta de l'agrupació de les 16 parròquies de la zona dins la qual es troba el monestir i santuari de la Mare de Déu de Montserrat.
- És molt freqüent el costum de "pujar" a Montserrat a venerar "la Moreneta", tant a nivell personal com en famílies i grups. Especialment destacables són les romeries i peregrinacions de grups, entitats i associacions. Pel que fa a parròquies, el Centre de coordinació pastoral de Montserrat té comptabilitzades fins a 41 romeries de la nostra diòcesi (algunes parroquials, altres que abasten les diverses parròquies d'un mateix municipi, algunes de caràcter arxiprestal i que per tant inclouen diverses parròquies), nombre que es pot considerar molt elevat. Generalment aquestes romeries es celebren en cap de setmana, algunes un dia (dissabte o diumenge), però la majoria abasten tot el cap de setmana (2, 3 o 4 dies), i convoquen un nombre molt elevat de fidels. Els actes, coordinats pel centre pastoral del santuari, solen ser: vetlla de pregària a la basílica, participació a la missa conventual del monestir amb ofrena pròpia de la romeria, celebració penitencial, rosari, viacrucis, etc., així com també actes de tipus cultural (geganters, castellers, balls populars, corals, esbarts dansaires...), que representen cada població i que acudeixen també a Montserrat amb motiu de la romeria.
  - És molt freqüent en les dones el nom de "Montserrat" o "Maria Montserrat", amb les seves variants "Montse", "Muntsa", etc.
  - La festa de la Mare de Déu de Montserrat se celebra en totes les parròquies i comunitats amb gran concurrència de fidels.
  - El "Virolai", amb lletra de mossèn Cinto Verdaguer i música de Josep Rodoreda, és el cant religiós més popular, conegut i divulgat a Catalunya. Es canta de forma habitual en les celebracions litúrgiques, no només de la Mare de Déu sinó en moltes celebracions solemnes de les parròquies (festes patronals, confirmacions, visites pastorals...), i fins i tot en celebracions del matrimoni, baptisme, ordenacions, exèquies..., ja que té el caràcter de cant solemne, especialment utilitzat com a cant final.
  - Un exemple curiós, però significatiu. A la parròquia de Sant Pere i Sant Pau del Prat de Llobregat existeix una "Associació Nostra Senyora de Montserrat", que té per objectius fomentar el culte públic i la devoció privada a la Mare de Déu de Montserrat, i promoure entre els membres de l'Associació una més perfecta vida cristiana amb l'ajut de la devoció a la Mare de Déu de Montserrat. Entre les seves activitats destaquen promoure la festa de la Mare de Déu de Montserrat i cuidar la capella que aquesta imatge té a la parròquia, organitzar recessos i convivències, i alguns altres actes per recordar la festa de la Mare de Déu de Montserrat. El rector és el consiliari, i els seus membres es comprometen a venerar alguna imatge de la "moreneta", a resar el rosari i la "Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat", així com peregrinar

al santuari de Montserrat almenys una vegada a l'any.

4.- La celebració

Quant a la forma de celebrar aquest patronatge, existeix ja una pràctica comuna per part de molts fidels de la diòcesi de participar en les celebracions litúrgiques del Santuari i Monestir, alhora que se celebra també en totes les parròquies i comunitats (amb categoria de Solemnitat, com a totes les diòcesis de Catalunya). Donat que les celebracions litúrgiques en el santuari i monestir tenen lloc la vigília (26 d'abril per la nit) i el dia de la festa (27 d'abril) pel matí, la celebració solemne a l'església catedral podria fer-se la tarda del dia 27 (que té caràcter laboral). Amb la qual cosa la proclamació del patronatge només comportaria afegir el sentit de diocesania d'aquesta celebració. Tot això sembla el més adient en aquest moment, ja que a més a més ajudaria molt a augmentar la consciència d'identitat diocesana.

5.- Consultes.

Presentat l'estudi, el Senyor Bisbe va disposar, conjuntament amb el Consell Episcopal, presentar la proposta als diversos organismes diocesans:

- El Consell Presbiteral. En la reunió ordinària del 22 de setembre del 2005, el Delegat Diocesà de Pastoral Sacramental i Litúrgia va presentar la proposta. Després del diàleg pertinent, es va decidir que els consellers fessin un sondeig, a manera de consulta àmplia, per saber l'opinió de persones, grups i institucions diver-

ses de la diòcesi. Realitzat el citat sondeig, i després de moltes aportacions, la majoria de les quals en sentit positiu, en la reunió següent del Consell Presbiteral, celebrada el 12 de gener del 2006, tots els consellers, a partir de les consultes realitzades i que recollien una opinió general molt positiva, van donar la seva valoració favorable, amb la qual cosa el Consell Presbiteral va aprovar la proposta de la delegació.

- Consell Pastoral Diocesà. Es va presentar la proposta a la reunió ordinària celebrada el dia 8 d'octubre del 2005. En aquesta reunió es va convidar també els consellers que fessin consultes sobre el tema, aportant opinions i suggeriments. Totes van ser també favorables.
- El monestir de Montserrat també ha donat la seva opinió favorable.
- Conferència Episcopal Tarraconense. El senyor bisbe Agustí Cortés va tenir interès en consultar el conjunt de bisbes de Catalunya, ja que es tracta de la patrona de totes les diòcesis. Tots els bisbes van donar també la seva aprovació a la proposta.

Així doncs, el Senyor Bisbe sol·licita l'aprovació de **Santa Maria de Montserrat (Mare de Déu de Montserrat)** com a patrona de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, mantenint la seva actual categoria de Solemnitat, en la data del 27 d'abril.

3. Comunicació al senyor bisbe

A Su Excelencia Reverendísima
Mons. Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

(segell de la congregació)
Congregatio de Culto Divino
et Disciplina Sacramentorum

Prot. N. 1372/06/L

Ciudad del Vaticano, 17 de noviembre del
2006

Excelencia Reverendísima:

En esta Congregación para el Culto Divino y la Disciplina de los Sacramentos se ha recibido su atenta carta, de fecha 20 de octubre del presente año, con la que solicitaba que la Bienaventurada Virgen María, bajo el título de *la Mare de Déu de Montserrat* fuera confirmada como patrona *apud Deum* de la diócesis de Sant Feliu de Llobregat.

El Dicasterio, atendiendo a la petición de Vuestra Excelencia Reverendísima, accede gustoso y, adjunto a la presente, se complace en enviarle el Decreto pertinente.

La Congregación espera que tan excelso patrocinio contribuya a suscitar entre los fieles un verdadero anhelo de santidad.

Me sirvo de la circunstancia para manifestarle mi mayor aprecio y estima en el Señor.

De Vuestra Excelencia Reverendísima
afectísimo en Cristo,

(firma)

+ Malcolm Ranjith
Arzobispo Secretario

4. Decret

(original en llatí)

(segell de la congregació)
Congregatio de Culto Divino
et Disciplina Sacramentorum

Prot. N. 1372/06/L

SANT FELIU DE LLOBREGAT

El clergat i el poble cristià de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat honoren ja des d'antic amb culte peculiar i assidu la Benaurada Vergie Maria, sota el títol popularment anomenat de *la Mare de Déu de Montserrat*.

Per això, l'Excel·lentíssim Senyor Agustí Cortés Soriano, Bisbe d'aquella diòcesi, recollint els desigs comuns, va aprovar degudament l'elecció de la Benaurada Verge Maria sota el títol popularment anomenat de *Mare de Déu de Montserrat* com a Patrona davant de Déu de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

El mateix, amb carta datada el 20 d'octubre de 2006, demanava vivament que aquesta elecció i aprovació fos confirmada d'acord amb les Normes sobre la constitució dels Patrons.

La Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, en vigor de les facultats que li han estat atribuïdes pel Summe Pontífex BENET XVI, atenent a les raons exposades, assenteix a la petició i confirma

LA BENAURADA VERGE MARIA
sota el títol de Mare de Déu de
Montserrat

PATRONA DAVANT DE DÉU
DE LA DIÒCESI DE SANT FELIU DE
LLOBREGAT

amb tots els drets i privilegis litúrgics que se'n segueixen.

Sense que s'hi oposi res en contra.

A la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, el dia 17 del mes de novembre de 2006.

(firma)

+ Franciscus Card. Arinze
Prefecte

(firma)

+ Malcolmus Ranjith

Secretari

II- LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ,
PATRONA DE LA PROVÍNCIA ECLESIASTI-
CA DE BARCELONA

1. Comunicació al senyor arquebisbe

A Su Excelencia Reverendísima
Mons. Lluís Martínez Sistach
Arzobispo de Barcelona

(segell de la congregació)
Congregatio de Culto Divino
et Disciplina Sacramentorum

Prot. N. 1241/06/L

Ciudad del Vaticano, 20 de octubre del 2006

Excelencia Reverendísima:

En esta Congregación para el Culto Divino y la Disciplina de los Sacramentos se

ha recibido su atenta carta, de fecha 28 de septiembre del presente año, con la que solicitaba que la Bienaventurada Virgen María, bajo el título de *la Mare de Déu de la Mercè* fuera confirmada como patrona *apud Deum* de la província eclesiàstica de Barcelona.

El Dicasterio, atendiendo a la petición de Vuestra Excelencia Reverendísima y a la de los Señores Obispos de Terrassa y Sant Feliu de Llobregat, accede gustoso y, adjunto a la presente, tiene el gusto de enviar el correspondiente Decreto.

La Congregación espera que tan excelso patrocinio contribuya a suscitar entre los fieles un verdadero anhelo de santidad.

Me sirvo de la circunstancia para manifestarle mi mayor aprecio y estima en el Señor.

De Vuestra Excelencia Reverendísima
afectísimo en Cristo,

(firma)

+ Francis Card. Arinze
Prefecte

2. Decret

(original en llatí)

(segell de la congregació)
Congregatio de Culto Divino
et Disciplina Sacramentorum

Prot. N. 1241/06/L

BARCINONENSE

El clergat i el poble cristià de la Província eclesiàstica de Barcelona honoren ja des d'antic amb culte peculiar i assidu la

Benaurada Verge, sota el títol popularment anomenat de *la Mare de Déu de la Mercè*.

Per això, l'Excel·lentíssim Senyor Lluís Martínez Sistach, Arquebisbe de Barcelona, recollint els desigs comuns, va aprovar degudament l'elecció de la Benaurada Verge Maria sota el títol popularment anomenat de *Mare de Déu de la Mercè* com a Patrona davant de Déu de la Província eclesiàstica de Barcelona.

Ell mateix, amb carta datada el 28 de setembre de 2006, demanava vivament que aquesta elecció i aprovació fos confirmada d'acord amb les Normes sobre la constitució dels Patrons.

La Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, en vigor de les facultats que li han estat atribuïdes pel Summe Pontífex BENET XVI, atenent a les raons exposades, assenteix a la petició i confirma

LA BENAURADA VERGE MARIA
sota el títol de Mare de Déu de la Mercè
COM A PATRONA DAVANT DE DÉU DE LA
PROVÍNCIA ECLESIASTICA BARCINONENSE

amb tots els drets i privilegis litúrgics que segons les rúbriques se'n segueixen.

Sense que s'hi oposi res en contra.

A la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, el dia 20 del mes d'octubre de 2006.

(firma)

+ Franciscus Card. Arinze
Prefecte

(firma)

D.nus Marius Marini

Sotssecretari

* Nota: Aquest patronatge de la Mare de Déu de la Mercè queda fixat amb la categoria litúrgica de Solemnitat per a l'Arxidiòcesi de Barcelona, i de Festa per a les diòcesis sufragànies de Terrassa i Sant Feliu de Llobregat.

III- CALENDARI LITÚRGIC PROPI DE LA DIÒCESI DE SANT FELIU DE LLOBREGAT

1. Carta de petició del senyor bisbe

Emmo. y Rvdmo.

Sr. Cardenal Francis Arinze

Prefecto de la Congregación para el Culto Divino y de la Disciplina de los Sacramentos

Sant Feliu de Llobregat, 1 de diciembre de 2006

Eminencia Reverendísima:

Desde el momento de la creación de esta diócesis de Sant Feliu de Llobregat por Bula de la Santa Sede del 15 de junio de 2004, hemos ido definiendo el Calendario Litúrgico Diocesano.

Como indica el informe que adjuntamos, elaborado por la Delegación Diocesana de Pastoral Sacramental y Liturgia, la propuesta de Calendario Litúrgico fue presentada al Consejo Presbiteral de la diócesis en su reunión ordinaria del 22 de septiembre de 2005, el cual expresó su opinión favorable. Después de dicha consulta, dispusimos su difusión, a fin de poder recibir posibles sugerencias. Transcurrido un tiempo prudencial, y sin que haya habido observación alguna, se considera que el presente Calendario Litúr-

gic goza del beneplácito general de la diócesis.

Conviene señalar que se ha introducido en aquella propuesta la celebración el día 24 de septiembre de la *Mare de Déu de la Mercè* como patrona de la Provincia Eclesiástica de Barcelona, con categoría de "fiesta", de acuerdo con el decreto de esa Congregación del pasado 20 de octubre de 2006. Así mismo, hacemos notar que estamos a la espera de que nos sea aceptada la propuesta de patronazgo de la *Mare de Déu de Montserrat* como patrona de nuestra diócesis de Sant Feliu de Llobregat y que aparece en el calendario con categoría de "solemnidad", ya que en todo caso se celebraría como tal por ser la patrona de toda Catalunya.*

Por todo ello, y en atención a la normalización de las diferentes memorias, fiestas y solemnidades de nuestra diócesis, solicitamos sea reconocido y aprobado el Calendario Litúrgico para la Diócesis de Sant Feliu de Llobregat.

Agradezco a V.E. la atención que pueda prestar a esta petición y sus gestiones y quedo suyo. Afmo. En el Señor..

+ Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

* Nota: Cal dir que, en el moment d'enviar aquesta carta amb data 1 de desembre de 2006, el senyor bisbe encara no havia rebut la carta de confirmació del patronatge de la Mare de Déu de Montserrat.

2. Informe de la Delegació de Litúrgia

Sant Feliu de Llobregat, novembre del 2006

INFORME SOBRE LA PETICIÓ DE CALENDARI LITÚRGIC PER A LA DIÒCESI

A petició del Senyor Bisbe de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, monsenyor Agustí Cortés Soriano, la Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia va elaborar una anàlisi sobre el tema. Concretament, es va estudiar el Calendari Litúrgic de l'Arxidiòcesi de Barcelona, de la qual la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat formava part fins el moment de la seva constitució el juny del 2004. Es van tenir en compte les festes que convindria mantenir, les que podrien passar a celebrar-se amb categoria inferior o superior, les que podrien eliminar-se, així com també les memòries pròpies de la diòcesi que caldria incorporar. L'estudi es va fer en diàleg amb els responsables de l'arxidiòcesi de Barcelona, així com també de la diòcesi de Terrassa, amb la qual existeixen molts punts en comú, ja que són les dues diòcesis creades a partir de la desmembració de l'arxidiòcesi de Barcelona, i amb les quals conjuntament formen la Província Eclesiàstica de Barcelona.

Després de totes aquestes anàlisis, l'equip de la Delegació va proposar al Senyor Bisbe el següent **calendari litúrgic**:

Sant Ramon de Penyafort, prevere	7 gener	Memòria Obligatòria
Sant Fructuós, bisbe i màrtir, i sants Auguri i Eulogi, diaques i màrtirs	21 gener	Festa
Sant Pere Nolasc, religiós	29 gener	Memòria Lliure
Santa Eulàlia, verge i màrtir	12 febrer	Memòria Lliure
Santa Paula Montal, religiosa	26 febrer	Memòria Lliure
Sant Oleguer, bisbe	6 març	Memòria Lliure
Sant Pacià, bisbe	9 març	Memòria Lliure
Sant Josep Oriol, prevere	23 març	Memòria Lliure
Sant Jordi, màrtir, patró secundari de Catalunya	23 abril	Solemnitat
La Mare de Déu de Montserrat, patrona de la diòcesi i patrona principal de Catalunya	27 abril	Solemnitat
Sta. Joaquina de Vedruna, religiosa	22 maig	Memòria Lliure
Dedicació de la catedral de Sant Feliu de Llobregat	26 maig	Solemnitat a la catedral Festa a la diòcesi
Sant Felip Neri, prevere	27 maig	Memòria Obligatòria
Beat Pere Tarrés, prevere	30 maig	Memòria Lliure
Beat Josep Maria Peris, Prevere i màrtir	6 juny	Memòria Lliure
Sant Paulí de Nola, bisbe	22 juny	Memòria Lliure
Santa Isabel, reina de Portugal, princesa de Catalunya-Aragó	4 juliol	Memòria Lliure
Sant Cugat, màrtir	27 juliol	Memòria Obligatòria
Beats Cristí i Constanci Roca, i companys, màrtirs	30 juliol	Memòria Lliure
Sant Ramon Nonat, religiós	31 agost	Memòria Lliure
Sant Pere Claver, prevere	9 setembre	Memòria Obligatòria
Beat Domènec Castellet i Beat Lluís Eixarc, preveres i màrtirs	10 setembre	Memòria Lliure
Santa Maria de Cervelló, verge	19 setembre	Memòria Lliure
La Mare de Déu de la Mercè	24 setembre	Festa
Sant Antoni Maria Claret, bisbe	24 octubre	Memòria Obligatòria
Beata Maria Ràfols, religiosa	5 novembre	Memòria Lliure
Sant Sever, bisbe i màrtir	6 novembre	Memòria Lliure
Sant Josep Manyanet, prevere	16 desembre	Memòria Lliure

Els criteris a partir dels quals es va elaborar la proposta van ser:

- Les celebracions del Calendari Litúrgic de tot el territori espanyol no estan incloses en aquesta llista; es dona per suposat que se celebren totes, amb la seva categoria corresponent, així com les del Calendari Litúrgic de l'Església universal.
- Sí que estan incloses en aquest quadre les celebracions del calendari litúrgic propi de les diòcesis de Catalunya, amb la categoria corresponent: Sant Ramon de Penyafort, prevere (7 de gener, Memòria Obligatòria); Sant Fructuós, bisbe i màrtir, i sants Auguri i Eulogi, diaques i màrtirs (21 de gener, Festa); Sant Jordi, màrtir, patró secundari de Catalunya (23 d'abril, Solemnitat); la Mare de Déu de Montserrat, patrona de la diòcesi i principal de Catalunya (27 d'abril, Solemnitat); Santa Isabel, reina de Portugal, princesa de Catalunya i Aragó (4 de juliol, Memòria Lliure); Sant Ramon Nonat, religiós (31 d'agost, Memòria Lliure); Sant Pere Claver, prevere (9 de setembre, Memòria Obligatòria); i Sant Antoni Maria Claret, bisbe (24 d'octubre, Memòria Obligatòria).
- S'han mantingut totes les celebracions del Calendari Litúrgic propi de l'arxidiòcesi de Barcelona, a la qual fins fa dos anys pertanyia la nostra diòcesi, i que per tant existia la tradició de celebrar-les. Tanmateix, no sempre s'han mantingut amb la mateixa categoria. Els criteris utilitzats en aquest cas han estat:
  - les Memòries Lliures del Calendari Litúrgic de Barcelona es mantenen amb aquesta mateixa categoria en el calendari de Sant Feliu de Llobre-

gat: Sant Pere Nolasc, religiós (29 de gener); Sant Oleguer, bisbe (6 de març); Sant Pacià, bisbe (9 de març); Sant Josep Oriol, prevere (23 de març); Beat Pere Tarrés, prevere (30 de maig); Beat Josep Maria Peris, prevere i màrtir (6 de juny); Beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc, preveres i màrtirs (10 de setembre); i Sant Josep Manyanet, prevere (16 de desembre).

- la majoria de Memòries Obligatòries del Calendari Litúrgic de Barcelona perden una categoria i se celebraran a partir d'ara a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat només com a Memòries Lliures. Això és perquè eren sants molt vinculats només a la ciutat de Barcelona però no a la resta del territori: Santa Eulàlia, verge i màrtir (12 de febrer); Santa Joaquina de Vedruna, religiosa (22 de maig); Sant Paulí de Nola, bisbe (22 de juny); Santa Maria de Cervelló, verge (19 de setembre); i Sant Sever, bisbe i màrtir (6 de novembre).
- es manté com a Memòria Obligatòria en el Calendari Litúrgic de Sant Feliu de Llobregat, amb la mateixa categoria litúrgica com se celebra també a l'arxidiòcesi de Barcelona, Sant Cugat, màrtir (27 de juliol), evangelitzador destacat de tota la zona que comprèn la província de Barcelona.
- La Mare de Déu de la Mercè, el 24 de setembre, se celebra com a Festa, en haver estat declarada patrona de la Província Eclesiàstica de Barcelona, que inclou les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.
- Sants propis de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat que s'han inclòs en el Calendari Litúrgic:

- Santa Paula Montal, religiosa (26 de febrer): Fundadora de les religioses escolàpies, molt vinculada a la població d'Olesa de Montserrat (on va viure molts anys, va morir i hi ha el seu sepulcre), que forma part de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. S'incorpora com a Memòria Lliure.
- Dedicació de la Catedral de Sant Feliu de Llobregat (26 de maig). Se celebra amb categoria de Solemnitat a l'església catedral, i de Festa a la resta de la diòcesi.
- Per causa de la celebració de la Dedicació de la Catedral de Sant Feliu el 26 de maig, la Memòria Obligatòria de Sant Felip Neri, prevere, a la nostra diòcesi es trasllada al dia següent: 27 de maig.
- Beats Cristí i Constanç Roca, i companys, màrtirs (30 de juliol): Aquesta Memòria Lliure correspon al nombrós grup de 71 màrtirs de l'orde de Sant Joan de Déu, que se celebra en moltes diòcesis d'Espanya d'on eren originaris o on van ser martiritzats alguns d'aquests religiosos. Aquesta Memòria Lliure se celebrava ja a la diòcesi de Barcelona, i sol·licitem poder celebrar-la també a Sant Feliu de Llobregat. En cada cas, el grup va encapçalat pel nom d'un dels màrtirs especialment vinculats a la diòcesi en qüestió. A Sant Feliu proposem els noms dels 2 màrtirs originaris de la nostra diòcesi (concretament de Molins de Rei i de Sant Sadurní d'Anoia, respectivament), que a més a més eren germans de sang.

- Beata Maria Ràfols, religiosa (5 de novembre): Fundadora de las Germanes de la Caritat de Santa Anna, nascuda a Vilafranca del Penedès, localitat que forma part del territori de la nostra diòcesi. S'incorpora amb la categoria de Memòria Lliure.

La precedent proposta de calendari litúrgic de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, a suggeriment del Senyor Bisbe i del Consell Episcopal, va ser presentada al Consell Presbiteral de la diòcesi en la seva reunió ordinària del 22 de setembre del 2005, el qual va expressar la seva opinió favorable. Després d'aquesta consulta, el Senyor Bisbe va disposar la seva aplicació, de forma provisional, a partir del 1r. diumenge d'Advent (27 de novembre del 2005) del següent any litúrgic 2006, quedant oberts a possibles suggeriments. Transcorregut un temps prudencial, i sense que hi hagi hagut cap observació, es considera que el present Calendari Litúrgic gaudeix del beneplàcit general de la diòcesi.

Per la qual cosa el Senyor Bisbe sol·licita l'aprovació del **Calendari Litúrgic propi** de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Mn. Xavier Aymerich i Miñarro
Delegat de Pastoral Sacramental i Litúrgia

3. Comunicació al senyor bisbe

A Su Excelencia Reverendísima
Mons. Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

(segell de la congregació)
Congregatio de Culto Divino
et Disciplina Sacramentorum

Prot. N. 1536/06/L

Ciudad del Vaticano, 3 de marzo del 2007

Excelencia Reverendísima:

La Congregación para el Culto Divino y la Disciplina de los Sacramentos ha recibido su atenta carta, de 20 de febrero del presente año, en la que precisaba algunos aspectos sobre el Calendario propio de la Diócesis.

El Dicasterio se complace en enviar, adjunto a la presente, el Decreto por el que se aprueba y confirma el Calendario propio, y el texto definitivo del mismo.

La Congregación espera que estas celebraciones propias contribuyan a suscitar entre los fieles un renovado anhelo de santidad.

De Vuestra Excelencia Reverendísima
afectísimo en Cristo,

(firma)
+ Malcolm Ranjith
Arzobispo Secretario

4. Decret

(original en llatí)

(segell de la congregació)
Congregatio de Culto Divino
et Disciplina Sacramentorum

Prot. N. 1536/06/L

SANT FELIU DE LLOBREGAT

A petició de l'Excel·lentíssim Senyor Agustí Cortés Soriano, Bisbe de Sant Feliu de Llobregat, en carta datada el dia 1 de desembre de 2006, en vigor de les facultats atribuïdes a aquesta Congregació pel Summe Pontífex BENET XVI, aprovem i confirmem de bon grat el Calendari propi d'aquesta Diòcesi, segons l'exemplar adjunt, per tal que sigui observat des d'ara per tothom a qui pertoca.

En imprimir aquest Calendari cal que es faci esment de la confirmació atorgada per la Seu Apostòlica.

Sense que s'hi oposi res en contra.

A la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, el dia 3 del mes de març de 2007.

(firma)
+ Franciscus Card. Arinze
Prefecte

(firma)
+ Albertus Malcolmus Ranjith

Arquebisbe Secretari

5. Calendari propi de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

Prot. N. 1536/06/L

GENER

- 7 Sant Ramon de Penyafort, prevere
Memòria
- 21 SANTS FRUCTUÓS, BISBE, AUGURI I EULOGI, DIAQUES, MÀRTIRS FESTA
- 29 *Sant Pere Nolasc, prevere*

FEBRER

- 12 *Santa Eulàlia de Barcelona, verge i màrtir*
- 26 *Santa Paula Montal Fornés, verge*

MARÇ

- 6 *Sant Oleguer, bisbe*
- 9 *Sant Pacià, bisbe*
- 23 *Sant Josep Oriol, prevere*

ABRIL

- 23 SANT JORDI, MÀRTIR, PATRÓ SECUNDARI DE CATALUNYA SOLEMNITAT
- 27 N^a S^a DE MONTSERRAT, PATRONA DE LA DIÒCESI I DE CATALUNYA SOLEMNITAT

MAIG

- 22 *Santa Joaquina de Vedruna, religiosa*
- 26 DEDICACIÓ DE L'ESGLÉSIA CATEDRAL
A l'Església Catedral SOLEMNITAT
A la Diòcesi FESTA
- 27 Sant Felip Neri, prevere Memòria
- 30 *Beat Pere Tarrés, prevere*

JUNY

- 6 *Beat Josep Maria Peris Polo, prevere i màrtir*
- 22 *San Paulí de Nola, bisbe*

JULIOL

- 4 *Santa Isabel de Portugal*
- 27 Sant Cugat, màrtir Memòria
- 30 *Beats Cristí Roca Huguet, prevere,*
Constanci Roca Huguet, religiós, i companys màrtirs

AGOST

- 31 *Sant Ramon Nonat, prevere*

SETEMBRE

- 9 Sant Pere Claver, prevere Memòria
- 10 *Beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc, preveres i màrtirs*
- 19 *Santa Maria de Cervelló, verge*
- 24 N^a S^a DE LA MERCÈ FESTA

OCTUBRE

- 24 Sant Antoni Maria Claret, bisbe Memòria

NOVEMBRE

- 5 *Beata Maria Ràfols, verge*
- 6 *Sant Sever, bisbe i màrtir*

DESEMBRE

- 16 *Sant Josep Manyanet, prevere*

Notes:

- Els sants indicats com a memòria es refereix a Memòries Obligatòries; els que consten en cursiva sense cap indicació es refereix a Memòries Lliures.
- En el present calendari cal afegir la celebració de l'aniversari de l'ordenació del bisbe propi. Durant el pontificat del bisbe Agustí Cortés, aquest aniversari s'escau el 18 d'abril.

IV- SUPLEMENT REFERENT ALS TEXTOS DEL CALENDARI LITÚRGIC

Un cop establert el calendari litúrgic propi del bisbat de Sant Feliu de Llobregat, la Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia ofereix en aquest suplement els textos per poder celebrar les memòries lliures que no consten en els llibres litúrgics actuals (Missal i Litúrgia de les Hores). Els textos corresponen a les dues memòries pròpies que hem afegit al calendari litúrgic diocesà (santa Paula Montal i la beata Maria Ràfols), però també a algunes memòries lliures que ja se celebraven a l'arquebisbat de Barcelona i que hem mantingut a Sant Feliu, però que no constaven en els llibres litúrgics perquè es van incorporar al calendari litúrgic més recentment (beat Pere Tarrés, beat Josep Maria Peris, beat Cristí Roca i companys, sant Josep Manyanet). Aquest suplement, per tant, té un valor d'utilitat, per tal que tothom tingui a mà els textos per poder celebrar aquestes memòries pròpies quan es desitgi. Oferim en primer lloc els textos propis que corresponen al Missal, i després els que cal afegir a la Litúrgia de les Hores. Els textos han estat presos de les versions oficials aprovades en altres bisbats o bé en les congregacions religioses corresponents; en algun cas, la versió catalana és traducció provisional per part d'aquests bisbats o ordes religiosos de la versió oficial aprovada en castellà.

1. Textos que s'introdueixen al Missal

Dia 26 de febrer
SANTA PAULA MONTAL, VERGE
Sant Feliu de Llobregat:
Memòria lliure

Comú de verges: per una verge, p.777.

COL-LECTA

Oh Déu, grandesa dels humils, que heu elegit santa Paula, verge, perquè, de paraula i d'obra, testimoniés el vostre amor salvador a la família i a la societat, mitjançant la promoció integral de la dona i l'educació cristiana dels infants i dels joves; feu que, per la seva intercessió i amb el seu exemple, seguim Crist Mestre i arribem al goig del cel. Per nostre Senyor Jesucrist.

Dia 30 de maig
BEAT PERE TARRÉS I CLARET, PREVERE
Barcelona, Sant Feliu de Llobregat,
Terrassa i Vic: Memòria lliure

Comú de pastors: per un pastor, p.765.

COL-LECTA

Senyor, Pare sant, vós heu cridat el beat Pere, prevere, a portar en la seva persona la imatge de Crist, metge corporal i espiritual, i, per la gràcia de l'Esperit Sant, l'heu fet insigne en la caritat i en la castedat; per la seva intercessió i el seu exemple, concediu als vostres fidels de perseverar sempre en l'Església com a testimonis i pregoners de l'Evangeli. Per nostre Senyor Jesucrist.

(Nota: Aquesta memòria apareix ja a l'apèndix de la segona edició del Missal Romà, publicat en català l'any 2005).

El mateix dia 6 de juny
BEAT JOSEP M. PERIS POLO, PREVERE I
MÀRTIR

Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i
Terrassa: Memòria lliure

Comú de màrtirs: per un màrtir, p.752.

COL·LECTA

Pare de bondat,
 que amb la sang del vostre sacerdot, el
 beat Josep Maria,
 fecundàreu la seva labor apostòlica,
 orientada de forma especial a la formació
 sacerdotal;
 concediu-nos, per la seva intercessió,
 abundants vocacions per a poder dispen-
 sar els vostres misteris
 i fidelitat en el servei del vostre Regne.
 Per nostre Senyor Jesucrist.

*(Nota: Aquesta memòria apareix ja a
 l'apèndix de la segona edició del Missal
 Romà, publicat en català l'any 2005).*

El mateix dia 30 de juliol
BEATS CRISTÍ I CONSTANCI ROCA I
COMPANYS, MÀRTIRS
Sant Feliu de Llobregat: Memòria lliure

Comú de màrtirs: per diversos màrtirs,
 p.747.

COL·LECTA

Oh Déu, ric en misericòrdia,
 que heu atorgat als beats Cristí i Constanci
 i als seus companys,
 configurats a Crist compassiu envers els
 qui sofreixen,
 la gràcia d'ésser testimonis de la fe

mitjançant el martiri
 i de consagrar llur vida als pobres i mal-
 lts;
 concediu-nos, per llur intercessió,
 d'ésser forts en la confessió del vostre nom
 i fervents en el servei als nostres germans
 necessitats.
 Per nostre Senyor Jesucrist.

*(Nota: Aquesta memòria apareix ja a
 l'apèndix de la segona edició del Missal
 Romà, publicat en català l'any 2005, com
 a memòria lliure en els diversos bisbats on
 es va demanar. Cal dir que a cada bisbat
 consta en primer lloc el nom del màrtir
 propi del lloc. En el cas de Barcelona,
 constava el nom del beat Cristí, prevere.
 En el cas de Sant Feliu, consta el beat
 Cristí, així com també el seu germà reli-
 giós Constanci, que són els dos membres
 d'aquest grup de religiosos màrtirs origi-
 naris del nostre bisbat).*

Dia 5 de novembre
BEATA MARIA RÀFOLS, VERGE
Sant Feliu de Llobregat: Memòria lliure

Comú de verges: per una verge, p.777.
 Comú de sants i santes: per religiosos,
 p.788; o per aquells que exerciren obres
 de misericòrdia, p. 790; o per dones san-
 tes, p.792.

COL·LECTA

Oh Déu,
 vós que enriqueireu la beata Maria Ràfols
 amb el carisma de la caritat,
 concediu-nos, per la seva intercessió i el
 seu exemple,
 que, oferint la nostra vida al servei dels
 germans,

mereixem de ser comptats
entre els escollits del vostre Regne.
Per nostre Senyor Jesucrist.

Dia 16 de desembre
SANT JOSEP MANYANET, PREVERE
Barcelona, Sant Feliu de Llobregat,
Girona, Urgell i Vic: Memòria lliure

Comú de pastors, pàg.765; o de sants:
per religiosos, p.788.

COL-LECTA

Oh Déu,
que heu atret els vostres fidels
a contemplar i imitar
la Família humana del vostre Fill,
per mitjà de sant Josep Manyanet, pre-
vere;
concediu-nos, per la seva intercessió,
que, enfortits amb els exemples
de la Família de Jesús, Maria i Josep,
mereixem de ser en el món
instruments de la vostra pau.
Per nostre Senyor Jesucrist.

*(Nota: Aquesta memòria apareix ja en
els nostres missals, però com a beat. En
l'apèndix de la segona edició del Missal
Romà, publicat en català l'any 2005, apa-
reix ja com a sant).*

**2-Textos que s'introdueixen a la Litúrgia
de les Hores**

Dia 26 de febrer
SANTA PAULA MONTAL, VERGE
Sant Feliu de Llobregat: Memòria lliure

Va néixer a Arenys de Mar l'11 d'oc-
tubre de 1799. De jove es dedicà, amb

generositat, a la catequesi i a la pastoral
parroquial amb els infants i els joves,
manifestant una cura especial per l'edu-
cació de les noies. L'any 1829 fundà a
Figueres la Congregació de les Filles de
Maria, Religioses Escolàpies, dedicades a
la promoció integral de la dona. Però serà
a Sabadell on estructurarà la Congregació
amb la mateixa espiritualitat de sant Josep
de Calassanç. Morí a Olesa de Montserrat
el 26 de febrer de 1889. El papa Joan Pau II
la beatificà el 18 d'abril de 1993, i la cano-
nitzà el 25 de novembre de 2001.

OFICI DE LECTURA

Comú de verges, llevat del que
segueix:

Lectura segona

De les cartes de santa Paula Montal,
verge
(Carta a sor Pilar Reig, Sch.P.: Cartes,
11 d'agost de 1859, Positio, Roma 1985,
pp.349-351. Original en castellà)

Que es faci en tot la voluntat de Déu

Vaig rebre la seva carta, que m'omplí
de santa alegria en dir-me que recorda
els bons consells que va rebre durant el
temps de noviciat; ja sap vostè, germa-
na meva, que els meus desigs eren que
pogués acabar els dos anys, com diuen
les santes Regles, però em consolo perquè
no ha estat culpa meva, sinó que la santa
obediència així ho ha disposat; faci's en
tot la voluntat de Déu!

El que li encomano, germana meva, és
que perseveri en els mateixos sentiments
i desigs que tenia quan estava en el novici-

at, d'avançar en el camí de la perfecció. Ja sap que, per arribar al cim de la perfecció, cal que practiquem la santa humilitat i l'obediència; tan sols amb aquestes dues virtuts ens unirem amb Jesucrist i tindrem la joia de veure l'estimat Espòs de les nostres ànimes eternament.

Quina joia, germana meva, veure'ns al cel! Els meus desigs són de veure-les allí a totes vostès; ja ho pot dir a totes les meves germanes, que a totes les estimo en el Senyor.

Tingui la bondat de saludar-les de part meva, una per una, començant per la M. Carne; que totes em tinguin present en les seves oracions, i digui a la M. Carne que li deixi escriure al Sr. Rector, perquè em sembla que li toca a vostè l'obligació per tot el que ha fet per vostè. Per Déu, sigui agraïda als favors que li ha fet.

No m'allargo més, perquè encara em sento dèbil, car no he estat bona, per això he tardat a escriure; aquests són els regalets del meu estimat Espòs; ajudi'm a donar-li gràcies, i vostè pot disposar de la seva afectíssima germana que l'estima en el Senyor.

Responsori

Mc 10,14; 9,37

R. Deixeu venir els nens, no els excloueu. * El Regne de Déu és per als qui són com ells.

V. Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi. * El Regne.

Oració

Oh Déu, grandesa dels humils, que heu elegit santa Paula, verge, perquè, de

paraula i d'obra, testimoniés el vostre amor salvador a la família i a la societat, mitjançant la promoció integral de la dona i l'educació cristiana dels infants i dels joves; feu que, per la seva intercessió i amb el seu exemple, seguim Crist Mestre i arribem al goig del cel. Per nostre Senyor Jesucrist.

(Nota: Els textos de santa Paula Montal són els aprovats per a les religioses escolàpies)

Dia 30 de maig BEAT PERE TARRÉS I CLARET, PREVERE Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Vic: Memòria lliure

Pere Tarrés i Claret nasqué a Manresa el dia 30 de maig de 1905. El 1928 obté la llicenciatura en Medicina i es dóna cristianament a la seva professió veient la imatge de Crist en cada mal-llt, actuació que va ressaltar exemplarment en l'atenció als ferits de guerra. Apòstol incansable de la joventut en la Federació de Joves Cristians de Catalunya i en l'Acció Catòlica. El dia 30 de maig de 1942 és ordenat sacerdot i nomenat vicari de Sant Esteve Sesrovires i encarregat de Sant Joan Samora (del juny de 1942 al novembre de 1943). Inicia una acció pastoral molt gran, manifestant obertament el seu gran cor sacerdotal com a director del Secretariat de Beneficència (l'actual Càritas), fundant l'Obra Benèfica Assistencial d'atenció als tuberculosos i actuant com a Consiliari en l'Acció Catòlica. Va morir santament el 31 d'agost de 1950. Beatificat pel papa Joan Pau II el 5 de setembre de 2004.

OFICI DE LECTURA

Comú de pastors, llevat del que segueix:

Lectura segona

D'una carta a la seva germana Francesca
(9 març 1938)

Estimar amb follia és sinònim de sofrir

Estimar amb follia, benvolguda germana, vol dir clavar les nostres mans i els nostres peus, juntament amb les mans i els peus sacrosants del nostre diví Redemptor; vol dir arribar aïrosos, amb el front alt i serè i amb passa ferma, fins al sacrifici de la nostra vida, si és voluntat de Déu, vessant la nostra sang en defensa del seu Nom santíssim.

Estimar és sinònim de sofrir. Quan hom més estima més capaç és de sofrir per la persona estimada. El sofriment és la més alta expressió de l'amor. El sofriment és la gran arma de la santificació. Els pobres homes això no ho entenen; convençuts com estan que al món hi són per divertir-se, no comprenen com Déu permet sofriments a voltes increïbles, en el cos dels mortals. Nosaltres, estimada germana, sí que ho sabem. Cada un de nosaltres és un membre, és una part petita, petita, del Cos místic del Crist, el cap del qual és el mateix Jesús. Jesús va sofrir una passió horrible per amor a nosaltres, pobres criatures, per tal d'obrir, amb la impetuositat de la seva preciosíssima Sang vessada, les portes del Paradís. Però Jesús ha volgut que nosaltres col·laboréssim en certa manera en aquesta obra redemptora, sofrint en el nostre cos allò que mancava a la Passió seva, com diu el gloriós Apòstol sant Pau.

Certament, si el Cap del Cos místic,

Jesús, ha sofert tant, és lògic que tots els seus membres participin a mesura de les seves minses forces d'aquest sofriment, per tal de col·laborar –misèrrima col·laboració– a la salvació de les ànimes.

La meva professió fa que m'hagi adonat d'una cosa ben interessant. El mal·lt és el símbol del Crist sofrent, és la plasmació de Crist, car en el mal·lt cal veure-hi el mateix Jesús. El llit no és altra cosa que la creu on el mal·lt sofreix. I per a mi és encara una altra cosa: el llit és una mena d'altar on s'immola una víctima que sofreix, el mal·lt. El mal·lt és la víctima que sofreix, el llit és l'altar on s'immola.

El dolor és com les aigües que davallen dels cims, una energia latent que cal saber aprofitar. Oferint-lo constantment a Déu, farem davallar del cel les gràcies de la conversió del món. Però el més interessant és que no sols aconseguirem això oferint el nostre propi sofriment, sinó també oferint els dolors dels nostres germans, d'aquells que ens envolten, els dolors col·lectius de la societat, de la Pàtria, tant els sofriments i els dolors físics com morals. Això fa que aquests últims temps hagi comprès una de les altres missions del metge. He dit abans que el llit era l'altar, l'habitació el temple, el mal·lt la víctima, coses totes desconegudes del mateix interessat; per tant, a fi que la cosa resulti completa hi falta la persona conscient que ofereix aquesta mena de sacrifici, hi falta el sacerdot; i he pensat que aquest era el metge. T'imagines la grandesa moral del metge en aquest sacerdocí del dolor?

Oh! No ens entretinguéssim pas en les nostres misèries! Estimem, estimem i estimem! L'amor és un foc purificador. Abandonem-nos absolutament en els seus braços santificadors.

Responsori

Sl 72,28.26; 2Co 4,17

R. Per a mi és bo d'estar prop de Déu, de cercar en el Senyor, Déu sobirà, el meu refugi, i de contar les seves gestes. * El meu cos i el meu cor es desfaran, però Déu, la roca del meu cor, serà sempre la meua possessió.

V. Els sofriments que ara passem són lleugers i d'un moment, però van acumulant un pes incomparablement immens de glòria, que durarà per sempre. * El meu cos i el meu cor es desfaran...

Oració

Senyor, Pare sant, vós heu cridat el beat Pere, prevere, a portar en la seva persona la imatge de Crist, metge corporal i espiritual, i, per la gràcia de l'Esperit Sant, l'heu fet insigne en la caritat i en la castedat; per la seva intercessió i el seu exemple, concediu als vostres fidels de perseverar sempre en l'Església com a testimonis i pregoners de l'Evangelí. Per nostre Senyor Jesucrist.

(Nota: Aquests textos van ser publicats ja al nostre butlletí diocesà -n.2, desembre 2004-, i també se n'ha fet difusió en diversos àmbits arran de la seva beatificació).

El mateix dia 6 de juny**BEAT JOSEP M. PERIS POLO, PREVERE I MÀRTIR**

**Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i
Terrassa: Memòria lliure**

Josep Maria Peris Polo nasqué a Cincorres (diòcesi de Tortosa i província de Castelló) l'any 1889. Rebé l'orde de

prevere el 6 de juny de 1914. Membre de la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans del Cor de Jesús, es lliurà del tot a la formació dels seminaristes: primerament a Tortosa, com a prefecte i director del Col·legi de Vocacions Eclesiàstiques de St. Josep i com a rector del Seminari diocesà; després a Còrdova, com a rector del Seminari; i finalment a Barcelona, com a rector del Seminari conciliar. Desencadenada a Espanya l'any 1936 una cruenta persecució contra l'Església, el 15 d'agost d'aquell mateix any fou martiritzat al terme municipal de Vilar de Canes (Castelló).

OFICI DE LECTURA

Comú de màrtirs, llevat del que segueix:

Lectura segona

De l'obra pòstuma del beat Josep Maria Peris Polo "Formació d'apòstols"

(Edició del Seminari Conciliar de Barcelona -1941- Cf. Meditacions I.III. IV.VII.IX).

L'Eucaristia, centre de la vida sacerdotal

Vocació al sacerdocí és la crida i elecció que Déu fa dels qui han d'exercir el ministeri sacerdotal. No hi ha a la terra ni al cel dignitat comparable a la del sacerdot. Per tant, cap distinció pot fer Déu a un home que iguali la de cridar-lo i elegir-lo per a aquest ministeri. De la mateixa manera que és una temeritat gravíssima traspasar el llinar del sacerdocí sense ser-hi cridat, també és una grandíssima imprudència abandonar-lo quan hi ha senyals ben fonamentats que Déu crida.

El sacerdot ha de tenir intenció recta, santedat enlairada i ciència suficient. Per això, la vocació al sacerdoti exigeix voluntat i afany decidits a aconseguir la santedat i la ciència degudes i a perfeccionar la intenció d'abraçar el sacerdoti tal com el va instituir Jesucrist. La suma i el compendi de la nostra perfecció consisteix en estimar Jesucrist i fer en tot la seva santíssima voluntat. L'amor a Crist ha de ser afectiu i efectiu, és a dir, no tan sols de sentiments i de paraules, sinó principalment d'obres. El més contrari a l'amor de Crist és el pecat, i la millor prova d'amor és evitar tota culpa deliberada.

Títol especialíssim pel qual els qui són cridats al sacerdoti han de moure's a estimar Jesucrist és el fet de tenir-lo sacramentalment hostatjat vora seu i duent vida de mútua comunicació i contínua presència. D'altra banda, l'Eucaristia és el centre de tota la vida sacerdotal. El sacerdot, més que ningú, ha de posar en l'Eucaristia tot el seu amor, el seu tresor, la seva alegria, la seva confiança, la seva fortalesa; i aquesta és una altra raó per la qual els qui són cridats al sacerdoti han d'estimar d'una manera especialíssima Jesús en el Sagrament de l'altar.

Missa és el Sacrifici eucarístic del sagrat Cos i Sang de Jesucrist, que cada dia oferim a Déu per honorar-lo, per agrair-li els seus beneficis i donar-li satisfacció per les nostres culpes i, finalment, per aconseguir de la seva misericòrdia les gràcies i auxiliis de què tenim necessitat. No hi ha res tan excel·lent i tan ple de meravelles com el sant Sacrifici de la Missa. I, per això mateix, no hi ha cap felicitat comparable a la nostra de poder assistir diàriament a la Missa i poder participar així dels béns que, per ella, Déu concedeix als homes.

Hem d'assistir al sant Sacrifici de la Missa amb tanta devoció i reverència com si assistíssim al mateix Sacrifici de la creu i als miracles més magnífics que Jesucrist féu a la terra.

Un dels deures principals que l'amor a Jesús Sagramentat exigeix de nosaltres és visitar-lo sovint al tabernacle. Hem de visitar Jesús Sagramentat: ara per a adorar-lo com a Déu i Senyor nostre; ara per donar-li les gràcies pels beneficis que rebem contínuament de les seves mans; ara per demanar-li perdó de les nostres faltes i reparar les dels altres; ara per a fer-li oblació del nostre ésser i de tots els nostres actes; ara, finalment, per a demanar-li els seus favors per a nosaltres i per als nostres germans. Les visites freqüents a Jesús Sagramentat, ben fetes, s'han de considerar com un dels mitjans més suaus i més eficaços que tenim a mà per a progressar en la vida espiritual.

Responsori

1Tm 4,7-8; Jo 6,56; 2Tm 3,12

R. Exercita't en la pietat. La pietat és útil per a tot, ja que té una promesa de vida: de la present i de la futura. * Qui menja la meua carn i beu la meua sang, està en mi i jo en ell.

V. Tots els qui volen viure piadosament en el Crist, seran perseguits. * Qui menja la meua carn.

Oració

Pare de bondat, que amb la sang del vostre sacerdot, el beat Josep Maria, fecundàreu la seva labor apostòlica, orientada de forma especial a la formació sacerdotal; concediu-nos, per la seva intercessió,

abundants vocacions per a poder dispensar els vostres misteris i fidelitat en el servei del vostre Regne. Per nostre Senyor Jesucrist.

(Nota: Els textos de l'Ofici de Lectura d'aquesta memòria apareixen publicats en apèndix al Calendari Litúrgic Pastoral que elabora cada any Mn. Pere Farnés i que publiquen Editorial Casals i el Centre de Pastoral Litúrgica. L'oració és la mateixa de la col·lecta de la missa, que apareix a l'apèndix de la segona edició del Missal Romà, publicat en català l'any 2005).

El mateix dia 30 de juliol
BEATS CRISTÍ I CONSTANCI ROCA I
COMPANYS, MÀRTIRS
Sant Feliu de Llobregat: Memòria lliure

Aquests dos germans i religiosos de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu pertanyen al grup de 71 màrtirs que van morir durant la persecució religiosa l'any 1936. Tot el grup va ser beatificat per Joan Pau II el 25 d'octubre de 1992. En el grup hi ha preveres, religiosos professors, novicis i postulants, d'edats ben diverses. També per l'origen, n'hi ha procedents de Colòmbia i de 30 províncies diverses de l'estat espanyol. Els dos que encapçalen la memòria són originaris de l'actual diòcesi de Sant Feliu.

El beat Cristí Roca Huguet, prevere, va néixer a Molins de Rei l'any 1899. Entrà a l'orde hospitalari ben jove, a Ciempozuelos, i fou ordenat prevere el 1926. Exercí com a capellà de l'Hospital de Sant Rafael de Madrid, mestre de novicis a Calafell (Tarragona), i director dels "apostòlics" de Carabanchel (Madrid). Gran educador, morí màrtir als 37 anys, juntament amb

altres religiosos de la comunitat de Carabanchel el dia 1 de setembre de 1936.

El beat Constanci Roca Huguet, religiós, nasqué a Sant Sadurn d'Anoia l'any 1895. Entrà a l'Orde hospitalari el 1910, i formà part de les comunitats de Barcelona, València, Madrid (Hospital d'Obrers), Sant Boi de Llobregat i Xile. L'estiu de 1936 era a Calafell amb un grup de nens mal·lts de l'hospital de Barcelona, on mor màrtir, als 40 anys, el 30 de juliol de 1936.

OFICI DE LECTURA

Comú de màrtirs, llevat del que segueix:

Lectura segona

Dels escrits del beat Guillem Llop, religiós

(Procés d'escrits, Vol. 9, foli 11v. Al 33)

El que vulgui venir darrera meu, que es negui a si mateix, que prengui la seva creu i em segueixi.

Donem gràcies infinites al Senyor perquè, enmig de les grans tribulacions que pateix l'Església, esposa de Jesucrist, encara queden ànimes escollides capaces de morir per Ell.

Enfront al temor de futures persecucions que puguin donar màrtirs per al cel, us faig aquestes recomanacions, que si les seguïu amb fidelitat, aconseguireu el triomf dels combats que sens dubte s'acosten.

Us prego, sobretot, que, a semblança del nostre Pare Sant Joan de Déu, us abraceu a la creu de Crist, amb la mirada posada al cel. No oblideu les paraules d'Aquell que és la vida eterna: "El que vulgui venir

darrera meu, que es negui a si mateix, que prengui la seva creu i em segueixi, i tindrà un gran tresor en el Regne del cel". Negar-se a si mateix vol dir renunciar a totes les coses, i a la pròpia vida, per conquerir Crist i les delícies del seu Regne. Això no es pot obtenir sense plors i dolors, sense efusió de sang, o sigui, sense creu i calvari. Viviu preparats per oferir a Déu el sacrifici de les vostres vides, així plaureu a la seva divina voluntat.

Sabeu prou bé les difícils circumstàncies que actualment passa la Santa Església, nostra mare, i els seus sagrats instituts religiosos. Tingueu sempre present la finalitat per la qual vàreu venir a l'Orde. No fou altra que la d'atendre amb caritat els mal·lts. És, doncs, un deure de consciència no abandonar-los. Cuideu-los amb amor. Sacrifiqueu-vos per ells, com Crist se sacrificà per nosaltres. No us separeu del seu costat i, quan hi hagi més perills, mostreu-vos més abnegats vers ells.

Per fortuna, la història ens ensenya que totes les persecucions sofertes per l'Església de Jesucrist han tingut un final gloriós per a ella. És que totes les persecucions la purifiquen, la reforcen, la consoliden. El mateix passarà ara. Potser hi haurà màrtirs, però vindrà el dia que hauran passat tants odis i escàndols a la terra, com els núvols del cel escombrats pel vent; mentre que l'Església, serena, majestuosa, tranquil·la, com lluna indeficient, seguirà el seu camí entonant el victoriós TE DEUM dels segles.

Responsori

Mt 5,11-12a.10

R. Feliços vosaltres quan us insultin i us persegueixin, i us calumniïn per causa

meva. * Estigueu contents i alegres, perquè la vostra recompensa serà gran en el cel.

V. Feliços els perseguits per causa de la justícia, d'ells és el Regne del cel. * Estigueu contents.

Oració

Oh Déu, ric en misericòrdia, que heu atorgat als beats Cristí i Constanci i als seus companys, configurats a Crist compassiu envers els qui sofreixen, la gràcia d'ésser testimonis de la fe mitjançant el martiri i de consagrar llur vida als pobres i mal·lts; concediu-nos, per llur intercessió, d'ésser forts en la confessió del vostre nom i fervents en el servei als nostres germans necessitats. Per nostre Senyor Jesucrist.

(Nota: La introducció biogràfica està elaborada a partir de la ressenya dels màrtirs editada per l'orde de Sant Joan de Déu. El text de l'Ofici de Lectura i el responsori estan trets de la traducció que el bisbat d'Urgell va fer per publicar-lo en el butlletí diocesà -n.2063, novembre 1998- a partir dels textos oficials de l'orde en castellà. L'oració és la mateixa de la col·lecta de la missa, la qual apareix ja a l'apèndix de la segona edició del Missal Romà, publicat en català l'any 2005, com s'ha indicat abans).

Dia 5 de novembre

BEATA MARIA RÀFOLS, VERGE

Sant Feliu de Llobregat: Memòria lliure

Nasqué a Vilafranca del Penedès el 5 de novembre de 1781. L'any 1804 fundà la Congregació de les Germanes de la Caritat

de Santa Anna, a l'hospital de "Nuestra Señora de Gracia" de Saragossa. Consumí dia a dia la seva existència en l'ofrena abnegada als mal·lts i als nens abandonats. Per la seva caritat heroica durant el setge de Saragossa, fou proclamada "Heroïna de la Caritat". Morí el 30 d'agost de 1853. El sant pare Joan Pau II la va beatificar el 16 d'octubre de 1994.

OFICI DE LECTURA

Comú de verges, o de santes, llevat del que segueix:

Lectura segona

De la Constitució dogmàtica "Lumen Gentium", sobre l'Església, del Concili Vaticà II (n.42)

Oferiu les vostres vides com Crist Jesús.

"Déu és amor; el qui està en l'amor està en Déu, i Déu està en ell" (1Jo 4,16). Ara bé, Déu ha vessat el seu amor en els nostres cors per l'Esperit Sant que ens fou donat (cf. Rm 5,5); per tant, el do primer i més necessari és la caritat, amb la qual estimem Déu sobre totes les coses i el proïsme per causa d'ell. Per tal, però, que la caritat creixi en l'ànima com una bona llavor i hi fructifiqui, cada fidel ha d'escoltar de bon grat la paraula de Déu i fer, amb l'ajuda de la seva gràcia, la seva voluntat, participar tot sovint en els sagraments, principalment en l'Eucaristia, i en els actes de culte, aplicar-se constantment a l'oració, a la renúncia de si mateix, a un atent servei fraternal i a l'exercici de totes les virtuts. Perquè la caritat, com a vincle de la perfecció que és i síntesi de la llei (cf.

Col 3,14; Rm 13,10), regula tots els mitjans de santificació, els dóna forma i els condueix a terme. D'aquí ve que la caritat envers Déu i envers el proïsme és el distintiu del veritable deixeble de Crist.

D'ençà que Jesús, el Fill de Déu, va expressar la seva caritat donant la vida per nosaltres, ningú no té un amor més gran que el qui dóna la vida per ell i pels seus germans (cf. 1Jo 3,16; Jo 15,13). Fou justament a donar aquesta màxima expressió d'amor davant de tothom, sobretot davant dels perseguidors, que alguns cristians ja des dels primers temps foren cridats i ho seran sempre. Per tant, el martiri, gràcies al qual el deixeble es fa semblant al mestre que acceptà la mort per la salvació del món, bo i conformant-se a ell en l'efusió de la seva sang, és considerat per l'Església com un do excepcional i la suprema prova de la caritat. I si això es concedeix a pocs, cal que tothom estigui preparat a confessar Crist davant dels homes i a seguir-lo pel camí de la creu enmig de les persecucions que mai no manquen a l'Església.

Responsori

Fl 2,2.3.5; 1Te 5,14-15

R. Manteniu-vos en l'amor i considereu sempre superiors els altres. * Tingueu entre vosaltres els sentiments propis de Crist Jesús.

V. Sosteniu els dèbils, sigueu pacients amb tots. Esforceu-vos sempre a fer-vos el bé els uns als altres i a tots. * Tingueu.

Oració

Oh Déu, vós que enriqueireu la beata Maria Ràfols amb el carisma de la caritat,

concediu-nos, per la seva intercessió i el seu exemple, que, oferint la nostra vida al servei dels germans, mereixem de ser comptats entre els escollits del vostre Regne. Per nostre Senyor Jesucrist.

(Nota: Els textos de la beata Maria Ràfols són els aprovats per a l'orde de les Germanes de la Caritat de Santa Anna)

Dia 16 de desembre

SANT JOSEP MANYANET, PREVERE
Barcelona, Sant Feliu de Llobregat,
Girona, Urgell i Vic: Memòria lliure

(Nota: Aquesta memòria apareix ja en la Litúrgia de les Hores, però com a beat. Al Calendari Litúrgic Pastoral que elabora cada any Mn. Pere Farnés i que publiquen Editorial Casals i el Centre de Pastoral Litúrgica, ja apareix en apèndix la versió corregida. Només cal canviar el títol, la biografia i l'oració. L'oració és la mateixa de la col·lecta de la missa, que apareix a l'apèndix de la segona edició del Missal Romà, publicat en català l'any 2005. Indiquem aquí només el que caldria corregir de la Litúrgia de les Hores).

Sant Josep Manyanet va néixer a Tremp (Pallars Jussà) el 7 de gener de 1833, fill novè del matrimoni d'Antoni Manyanet i Bonaventura Vives. Quedà orfe de pare als vint mesos d'haver nascut. La seva mare l'educà cristianament i, junt amb mossèn Valentí Lledós, cultivà la seva vocació sacerdotal. Josep va haver de treballar per pagar-se els estudis, que realitzà a Barbastre, Lleida i la Seu d'Urgell. Ordenat sacerdot el 9 d'abril de 1859 i després de dotze anys al servei del bisbe d'Urgell, Josep Caixal, se sentí cridat per Déu a treballar en bé de les famílies pro-

posant el model de Natzaret. Fundà dos instituts religiosos —els Fills de la Sagrada Família i les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret— perquè continuessin aquesta tasca pastoral, principalment per mitjà de l'educació i la instrucció dels infants i dels joves. Escriví alguns llibres a fi de propagar la devoció a la Sagrada Família i formar els religiosos, les famílies i els infants. Fou l'inspirador del temple de la Sagrada Família de Barcelona. Morí a Barcelona el 17 de desembre de 1901 amb fama de santedat. Joan Pau II el declarà beat el 25 de novembre de 1984 i el canonitzà el 16 de maig de 2004.

OFICI DE LECTURA

Comú de pastors, o de sants, llevat del que segueix:

Lectura segona

Del llibre "Preciosa joia de família", de sant Josep Manyanet, prevere

(II part, cap. II, Barcelona 1899, pp. 170-171)

La paternitat és com un sacerdoti

(Tot igual, el responsori també)

Oració

Oh Déu, que heu atret els vostres fidels a contemplar i imitar la Família humana del vostre Fill, per mitjà de sant Josep Manyanet, prevere; concediu-nos, per la seva intercessió, que, enfortits amb els exemples de la Família de Jesús, Maria i Josep, mereixem de ser en el món instruments de la vostra pau. Per nostre Senyor Jesucrist.

[
NECROLÒGIQUES
]

20.5.07. *Sant Feliu de Llobregat.*
Va morir sor **Maria de l'Amor Fernández**, de l'Institut del Bon Salvador de Caen.

Va néixer el 7 de maig de 1920 a Santa Cruz de Mieres (Astúries) al si d'una família molt cristiana. Era la segona de 8 germans. Va ingressar com a alumna al Col·legi del Bon Salvador el 1931 i el 1938 al postulantat. Va fer el noviciat a França i professà el 1941. Al col·legi de Sant Feliu fou professora de francès i de música. Les alumnes van apreciar sempre la seva ensenyança, tenaç i agradable alhora. També va exercir càrrecs de responsabilitat dins la institució. Va portar la creu de la mal·ltia, els darrers anys de la seva vida, amb generositat i intensa pregària, oberta sempre a la voluntat de Déu.

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICATS

Missatge dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, als joves participants a l'Aplec de l'Esperit celebrat a Tarragona, el dia 26 de maig de 2007

Tarragona
26-5-2007

Sigues llum del món

Estimat/Estimada jove,

En primer lloc vull agrair-te la presència en aquest Aplec. Gràcies a tu ha estat possible.

Els bisbes esperem que, a partir d'ara, la marca de l'Esperit que vas rebre pel baptisme i la confirmació signifiqui per a tu l'estímul i l'encoratjament necessari per a viure amb fermesa i autenticitat la teva fe.

En tot el treball que t'hem ofert, tant en la preparació de l'Aplec com en la celebració del dia d'avui, has pogut aprofundir en allò essencial de la nostra fe cristiana: els fonaments de la nostra idea d'allò que és la persona, els fonaments de la nostra llibertat, els fonaments cristians de la fraternitat universal i de la justícia social, el sentit de pertinença a la comunitat dels qui hem estat marcats amb el mateix signe d'Amor i la necessitat de testimoniar amb

la nostra vida el goig de la resurrecció.

Ara ha arribat el moment més important d'aquest Aplec, l'hora de viure tot això de cara enfora; l'hora d'omplir-nos de l'escalf de l'Esperit per a il·luminar pertot arreu les realitats que ens són més properes; l'hora d'esdevenir sal de la terra i llum per al món, conscients de les nostres petites debilitats i més conscients encara de la força que ens infon l'Esperit Sant, aquell que mai no ens deixa i sempre ens acompanya.

Volem caminar amb tu, perquè sabem que «no és fàcil sentir-se comprès en un món on el mercat s'ha convertit en un déu totpoderós». Estem segurs que viureu, «des de la pròpia experiència, la profecia de Jesús: "No podeu servir alhora Déu i el diner".¹

Nosaltres us encoratgem.»² Hem de viure amb joia el tresor de la fe, i sou vosaltres, els joves, els que amb el vostre entusiasme heu de ser autèntics missioners, ja que «el llevat cristià pot fer fermentar moltes cultures, també la que avui veiem néixer i que sovint ens desconcerta. Aquesta ha estat l'experiència de dos mil anys d'història de la fe cristiana. És per la presència a Catalunya d'aquest llevat que treballem, no per la pervivència d'unes determinades formes».³

No tinguis por de res ni de ningú, no t'avergonyeïxis de la teva fe, porta-ho tot a la pregària, reflexiona sempre i aprofundeix el que creiem (tant si tens grup com si ho fas individualment), alimenta't a la taula de l'eucaristia i deixa't guarir les ferides per l'amor misericordiós del Pare, deixa't aconsellar pels que porten més jornades de camí, contrasta la teva vida amb l'evangeli i sigues agosarat a l'hora d'intentar millorar aquest món nostre;

sigues humil, sigues tenaç i sigues llum del món!

Els vostres bisbes

Notes:

- 1 Mt 6,24.
- 2 Els bisbes de Catalunya, *Creure en l'evangeli i anunciar-lo amb nou ardor*, n. 6 c)
- 3 *Ibid.*, n. 8 a).

Comunicat de la reunió n. 183

Tarragona
16-5-2007

Els dies 15 i 16 de maig de 2007 ha tingut lloc la reunió n. 183 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), al santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona. La reunió ha estat presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i hi han assistit tots els seus membres.

Els bisbes, en començar, han expressat els millors desigs a Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa, nomenat per la Santa Seu administrador apostòlic de la diòcesi de Lleida, i han tramès a Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, bisbe emèrit de Lleida, l'agraïment pel seu treball i dedicació, tant a la seva diòcesi com a la labor de conjunt de la Tarraconense. Així mateix, han renovat el condol a Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa, pel recent traspàs de la seva mare.

1. Amb la presència de Mn. Josep Masdéu, delegat diocesà de pastoral de joventut de Tarragona i coordinador del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut

(SIJ), els bisbes han ultimat la preparació de l'Aplec de l'Esperit, la trobada interdiocesana de joves que tindrà lloc a Tarragona el dissabte 26 de maig, vigília de la festa de Pentecosta.

L'Aplec, que se celebra periòdicament des de l'any 1982, té enguany el lema «Marcats per l'Esperit», i espera reunir uns 5.000 joves cristians provinents de les tretze diòcesis amb seu a Catalunya i les Balears. Quatre eixos temàtics — persona, societat, Església i evangelització— i setze subtemes han servit per a la preparació de l'Aplec, i entorn d'ells s'organitzarà la jornada, que comptarà amb un espai-fòrum central, un espai d'espiritualitat, una fira d'entitats i l'actuació de grups musicals amb missatge explícitament cristià. La celebració de l'eucaristia i el missatge d'enviament, lliurat pels bisbes als joves, clouran l'Aplec.

Tota la informació referent a l'Aplec es pot obtenir al web www.aplecesperito7.cat i també al web del SIJ, www.jovesij.com/

2. Mons. Traserra, delegat de la CET per als afers econòmics, i els delegats diocesans d'economia de Tarragona, Mn. Joaquim Fortuny, i de Barcelona, Mn. Antoni Matabosch, acompanyats del Sr. Dídac Bertran, delegat diocesà de MCS de Tarragona, en representació del Secretariat Interdiocesà de MCS, i del periodista Òscar Bardají, han presentat als bisbes dos projectes informatius per a donar a conèixer més adequadament tot el treball que fa l'Església a Catalunya i per a promoure'n l'autofinançament.

Els bisbes han estudiat els projectes, els han donat el vistiplau i han subrat-

llat la necessitat que tothom prengui consciència de l'aportació social que fa l'Església, a fi de donar-li més suport econòmic, no només per mitjà de la declaració de la renda —assenyalant la casella corresponent—, sinó també amb altres aportacions.

3. La litúrgia i els seus diversos aspectes han estat tractats àmpliament pels bisbes amb els delegats diocesans d'aquest àmbit: Mn. Lluís Prat, de Solsona, i coordinador de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia; Mn. Josep Urdeix, de Barcelona, i president del Centre de Pastoral Litúrgica; Mn. Joan Baburés, de Girona; Mn. Xavier Aymenrich, de Sant Feliu de Llobregat; Mn. Rafael Serra, de Tarragona; Mn. Manuel Coronado, de Terrassa; Mn. Pasqual Centelles, de Tortosa; Mn. Xavier Parés, d'Urgell, i Mn. Narcís Riba, de Vic. Mons. Vives, bisbe d'Urgell i delegat de la CET per a la litúrgia, ha informat de la seva recent visita a la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, els responsables de la qual han valorat positivament la labor conjunta que s'està duent a terme a les diòcesis catalanes.

Els treballs preparatoris de la tercera edició en llengua catalana del Missal Romà, la nova edició dels quatre volums de la Litúrgia de les Hores i la del Martirologi, així com la dels calendaris litúrgics diocesans, han estat alguns dels temes tractats a la reunió.

4. Els bisbes han acordat atorgar una subvenció per a la publicació de la traducció del Nou Testament al català feta per Josep Melcior Prat al segle XIX. Aquest text serà el volum n. 38 de la col·lecció Corpus Biblicum Catalanicum,

auspiciada per l'Associació Bíblica de Catalunya.

5. Mons. Pujol ha informat els bisbes de les activitats del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió, entre les quals es compta la posada en marxa d'un web propi (www.religio.cat) i l'organització de la primera Jornada de Mestres i Professors de Religió Catòlica, que el passat mes de març en va aplegar més de quatre-cents, tant de l'ensenyament públic com del d'iniciativa social.

Els bisbes recorden una vegada més la importància de l'assignatura de religió per a la formació integral de la persona, i la conveniència que els pares la demanin per als fills, tant en l'ensenyament primari com en el secundari.

6. En l'àmbit catequètic, Mons. Salinas ha informat de les activitats del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Balears (SIC), i en especial de les VI Jornades Interdiocesanes de Catequesi, que se celebraran a Vic els dies 2, 3 i 4 de juliol, amb el tema «La pedagogia de la iniciació cristiana, als deu anys de la publicació del Directori general per a la Catequesi». En seran ponents el professor Luciano Meddi, de la Universitat Urbaniana de Roma; Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, i Mn. Enric Termes, delegat diocesà de Barcelona i membre del SIC.
7. Mons. Pujol, havent escoltat el parer dels bisbes de la CET, ha confirmat l'elecció de la Sra. Estrella Segura López, de Tarragona, com a nova presidenta de la Coordinació Catalana de Colònies i Clubs d'Esplai.
8. A petició de Mons. Saiz, bisbe delegat de la CET per a l'apostolat seglar, i

per a promoure més adequadament aquest àmbit en les diòcesis catalanes, els bisbes han constituït la Comissió Interdiocesana d'Apostolat Seglar, integrada pels corresponents delegats diocesans.

9. Finalment, els bisbes han designat Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, nou delegat de la CET per a la pastoral de la salut, en substitució de Mons. Ciuraneta.

Conferencia Episcopal Española

COMUNICATS

Caridad y educación integral

Mensaje de la Comisión Episcopal de Pastoral Social Festividad del *Corpus Christi* - Día de la Caridad

7 de junio de 2007

La Santísima Eucaristía, Sacramento de la caridad, es el don que Jesucristo hace de sí mismo, revelándonos el amor infinito de Dios por cada hombre.[1]

Ante la celebración de la festividad del Cuerpo de Cristo, día de la Caridad, los Obispos de la Comisión Episcopal de Pastoral social invitamos a todos los cristianos a comprometerse, desde el amor que brota de la Eucaristía, en la urgente tarea de defender la dignidad de cada persona, especialmente las condiciones de vida y la dignidad de los marginados, los excluidos y los más pobres. Y más en concreto, os animamos encarecidamente, en las actuales circunstancias de la Iglesia en España, al necesario compromiso de promover el derecho a la educación integral.

La campaña institucional de Cáritas para este año tiene por objetivo la defensa de los derechos humanos, no solamente de palabra sino también de hecho. Cáritas

ha formulado expresivamente este objetivo liberador con el siguiente eslogan: "*Los derechos humanos son universales, las oportunidades deberían serlo*".

En Occidente tenemos una sociedad opulenta, en la que, si tomásemos verdaderamente en serio la solidaridad y el respeto real a los derechos humanos, sería posible erradicar algunos de los problemas mundiales más candentes de la sociedad actual, como son: el hambre, el respeto ecológico a la naturaleza y la participación democrática de todos los ciudadanos en la solución de los problemas que nos afectan a todos.

Evidentemente, la magnitud de los retos globales que actualmente tenemos planteados exige una respuesta estructural. Desde esta perspectiva, los ciudadanos podemos y debemos contribuir a que crezca la conciencia y la responsabilidad de todos los hombres y mujeres para afrontar los desafíos de la pobreza en esta encrucijada histórica que atravesamos. Los cristianos estamos llamados, especialmente, a ser una voz de serena, laboriosa y paciente esperanza, ante la complejidad y las dificultades de nuestro tiempo.

Pero también cada uno de nosotros tenemos la responsabilidad personal y la posibilidad de contribuir a la transformación de la sociedad actual en comunidad más humana y fraterna, pasando de las grandes palabras a los pequeños y constantes gestos cotidianos, justamente a través del compromiso sencillo de la vida diaria, llevado a cabo en nuestro trabajo, en nuestra familia, entre los amigos, en el ámbito de la acción social y política y en las actividades del tiempo libre.

Esta tarea no se ha de limitar solamente a esforzarnos por ser honrados y justos

en nuestras relaciones interpersonales y en todos los hechos concretos de nuestra vida diaria, sino también a través de nuestra palabra y del anuncio gozoso del Reino de Dios. Las palabras sin los hechos quedan desacreditadas, pero los hechos sin la palabra no alcanzan toda su significación. En el evangelio de San Lucas, cuando Jesús de Nazaret envía a los discípulos a evangelizar, concreta la misión en una doble tarea: "predicar y curar"[2]. De esta manera, invita a los discípulos de todos los tiempos a "curar" todo tipo de enfermedad y a "proclamar" que el Reino de Dios está cerca. Por esta razón, y para ser fieles al Evangelio, en el Jueves Santo celebramos al mismo tiempo el "lavatorio de los pies" y la "eucaristía", que unen para siempre la celebración de la Cena del Señor y el compromiso de la justicia y el amor.

Para que la campaña de Cáritas de este año -*Los derechos humanos son universales, las oportunidades deberían serlo*- no quede limitada a un buen deseo, hemos de hacer un esfuerzo especial para descubrir la manera más eficaz de contribuir al desarrollo integral de la persona, especialmente de los excluidos de la sociedad, mediante la práctica real de sus derechos humanos.

Sin olvidar otros derechos básicos, queremos destacar la importancia de la educación como elemento clave para la liberación integral de la persona. La tarea educativa supera el paternalismo y no se limita solamente a *ofrecer unos peces*, sino también una *caña de pescar*. El acceso a los derechos humanos pasa por la educación liberadora, porque solamente a través de la misma, la persona toma conciencia de que es responsable de su

propia vida y va adquiriendo una actitud abierta, crítica y activa ante el dinamismo de la historia.

La educación integral intenta el desarrollo interno y multidimensional de la persona para que aprenda a "*saber, saber hacer, saber estar y, en definitiva, a saber ser*". El *saber* es una tarea humanizadora, porque la información es una capacidad para el desarrollo de la persona humana. Enseñar a *saber hacer* capacita la persona para resolver los problemas concretos y sus necesidades diarias. Aprender a *saber estar* ayuda a tener sentido de la complejidad de la realidad y capacita para poder vivir pacientemente la lentitud inevitable en el dinamismo de la transformación personal y social. El *saber*, el *saber hacer* y el *saber estar* conducen al *saber ser*. El *saber ser* consiste en vivir el momento presente desde la coherencia, la confianza básica, la sencillez y el amor, sabiendo quienes somos, de dónde venimos y a dónde vamos, es decir, estando abiertos a la trascendencia.

Si contemplamos el evangelio en su globalidad, observamos que esta educación integral nos fue mostrada por Jesús de Nazaret, mediante un proceso lento, que se inició en su "*encarnación*", entró en crisis en Jerusalén con su "*muerte*", y llegó a su plenitud la mañana de Pascua en su "*resurrección*". Los discípulos de Jesucristo recibieron una educación para la verdadera libertad, acompañándole en su vida pública y recibiendo el Espíritu Santo el día de Pentecostés. Desde la hermosa mañana de Pascua hasta nuestros días, la comunidad cristiana, a lo largo de los caminos y los siglos, ha experimentado la acción liberadora del Espíritu del Señor, y ha ido recibiendo del Paráclito las

luces y carismas para una tarea educativa, liberadora y sapiencial de la persona.

En este *Día de la Caridad*, a la hora de tomar nuestros compromisos personales, al mismo tiempo que contribuimos con una aportación económica al sostenimiento de las actividades y proyectos de Cáritas, sería bueno y muy conveniente asumir también un compromiso decidido de trabajar en favor de este derecho a la educación integral.

Podemos contribuir a esta tarea educativa denunciando las situaciones que bloquean la dignidad de la persona humana y anunciando que es posible otro orden mundial edificado en la verdad, la justicia, el amor y la libertad. Los proyectos y programas de Cáritas tienen siempre este objetivo educativo y liberador en su horizonte. Como nos ha recordado el Papa, "las instituciones eclesiales de beneficencia, en particular Cáritas (...), inspirándose en la Eucaristía, que es el sacramento de la caridad, se convierten en su expresión concreta; por ello merecen todo encomio y estímulo por su compromiso solidario en el mundo"[3]. Edificados en el amor de Dios, aunque seamos conscientes de que queda mucho por hacer, en realidad todo es posible con el auxilio del Señor, con la luz y el consuelo de su Palabra, con la fuerza de la Eucaristía y con la potencia de su Espíritu.

Por otra parte, esta posición consciente y comprometida en favor de la educación liberadora es oportuna porque está en la raíz de la solución de muchos problemas. Por ello, es la mejor inversión económica, social y política para el bienestar de la persona y la paz social, porque los seres humanos, sin distinción, crecemos a partir de la experiencia central del amor, como

ha puesto de manifiesto la encíclica *Deus Caritas est* de Benedicto XVI. Además, los cristianos podemos compartir este compromiso con otras muchas personas y grupos, que también trabajan por la educación y promoción de la persona. Nosotros lo hacemos a partir de la experiencia central de nuestra vida, que es el encuentro personal con Jesucristo Resucitado.

Finalmente, cuando en esta solemnidad del Cuerpo de Cristo proclamamos el derecho a la educación integral, estamos afirmando que sólo el amor, el verdadero amor, la verdad del amor, es auténticamente liberador y nos hace crecer, porque, aunque es cierto que de dinero y de poder se tiene más cuanto más se guarda, sin embargo, de amor se tiene más cuanto más se da.

Los obispos de la Comisión Episcopal
de Pastoral Social

Notes:

[1] BENEDICTO XVI, Exhortación Apostólica *Sacramentum caritatis*, 1

[2] Cf. Lc 9,1-6

[3] *Sacramentum caritatis*, n. 90.

[Santa Seu]

COMUNICATS

Carta de la Congregació per al Clergat, amb ocasió de la jornada mundial de pregària per la santificació dels sacerdots.

Solemnitat del sagrat cor de Jesús

**Vaticano
15-6-2007**

Queridos amigos sacerdotes:

La *Jornada mundial de oración por la santificación de los sacerdotes*, que se celebra en la inminente solemnidad del Sagrado Corazón de Jesús, nos brinda la ocasión de reflexionar juntos en el don de nuestro ministerio sacerdotal, compartiendo vuestra solicitud pastoral por todos los creyentes y por la humanidad entera, y de modo específico por la porción del pueblo de Dios encomendada a vuestros respectivos Ordinarios, de los que sois valiosos colaboradores.

El tema de este año —«El sacerdote, alimentado por la palabra de Dios, es testigo universal de la caridad de Cristo»— se encuentra en sintonía con el magisterio reciente del Papa Benedicto XVI y, en particular, con la exhortación apostólica postsinodal *Sacramentum caritatis* (22 de febrero de 2007). En ella el Santo

Padre escribe: «No podemos guardar para nosotros el amor que celebramos en el Sacramento. Este amor exige por su naturaleza que sea comunicado a todos. Lo que el mundo necesita es el amor de Dios, encontrar a Cristo y creer en él. Por eso la Eucaristía no es sólo fuente y culmen de la vida de la Iglesia; lo es también de su misión: "Una Iglesia auténticamente eucarística es una Iglesia misionera" (*Propositio 42*)» (n. 84).

1. Hombre de Dios, hombre de la misión

Llevar a Dios a los hombres es la misión esencial del sacerdote, misión que el ministro sagrado ha sido capacitado para realizar porque él, que ha sido elegido por Dios, vive con él y para él. El Santo Padre, en su discurso durante la sesión inaugural de la V Conferencia general del Episcopado latinoamericano y del Caribe (13 de mayo de 2007), que tuvo por tema: «Discípulos y misioneros de Jesucristo, para que nuestros pueblos en él tengan vida», dijo, dirigiéndose a los sacerdotes: «Los primeros promotores del discipulado y de la misión son aquellos que han sido llamados "para estar con Jesús y ser enviados a predicar" (*Mc 3, 14*)... El sacerdote debe ser ante todo un "hombre de Dios" (*1 Tm 6, 11*) que conoce a Dios directamente, que tiene una profunda amistad personal con Jesús, que comparte con los demás los mismos sentimientos de Cristo (cf. *Flp 2, 5*). Sólo así el sacerdote será capaz de llevar a los hombres a Dios, encarnado en Jesucristo, y de ser representante de su amor» (n. 5: *L'Osservatore Romano*, edición en lengua española, 25 de mayo de 2007, p. 11).

Esta verdad se encuentra expresada en un versículo de un salmo sacerdotal

que en otros tiempos formaba parte del rito de admisión al estado clerical: «El Señor es el lote de mi heredad y mi copa, mi suerte está en tu mano» (*Sal* 16, 5). Sabemos por el Deuteronomio (cf. *Dt* 10, 9) que, después de la toma de posesión de la Tierra prometida, cada tribu era beneficiaria —por sorteo— de una porción de la misma, cumpliéndose así la promesa divina hecha a Abraham. Sólo la tribu de Leví no recibía terreno alguno, pues su tierra era Dios mismo.

Ciertamente, la afirmación tenía también una razón práctica: los sacerdotes no vivían, como las demás tribus, del cultivo de la tierra, sino de las ofrendas. Con todo, esa aserción del salmista es signo y símbolo de una realidad más profunda: el verdadero fundamento de la vida sacerdotal, el suelo de la existencia del sacerdote, la tierra de su vida es Dios mismo. La Iglesia ha visto en esta interpretación veterotestamentaria la explicación de lo que significa la misión sacerdotal siguiendo a los Apóstoles y en comunión con Cristo mismo.

Benedicto XVI dijo al respecto: «El sacerdote puede y debe decir también hoy con el levita: "*Dominus pars hereditatis meae et calicis mei*". Dios mismo es mi lote de tierra, el fundamento externo e interno de mi existencia. Esta visión teocéntrica de la vida sacerdotal es necesaria precisamente en nuestro mundo totalmente funcionalista, en el que todo se basa en realizaciones calculables y comprobables. El sacerdote debe conocer realmente a Dios desde su interior y así llevarlo a los hombres: este es el servicio principal que la humanidad necesita hoy» (*Discurso a la Curia romana con ocasión de las felicitaciones navideñas*, 22 de diciembre

de 2006: *L'Osservatore Romano*, edición en lengua española, 29 de diciembre de 2006, p. 7).

Si en una vida sacerdotal se pierde esta centralidad de Dios, se vacía todo el fundamento de la actividad pastoral, y con el exceso de activismo se corre el peligro de perder el contenido y el sentido del servicio pastoral.

Entonces podrían crecer el protagonismo y las extravagancias erróneas. En vez de la sustancia, se darían sucedáneos. Se correría en vano, agotándose sin progresar.

Sólo quienes han aprendido a «estar con Cristo» se encuentran preparados para ser «enviados por él a evangelizar» con autenticidad (cf. *Mc* 3, 14). Un amor apasionado a Cristo es el secreto de un anuncio convencido de Cristo. «Sé hombre de oración antes de ser predicador», decía san Agustín (*De doctrina christiana*, IV, 15, 32: *PL* 34, 100), al exhortar a los ministros ordenados a ser discípulos de oración en la escuela del Maestro.

La Iglesia, al celebrar *la solemnidad del Sagrado Corazón de Jesús*, invita a todos los creyentes a elevar la mirada de la fe «a Aquel que traspasaron» (*Jn* 19, 37), al Corazón de Cristo, *signo* vivo y elocuente del amor invencible de Dios y fuente inagotable de gracia. Lo hace exhortando a los sacerdotes a buscar en sí mismos este *signo*, en cuanto depositarios y administradores de las riquezas del Corazón de Cristo, y a derramar el amor misericordioso de Cristo en los demás, en todos.

Verdaderamente, «la caridad de Cristo nos apremia» (*2 Co* 5, 14), escribe san Pablo. «Si quieres amar a Cristo, extiende tu caridad a toda la tierra, porque los miembros de Cristo se encuentran en todo el mundo»,

nos recuerda san Agustín (*Comentario a la primera carta de san Juan*, X, 5).

Por esto, todo sacerdote debe tener espíritu misionero, es decir, espíritu verdaderamente «católico»; debe «recomenzar desde Cristo» para dirigirse a todos, recordando lo que afirmó nuestro Salvador, que Dios «quiere que todos los hombres se salven y lleguen al conocimiento de la verdad» (1 Tm 2, 4-6). El sacerdote está llamado a encontrarse con Cristo en la oración y a conocerlo y amarlo también en el camino de la cruz, que es el camino del activo y abnegado servicio de la caridad.

Sólo así se demuestra y testimonia la autenticidad de su amor a Dios y se refleja en todos el Rostro misericordioso de Cristo. «La belleza de esta imagen resplandece en nosotros, que estamos en Cristo, cuando nos manifestamos hombres buenos en las obras», nos decía san Cirilo de Alejandría (*Tractatus ad Tiberium diaconum sociumque*, II, in divi Johannis Evangelium).

2. Para ser testigo auténtico de la caridad de Cristo en la sociedad

La misión que el sacerdote recibe en la ordenación no es un elemento exterior y yuxtapuesto a la consagración, sino que constituye su finalidad intrínseca y vital: «La consagración es para la misión» (Juan Pablo II, exhortación apostólica postsinodal *Pastores dabo vobis*, 24).

«Amor a Dios y amor al prójimo se funden entre sí: en el más humilde encontramos a Jesús mismo y en Jesús encontramos a Dios», escribió el Santo Padre (*Deus caritas est*, 15). En la Eucaristía —que es el tesoro inestimable de la Iglesia—, de modo especial al actuar como generosos

ministros del *Pan de vida eterna*, se nos invita siempre a contemplar la belleza y la profundidad del misterio del amor de Cristo y a comunicar el ímpetu de su Corazón enamorado a todos los hombres sin distinción, especialmente a los pobres y a los débiles, a los más pobres entre los pobres, que son los pecadores, en un servicio de caridad continuo, humilde y, la mayor parte de las veces, oculto.

El espíritu misionero es parte constitutiva de la forma eucarística de la existencia sacerdotal. Al respecto escribe el Santo Padre: «La misión primera y fundamental que recibimos de los santos Misterios que celebramos es la de dar testimonio con nuestra vida. El asombro por el don que Dios nos ha hecho en Cristo infunde en nuestra vida un dinamismo nuevo, comprometiéndonos a ser testigos de su amor. Nos convertimos en testigos cuando, por nuestras acciones, palabras y modo de ser, aparece Otro y se comunica» (*Sacramentum caritatis*, 85).

El sacerdote está llamado a hacerse «pan partido para la vida del mundo», a servir a todos con el amor de Cristo, que nos amó «hasta el extremo»: así la Eucaristía llega a ser en la vida sacerdotal lo que significa en la celebración. El sacrificio de Cristo es misterio de liberación que nos interpela y provoca continuamente.

Todo sacerdote ha de sentir en sí mismo la urgencia de ser realmente promotor de justicia y de solidaridad entre los hombres: ante ellos el sacerdote está llamado a testimoniar a Cristo mismo. *Alimentados con la Palabra de vida*, los sacerdotes no pueden quedarse fuera de la lucha por la defensa y la proclamación de la dignidad de la persona humana y de sus derechos universales e inalienables.

A este respecto escribe Benedicto XVI: «Precisamente, gracias al Misterio que celebramos, deben denunciarse las circunstancias que van contra la dignidad del hombre, por el cual Cristo ha derramado su sangre, afirmando así el alto valor de cada persona» (*ib.*, 89).

Descubriremos el verdadero sentido del *amoris officium*, de la caridad pastoral de la que nos habla san Agustín (cf. *In Iohannis Evangelium Tractatus* 123, 5; *CCL* 36, 678): la Iglesia, como Esposa de Cristo, quiere ser amada por el sacerdote del mismo modo total y exclusivo como Cristo, Cabeza y Esposo, la ha amado. Comprenderemos la motivación teológica de la ley eclesiástica sobre el celibato en la Iglesia latina y de su relación de conveniencia profundísima con la sagrada ordenación: como don inestimable de Dios, como singular participación en la paternidad de Dios y en la fecundidad de la Iglesia, como inmensa energía misionera, como amor más grande, como testimonio del Reino escatológico ante el mundo. Así, el celibato, aceptado con decisión libre y amorosa, se convierte en entrega de sí en Cristo y con Cristo a su Iglesia y expresa el servicio del sacerdote a la Iglesia en el Señor y con el Señor (cf. *Presbyterorum ordinis*, 16; *Pastores dabo vobis*, 29).

Podemos preguntarnos: ¿cuáles son estos ámbitos del testimonio sacerdotal de la caridad de Cristo?

A. Ante todo, la *misión*, el *kerigma* y la *catequesis* de los jóvenes y de los adultos, de los cercanos y de los alejados. En ella se transmite de forma completa y clara el mensaje de Cristo. En los tiempos actuales es urgente un conocimiento adecuado de la fe, como está bien sintetizada en el *Catecismo de la Iglesia católica*, con su *Compendio*.

Se trata de no escatimar esfuerzos en la búsqueda de los católicos alejados y de los que conocen poco o nada a Cristo. A este respecto, recientemente, el Papa Benedicto XVI, dirigiéndose a los obispos de Brasil, dijo: «La educación en las virtudes personales y sociales del cristiano, así como la educación en la responsabilidad social, también forman parte de la catequesis. (...) Debemos ser fieles servidores de la Palabra, sin visiones reductivas ni confusiones en la misión que se nos ha confiado. No basta observar la realidad desde la fe personal; es necesario trabajar con el Evangelio en las manos y arraigados en la auténtica herencia de la Tradición apostólica, sin interpretaciones motivadas por ideologías racionalistas» (*Discurso durante el encuentro y celebración de Vísperas con los obispos de Brasil*, 11 de mayo de 2007, nn. 4 y 5; *L'Osservatore Romano*, edición en lengua española, 18 de mayo de 2007, p. 11).

En este campo no bastan los lugares tradicionales de la catequesis —las clases, conferencias o cursos de Biblia y teología—; es necesario abrirse a los otros nuevos *areópagos* de la cultura global: además de la prensa, la radio y la televisión, es preciso recurrir más al correo electrónico, a los sitios de internet, a las *páginas*, a las video-conferencias, y a muchos otros sistemas recientes, para comunicar de modo eficaz el *kerigma* a gran número de personas.

La misma presencia, incluso externa, del pastor, con una actitud consecuente con lo que es, debe ser una catequesis para todos. Quizá a veces hemos subestimado demasiado este aspecto, que a la gente sin duda agrada y que, si es expresión de contenidos, no constituye forma-

lismo sino una forma capaz de comunicar una sustancia.

B. Otro ámbito de este testimonio es *la promoción de las instituciones eclesiales de beneficencia* que, en varios niveles, pueden prestar un valioso servicio a las personas más necesitadas y débiles. «Si las personas con quienes se encuentran viven una situación de pobreza, es necesario ayudarlas, como hacían las primeras comunidades cristianas, practicando la solidaridad, para que se sientan amadas de verdad», recordó recientemente el Santo Padre en el encuentro antes mencionado (*ib.*, n. 3).

«Debemos denunciar a quien derrocha las riquezas de la tierra, provocando desigualdades que claman al cielo (cf. *St* 5, 4)» escribió Benedicto XVI y prosiguió afirmando: «El Señor Jesús, Pan de vida eterna, nos apremia y nos hace estar atentos a las situaciones de pobreza en que se halla todavía gran parte de la humanidad: son situaciones cuya causa implica a menudo una clara e inquietante responsabilidad por parte de los hombres» (*Sacramentum caritatis*, 90).

C. *Promover la cultura de la vida*. Por doquier, los sacerdotes, en comunión con sus Ordinarios, están llamados a promover una cultura de la vida que permita, como afirmaba Pablo VI, «remontarse de la miseria a la posesión de lo necesario, (...) la adquisición de la cultura, (...) la cooperación en el bien común, (...) hasta el reconocimiento, por parte del hombre, de los valores supremos y de Dios, que de ellos es la fuente y el fin» (*Populorum progressio*, 21). Al respecto será necesario poner de relieve, en la formación de los cristianos laicos, que el desarrollo auténtico debe ser *integral*, es decir, orientado a

la promoción de todo el hombre y de todos los hombres, sugiriendo los medios necesarios para suprimir las graves desigualdades sociales y las enormes diferencias en el acceso a los bienes.

D. *La formación de los fieles laicos*. A los fieles laicos, formados en la escuela de la Eucaristía, se les ha de exhortar y ayudar cada vez más a asumir directamente sus responsabilidades políticas y sociales en coherencia motivada con su bautismo. Todos los hombres y mujeres bautizados deben tomar conciencia de que en la Iglesia han sido configurados con Cristo sacerdote, profeta y pastor, por el sacerdocio común de los fieles. Deben sentirse corresponsables de la construcción de la sociedad según los criterios del Evangelio y, en particular, según la doctrina social de la Iglesia. «Esta doctrina, madurada durante toda la historia de la Iglesia, se caracteriza por el realismo y el equilibrio, ayudando así a evitar compromisos equívocos o utopías ilusorias» (*Sacramentum caritatis*, 91).

Como ha recordado en repetidas ocasiones el Sucesor de Pedro, a los fieles laicos corresponde la responsabilidad especial de cambiar las *estructuras injustas* y erigir las *justas*, sin las cuales no puede sostenerse una sociedad justa, produciendo el consenso necesario en los valores morales y la fuerza para vivir según el modelo de estos valores (cf. Benedicto XVI, *Discurso en la sesión inaugural de la V Conferencia general del Episcopado latinoamericano y del Caribe*, n. 4).

E. *Apoyo a la familia*. Todos los sacerdotes están llamados a sostener a la familia cristiana promoviendo de diversas maneras, según los diferentes carismas vocacionales y la misión que se os ha enco-

mendado, una *pastoral familiar* adecuada y orgánica en vuestras respectivas comunidades eclesiales (cf. Juan Pablo II, *Novo millennio ineunte*, 47). Es particularmente necesario sostener el valor de la unidad del matrimonio como unión para toda la vida entre un hombre y una mujer, en la que, como marido y mujer, participen en la amorosa obra de creación de Dios.

Por desgracia, numerosas doctrinas políticas o corrientes de pensamiento siguen fomentando una cultura que hiere la dignidad del hombre, ignorando o poniendo en peligro, en diversa medida, la verdad sobre el matrimonio y sobre la familia. El sacerdote debe proclamar en nombre de Cristo, sin cansarse, que la familia, como formadora por excelencia de las personas, es indispensable para una verdadera «ecología humana» (cf. Juan Pablo II, *Centesimus annus*, 39).

3. Feliz de alzar la copa de la salvación invocando el nombre del Señor (cf. Sal 115, 12-13)

Juan Pablo II, en su carta a los sacerdotes para el Jueves santo de 2002, exclamaba: «¡Qué vocación tan maravillosa la nuestra, mis queridos hermanos sacerdotes! Verdaderamente podemos repetir con el salmista: "¿Cómo pagaré al Señor todo el bien que me ha hecho? Alzaré la copa de la salvación, invocando su nombre" (Sal 115, 12-13)» (*L'Osservatore Romano*, edición en lengua española, 22 de marzo de 2002, p. 7).

Esta copa es la *copa de la bendición* (cf. *1 Co* 10, 16), *la copa de la nueva alianza* (cf. *Lc* 22, 20; *1 Co* 11, 25).

San Basilio comenta al respecto: «Así pues, ¿cómo pagaré al Señor? No con

sacrificios ni holocaustos..., sino con toda mi vida. Por eso dice el salmista: "alzaré la copa de la salvación", llamando copa al padecer en la lucha espiritual, al resistir al pecado hasta la muerte» (*Homilía sobre el salmo 115: PG* 30, 109).

Como han experimentado tantos sacerdotes santos en el ejercicio heroico de su ministerio, así se nos invita también a nosotros a sacar de la Eucaristía la fuerza necesaria para testimoniar la Verdad, sin titubeos, «sin irenismos, sin falsas componendas, para no diluir el Evangelio», como recordó Benedicto XVI en su encuentro con los obispos de Alemania (*Discurso en el seminario de Colonia*, 21 de agosto de 2005).

En sociedades y culturas a menudo cerradas a la trascendencia, ahogadas por comportamientos consumistas, esclavas de antiguas y nuevas idolatrías, redescubramos con asombro el sentido del Misterio eucarístico. Renovemos nuestras celebraciones litúrgicas para que sean signos más elocuentes de la presencia de Cristo en nuestras diócesis, especialmente en nuestras parroquias; saquemos tiempo para el silencio, para la oración y para la contemplación adorante de la Eucaristía, a fin de tener en nosotros de verdad espíritu misionero vibrante.

Juan Pablo II dijo a nuestros hermanos en el episcopado de Portugal: «Como centinelas de la casa de Dios, velad, apreciados hermanos, para que en toda la vida eclesial se reproduzca de algún modo el ritmo binario de la santa misa con la liturgia de la Palabra y la liturgia eucarística. Os sirva de ejemplo el caso de los dos discípulos de Emaús, que sólo reconocieron a Jesús al partir el pan (cf. *Lc* 24, 13-35)» (*Discurso a los obispos de Portugal en*

visita «*ad limina Apostolorum*», 30 de noviembre de 1999, n. 6: *L'Osservatore Romano*, edición en lengua española, 17 de diciembre de 1999, p. 12).

En la Eucaristía se encierra el secreto de la fidelidad y la perseverancia de nuestros fieles, de la seguridad y la solidez de nuestras comunidades eclesiales, en medio de las aflicciones y dificultades del mundo. En nuestra pastoral, que consta de palabras y Sacramento, debemos evitar los escollos del activismo, de hacer por hacer, y hemos de superar los ataques del laicismo y el secularismo donde Cristo no tiene voz ni lugar, llevando el *Pan de vida eterna*.

Pensamos en la importancia *misionera* de nuestras parroquias, que constituyen como el tejido de unión de nuestras diócesis (cf. *Código de derecho canónico*, can. 374, § 1).

Pensamos en cada parroquia, que es una *comunitas christifidelium* y que no puede serlo si no es una *comunidad eucarística* y abierta a los más alejados, es decir, si no es una comunidad apta para celebrar la Eucaristía con espíritu misionero, en la que se encuentran la raíz viva de su edificación y el vínculo sacramental de su estar en plena comunión con toda la Iglesia (cf. Juan Pablo II, *Christifideles laici*, 26).

Pensamos en los párrocos, que no pueden menos de ser *sacerdotes ordenados*, porque hacen y dicen en la liturgia eucarística y en la liturgia de la Palabra lo que ellos «propriadamente», «por sí mismos», no pueden hacer ni decir; en efecto, actúan y hablan «*in persona Christi capitis*». Pensamos en todos los sacerdotes, jóvenes y ancianos, sanos y enfermos, que redescubriendo la entrega radical de sí mismos,

ínsita en su ministerio ordenado, pueden repetir con palabras de Juan Pablo II: «Ha llegado el tiempo de hablar valientemente de la vida sacerdotal como de un valor inestimable y una forma espléndida y privilegiada de vida cristiana» (*Pastores dabó vobis*, 39).

De este modo, la Iglesia de la Palabra y de los sacramentos será necesariamente la Iglesia del ejercicio incansable del sacerdocio ministerial; será la Iglesia del sacerdote santo, del sacerdote que ama, en la raíz de su alma, de todo su ser, la llamada que ha recibido del Maestro, para comportarse en todo momento como *ipse Christus*.

Benedicto XVI, en su discurso del 11 de mayo de 2006 a los obispos de la Conferencia episcopal de Quebec, Canadá, en visita *ad limina Apostolorum*, dijo: «Sin embargo, la disminución del número de sacerdotes (...) en ciertos lugares pone en peligro de manera preocupante el lugar de la sacramentalidad en la vida de la Iglesia. Las necesidades de la organización pastoral no deben poner en peligro la autenticidad de la eclesiología que se expresa en ella. No se debe restar importancia al papel central del sacerdote, que *in persona Christi capitis* enseña, santifica y gobierna a la comunidad. El sacerdocio ministerial es indispensable para la existencia de una comunidad eclesial. La importancia del papel de los laicos, a quienes agradezco su generosidad al servicio de las comunidades cristianas, no debe ocultar nunca el ministerio absolutamente irremplazable de los sacerdotes para la vida de la Iglesia» (*L'Osservatore Romano*, edición en lengua española, 19 de mayo de 2006, p. 7).

Los sacerdotes debemos esforzarnos por hacer que resplandezca nuestra ver-

dadera identidad ontológica de ejercer un ministerio gozoso, aun en medio de las más arduas dificultades, un ministerio ardientemente misionero porque deriva de nuestra identidad; y, juntamente con todos los fieles, debemos ocuparnos de orar incansablemente al Dueño de la mies para que mande obreros a su mies. Las vocaciones existen, pero nosotros debemos fomentar su respuesta positiva con estos medios, con los medios que nos enseñó el Señor y no con otros.

Esta es la Iglesia que queremos que vuelva a florecer y dé nuevos frutos, en su vitalidad y en su actividad. Es la Iglesia de la misión divina, la Iglesia *in statu missionis*.

Nos dirigimos a María, *Reina de los Apóstoles y Madre de los sacerdotes*. A ella nos encomendamos nosotros mismos, nuestro ministerio pastoral y a todos los sacerdotes. Que María nos ayude a ser, como ella, tabernáculos y ostensorios de Jesús buen Pastor.

Vaticano, 15 de junio de 2007, solemnidad del Sagrado Corazón de Jesús.

Cardenal CLÁUDIO HUMMES,
o.f.m.

Prefecto

MAURO PIACENZA

Arzobispo titular de Vittoriana

Secretario

Altres informacions

NOTÍCIES

Benet XVI i el repte del continent Llatinoamericana

**Full Dominical del Bisbat de Sant Feliu
3-6-2007**

Els 415 milions de batejats al continent fan que quasi la meitat dels Catòlics del món, siguin precisament llatinoamericans. Brasil, amb 134 milions de catòlics, és seguit per Mèxic, amb més de 90 milions. Tanmateix, el nombre de preveres, 65.000, semblen insuficients per assistir tants fidels.

En el marc de la visita al Brasil, el passat 14 de maig, el papa Benet XVI donava per inaugurada la cinquena Conferència general del Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM). En el seu discurs, el Papa va oferir les claus amb les quals els 20 Cardenals i els 200 bisbes de més de 20 països hauran de moure's en les sessions de la Conferència.

Des de l'inici del seu discurs Benet XVI reconeixia els grans reptes que també la fe ha de saber afrontar, ja que segons va dir "estan en joc el desenvolupament harmònic de la societat i la identitat catòlica dels seus pobles". Respecte a la globalització digué que "encara que en certs aspectes és un assoliment de la gran família

humana i un senyal de la seva profunda aspiració a la unitat, això comporta també el risc dels grans monopolis i de convertir el lucre en valor suprem".

Entrevista concedida por el Santo Padre Benedicto XVI a los periodistas durante el vuelo hacia Brasil

9-5-2007

Traducció no oficial d'ACIPrensa.com, presa de la versió oficial en italià publicada per la Santa Seu

Papa: Buenos días, nos encontramos sobre el Sahara y nos dirigimos hacia el "continente de la esperanza". Voy con gran alegría, con tantas esperanzas a este encuentro con América Latina. Tenemos diversos momentos significativos: primero en San Pablo, el encuentro con la juventud; y luego la canonización, siempre en San Pablo, de este primer santo nacido en Brasil, que me parece una expresión importante también de aquello que este viaje significa. Se trata de un santo franciscano, que ha actualizado en Brasil el carisma franciscano y que es conocido como un santo de reconciliación y de paz. Digamos entonces que esto es un signo importante de una personalidad que ha sabido crear paz y así también coherencia social y humana.

Y después otro encuentro importante, en la 'Fazenda da Esperança' (n.d.r. la comunidad de recuperación para drogadictos que el Papa visitará el sábado por la mañana), un lugar donde se muestra la fuerza de curación que está en la fe

y que ayuda a abrir los horizontes de la vida. Todos estos problemas de droga, etc., nacen justamente de una falta de esperanza en el futuro. Es la fe la que abre el futuro y que de ese modo sabe también sanar. Me parece, por eso, que esta fuerza de curación y de esperanza, que abre un horizonte para el futuro, es muy importante.

Y finalmente, el punto que representa luego la finalidad primaria de este viaje, el encuentro con los Obispos que participan en la V Conferencia General del Episcopado Latinoamericano y del Caribe. Es un encuentro que tiene de por sí – digamos – un contenido específicamente religioso: dar la vida en Cristo y hacerse discípulos de Cristo, sabiendo que todos queremos tener la vida, pero la vida no está completa si no tiene un contenido dentro de sí, y además una dirección hacia la cual caminar. En este sentido responde a la misión religiosa de la Iglesia y abre asimismo la mirada a las condiciones necesarias para las soluciones a los grandes problemas sociales y políticos de América Latina.

La Iglesia como tal no hace política – respetemos la laicidad – pero ofrece las condiciones en las que una sana política, con la consiguiente solución de los problemas sociales, puede madurar. Por lo tanto queremos hacer a los cristianos conscientes del don de la fe, de la alegría de la fe, gracias a la cual es posible conocer a Dios y conocer así también el por qué de nuestra vida. Los cristianos pueden ser de ese modo testigos de Cristo y aprender tanto las virtudes personales necesarias, cuanto las grandes virtudes sociales: el sentido de la legalidad que es decisivo para la formación de la sociedad. Conocemos los problemas de América Latina, pero queremos

movilizar justamente aquellas capacidades, aquellas fuerzas morales que existen, las fuerzas religiosas, para responder así a la específica misión de la Iglesia y a nuestra responsabilidad universal por el hombre como tal y por la sociedad como tal.

Padre Lombardi: *daría, al inicio, la palabra a El Globo, que asegura un poco la cobertura de este viaje, también para la televisión.*

Pregunta: *Santidad, ¿la Iglesia puede hacer algo por la violencia, que en Brasil llega a asumir dimensiones inaceptables?*

Papa: Quien tiene la fe en Cristo, quien tiene la fe en este Dios que es reconciliación y que con la Cruz ha colocado el signo más fuerte contra la violencia, no es violento y ayuda a los demás a superar la violencia. Por lo tanto la cosa más grande que podemos hacer es la de educar a la fe en Cristo, a aprender el mensaje que fluye de la persona de Cristo. Ser realmente un hombre, una mujer de fe significa automáticamente resistir a la violencia y esto moviliza a las fuerzas contra ella.

Pregunta: *Santidad, en Brasil hay una propuesta de referéndum sobre el tema del aborto; en Ciudad de México hace dos semanas el aborto fue despenalizado. ¿Qué puede hacer la Iglesia para contener esta tendencia, de modo que no se extienda a otros países latinoamericanos, teniendo presente que en México el Papa ha sido acusado incluso de ingerencia por haber apoyado a los Obispos? ¿Y está de acuerdo con la Iglesia mexicana en que los parlamentarios que aprueben estas leyes que van contra los valores de Dios deben ser excomulgados?*

Papa: Existe esta gran lucha de la Iglesia por la vida. Ustedes saben que el Papa Juan Pablo II hizo de ella un punto fundamental de todo su pontificado. Escribió una gran Encíclica sobre el Evangelio de la vida. Vamos naturalmente adelante con este mensaje que la vida es un don y la vida no es una amenaza. Me parece que en la raíz de estas legislaciones está por una parte un cierto egoísmo y por otra parte también una duda sobre el valor de la vida, sobre la belleza de la vida y también una duda sobre el futuro. Y la Iglesia responde sobre todo a estas dudas: la vida es hermosa, no es una cosa incierta, sino es un don y en condiciones difíciles la vida también permanece siempre un don. Entonces, recrear esta conciencia de la belleza del don de la vida. Y luego la otra cosa, la duda sobre el futuro: naturalmente hay tantas amenazas en el mundo, pero la fe nos da la certeza de que Dios es siempre más fuerte y permanece presente en la historia, y por lo tanto podemos, con confianza, también dar la vida a nuevos seres humanos. Con la conciencia que la fe nos da sobre la belleza de la vida y sobre la presencia providencial de Dios en nuestro futuro podemos resistir a estos miedos que están en la raíz de estas legislaciones.

Pregunta (televisión brasilera): Santidad, nosotros notamos que en sus discursos se hace referencia al relativismo de Europa, a la pobreza de África, pero falta un poco América Latina ¿quizás porque no es una preocupación o Ud. dedicará, quizás, en el futuro alguna palabra más específica?

Papa: No, yo amo mucho América Latina, he realizado muchas visitas a América

Latina y tengo tantos amigos y sé cuán grandes son los problemas, y por otra parte cuán grande es la riqueza de este continente. Vemos en este período cómo los problemas de Oriente Medio, de Tierra Santa, de Irak, etc., son "dominantes". Hay por lo tanto, en un cierto sentido, una inmediata prioridad que es necesario tener en cuenta. Y también los sufrimientos de África son muy grandes, como sabemos. Pero no es que me preocupen menos los problemas de América Latina, porque no amo menos América Latina, el gran – es más, el más grande – continente católico y por lo tanto también la más grande responsabilidad para un Papa. Por eso estoy feliz que haya llegado el momento para mí de ir a América Latina, de confirmar el compromiso asumido por Pablo VI y por Juan Pablo II y de continuar en la misma línea. El Papa desea naturalmente que, además de ser el continente católico sea también un continente ejemplar, donde se resuelvan en modo adecuado los problemas humanos, que son grandes. Y se trabaja junto con los obispos, los sacerdotes, los religiosos y los laicos, para que este gran continente católico sea también un continente de vida y realmente de esperanza. Ésta es para mí una prioridad de primer orden.

Pregunta: Santidad, en su discurso de llegada Usted dice que se trata de formar cristianos dando indicaciones morales, luego ellos deciden libre y conscientemente. ¿Usted comparte la excomunión dada a los diputados de Ciudad de México sobre la cuestión del aborto?

Papa: La excomunión no es una cosa arbitraria, sino que está prevista en el

Código (n.d.r. Código de Derecho Canónico). Por lo tanto está simplemente en el Derecho Canónico que el asesinato de un niño inocente es incompatible con acercarse a la comunión en la que se recibe el Cuerpo de Cristo. No se ha inventado nada nuevo, sorprendente o arbitrario. Se ha solamente recordado públicamente cuanto está previsto por el Derecho de la Iglesia, por un Derecho que está basado sobre la doctrina y sobre la fe de la Iglesia, sobre nuestro aprecio por la vida y por la individualidad humana, desde el primer momento.

Pregunta en alemán

Papa: Respondo en italiano: Me ha preguntado si me siento suficientemente apoyado por los alemanes y si tengo también un poco de nostalgia de Alemania. Sí, me siento suficientemente apoyado; es normal que en un país mixto (protestante y católico), los bautizados no estén todos de acuerdo con el Papa; esto es del todo normal. Pero me parece que hay sin embargo un gran apoyo, también de personas que pertenecen a la parte no católica de Alemania. Por lo tanto, sí, el apoyo está y me ayuda. Amo mi patria, pero amo también Roma y ahora soy ciudadano del mundo. Y así estoy en casa en todos lados y estoy cerca a mi país, como a todos los otros.

Pregunta: *¡Buenos días, Santidad! En su libro "Jesús de Nazaret" ha hablado de una dramática crisis de la fe. En América Latina no hay quizás esta dramática crisis de la fe, pero sí una debilitación; la teología de la liberación ha sido sustituida por la teología de las sectas protestantes, que prometen paraísos de la fe*

a poco precio; y la Iglesia católica pierde fieles. ¿Cómo detener esta hemorragia de los fieles católicos?

Papa: Ésta es nuestra común preocupación. Justamente en esta V Conferencia General del Episcopado Latinoamericano y del Caribe queremos encontrar respuestas convincentes y se trabaja ya para esto. Este éxito de las sectas demuestra, por un lado, que hay una difundida sed de Dios, una sed de religión, las personas quieren estar cerca a Dios y buscan un contacto con Él. Y naturalmente, por otro lado, aceptan también a quien se presenta y promete soluciones a sus problemas de la vida cotidiana. Nosotros, como Iglesia católica, debemos poner en acto aquello que es el objetivo de la V Conferencia – es decir, ser más misioneros y, por lo tanto, más dinámicos en ofrecer respuestas a la sed de Dios, ser conscientes de que la gente, y justamente también los pobres, quieren tener a Dios cerca. Somos conscientes de que, junto a esta respuesta a la sed de Dios, debemos ayudarlos a encontrar las justas condiciones de vida, tanto a nivel micro-económico, en las situaciones muy concretas como hacen las sectas, cuanto a nivel macro-económico, pensando también en todas las exigencias de la justicia.

Pregunta: *En relación a la pregunta del colega. Todavía se pueden encontrar muchos exponentes de la teología de la liberación en distintos lugares del Brasil. ¿Cuál es el mensaje específico para estos exponentes de la teología de la liberación?*

Papa: Yo diría que con el cambio de la situación política ha cambiado también

profundamente la situación de la Teología de la liberación y ahora es evidente que estos fáciles milenarismos, que prometían en lo inmediato, como consecuencia de la revolución, las condiciones completas para una vida justa, estaban equivocados. Esto hoy lo saben todos. Ahora la cuestión es cómo la Iglesia debe estar presente en la lucha por las reformas necesarias, en la lucha por condiciones más justas de vida. Sobre esto se dividen los teólogos, en particular los exponentes de la teología política. Nosotros, con la Instrucción dada en su tiempo por la Congregación para la Doctrina de la Fe, hemos querido hacer un trabajo de discernimiento, hemos buscado liberarnos de los falsos milenarismos, liberarnos también de una mezcla equivocada de Iglesia y política, de fe y política; y mostrar la parte específica de la misión de la Iglesia, que es precisamente la de responder a la sed de Dios y por lo tanto también la de educar en las virtudes personales y sociales, que son condiciones necesarias para madurar el sentido de la legalidad. Por otro parte, hemos buscado indicar las líneas guía para una política justa, una política que no hacemos nosotros, pero para la cual debemos indicar las grandes líneas y los grandes valores determinantes, y crear —digamos— las condiciones humanas, sociales y psicológicas en las que dichos valores puedan crecer. Hay, por lo tanto, un espacio para un debate difícil pero legítimo, sobre cómo llegar a esto y sobre cómo hacer eficaz en el mejor modo posible la Doctrina social de la Iglesia. En este sentido también algunos teólogos de la liberación buscan avanzar dentro de este camino, otros toman otras posiciones. En todo caso el sentido de la intervención del magisterio no ha

sido el de destruir el compromiso con la justicia sino el de guiarlo por los caminos justos y también en el respeto de la justa diferencia entre responsabilidad política y responsabilidad eclesial.

Pregunta: Sabemos que usted ha estado dos veces en Colombia cuando era Cardenal y sabemos que Colombia esta muy presente en su corazón. ¿Quisiéramos saber que cosa puede hacer la Iglesia, para que nosotros podamos salir adelante, sobre todo en esta situación de conflicto interno colombiano?

Papa: Naturalmente yo no soy un oráculo que tiene automáticamente todas las respuestas justas. Sabemos que los Obispos se están esforzando con determinación para encontrar estas respuestas. Yo sólo puedo confirmar la línea fundamental de los Obispos, es decir una indicación fuerte a poner el acento sobre la fe, que es la garantía más segura contra el crecimiento de la violencia y, al mismo tiempo, un compromiso decisivo con la educación de una conciencia que salga de situaciones incompatibles con la fe. Naturalmente entran en juego condiciones —digamos— económicas donde pequeños campesinos viven de un cierto mercado que después permite grandes ganancias en otros lugares. No se puede resolver inmediatamente, de un momento a otro, estos distintos problemas económicos, políticos, ideológicos; es necesario seguir adelante con gran decisión en la adhesión sincera a una fe que implica respeto de la legalidad, al mismo tiempo que amor y respeto por el otro. Me parece que la educación en la fe es la humanización más segura también para resolver después, poco a poco, estos problemas muy concretos.

Pregunta: *Santidad, llegamos al continente del Obispo Oscar Romero. Se ha hablado mucho de su proceso de santificación. ¿Nos podría decir, Santidad, gentilmente en que punto nos encontramos, si está por ser santificado y cómo ve usted su figura?*

Papa: Después de las últimas informaciones sobre el trabajo de la Congregación competente, hay muchos casos en curso que sé que están yendo adelante. Su Excelencia Mons. Paglia me ha enviado una biografía importante que aclara muchos puntos de la cuestión. Mons. Romero ha sido ciertamente un gran testimonio de la fe, un hombre de gran virtud cristiana, que se comprometió con la paz y contra la dictadura y que fue asesinado durante la celebración de la Misa. Por lo tanto una muerte verdaderamente "creíble", de testimonio de la fe. Estaba el problema de que una parte política quería tomarlo para sí como bandera, como figura emblemática, injustamente. ¿Cómo iluminar de la manera justa su figura, amparándola de estos intentos de instrumentalización? Éste es el problema. Se está examinando y yo espero con confianza lo que dirá al respecto la Congregación para la Causa de los Santos.

Pregunta: *¿Cómo ve la cuestión del impacto de los regímenes políticos de izquierda en América Latina en relación al proyecto de la Iglesia para el continente y cuánto ha hecho parte la cultura brasilera de su formación personal?*

Papa: En relación a estos aspectos de la acción política de la izquierda ahora no puedo hablar, no estoy lo suficientemente

informado. Además, como es evidente, no quisiera entrar en cuestiones relacionadas directamente con la política. En relación a mi formación, digamos a mi compromiso personal con el Brasil, hay que tener presente que se trata del país más grande de América Latina, un país que va desde la Amazonia hasta la Argentina. El Brasil incluye diversas culturas indígenas. Se me ha dicho que hay más de 80 idiomas. Por otra parte está presente también el gran pasado donde se puede ver la presencia afro-americana y afro-brasilera. Es interesante cómo se ha formado este pueblo y cómo se ha desarrollado en él la fe católica: la fe ha sido defendida en todas las épocas y con muchas dificultades. Sabemos que en el s. XIX la Iglesia fue perseguida por las fuerzas neo-liberales. Por lo tanto en mi formación, un aspecto importante ha sido el seguir estos pueblos católicos de América Latina en su desarrollo. No soy un especialista, pero estoy convencido que aquí se decide, al menos en parte —y es una parte fundamental— el futuro de la Iglesia católica: esto para mí ha sido siempre evidente. Obviamente siento la necesidad de profundizar todavía más mi conocimiento de este mundo.

Pregunta: *Los portugueses siguen y rezan por este viaje que coincide con el 13 de mayo. Usted estará en Aparecida. Esta fecha es muy importante para nosotros, porque se cumplen los 90 años de la aparición de Fátima. ¿Así pues quiere decirnos algo en relación a esta coincidencia para el pueblo portugués?*

Papa: Para mí es realmente un don de la Providencia que mi Misa en Aparecida, el gran Santuario mariano del Brasil, coincida

con los 90 años de la aparición de la Virgen en Fátima. Así vemos que la misma Madre de Dios, Madre de la Iglesia y Madre nuestra está presente en distintos continentes y, en los distintos continentes, se demuestra Madre siempre del mismo modo, demostrando una especial cercanía con cada pueblo. Esto para mi es muy hermoso. Es siempre la Madre de Dios, es siempre María, sin embargo está, por decirlo así, "inculturada": tiene su cara, su rostro específico en Guadalupe, en Aparecida, en Fátima, en Lourdes, en todos los países de la tierra. Precisamente así se muestra Madre, haciéndose cercana a todos. De esta manera todos se acercan entre ellos a través de este amor a la Madre. Este vínculo que la Virgen crea entre los continentes, entre las culturas, haciéndose cercana a cada cultura específica y al mismo tiempo uniéndolas todas entre sí, justamente esto me parece importante: el conjunto de especificidad de las culturas —que tienen su riqueza propia— y la unidad en la comunión de la misma familia de Dios.

Pregunta: Pregunta en portugués... (en Brasil hay algunos que no quieren escuchar el mensaje de la Iglesia)

Papa: Ésta no es una característica específica del Brasil. En todas partes de la tierra hay muchísimos que no quieren escuchar lo que dice la Iglesia. Esperemos que al menos oigan y después podrán disentir, pero es importante que al menos oigan para poder responder. Busquemos de convencer también a aquellos que disienten y no quieren escuchar. No podemos olvidar que también nuestro Señor no logró que todos lo escucharan. No esperamos convencer a todos en un momento. Pero yo busco, con la ayuda de

mis colaboradores, de hablarle al Brasil en este momento, con la esperanza que muchos quieran escuchar y que muchos puedan también convencerse que éste es el camino que hay que seguir, un camino que además está siempre abierto también a muchas opciones y opiniones distintas.

Discurso de Inauguración de la V Conferencia General del Episcopado Latinoamericano

BRASIL - BASÍLICA DEL SANTUARIO DE APARECIDA

13-5-2007

Traducció no oficial, d'ACIPrensa.com

Queridos Hermanos en el Episcopado, amados sacerdotes, religiosos, religiosas y laicos. Queridos observadores de otras profesiones religiosas:

Queridos Irmãos no Episcopado, amados sacerdotes, religiosos, religiosas e leigos. Queridos observadores de outras confissões religiosas:

Es motivo de gran alegría estar hoy aquí con vosotros para inaugurar la V Conferencia General del Episcopado Latinoamericano y del Caribe, que se celebra junto al Santuario de Nuestra Señora Aparecida, Patrona del Brasil. Quiero que mis primeras palabras sean de acción de gracias y de alabanza a Dios por el gran don de la fe cristiana a las gentes de este Continente.

1. La fe cristiana en América Latina

La fe en Dios ha animado la vida y la cultura de estos pueblos durante más de cinco siglos. Del encuentro de esa fe con las etnias originarias ha nacido la rica

cultura cristiana de este Continente expresada en el arte, la música, la literatura y, sobre todo, en las tradiciones religiosas y en la idiosincrasia de sus gentes, unidas por una misma historia y un mismo credo, y formando una gran sintonía en la diversidad de culturas y de lenguas. En la actualidad, esa misma fe ha de afrontar serios retos, pues están en juego el desarrollo armónico de la sociedad y la identidad católica de sus pueblos. A este respecto, la V Conferencia General va a reflexionar sobre esta situación para ayudar a los fieles cristianos a vivir su fe con alegría y coherencia, a tomar conciencia de ser discípulos y misioneros de Cristo, enviados por Él al mundo para anunciar y dar testimonio de nuestra fe y amor.

Pero, ¿qué ha significado la aceptación de la fe cristiana para los pueblos de América Latina y del Caribe? Para ellos ha significado conocer y acoger a Cristo, el Dios desconocido que sus antepasados, sin saberlo, buscaban en sus ricas tradiciones religiosas. Cristo era el Salvador que anhelaban silenciosamente. Ha significado también haber recibido, con las aguas del bautismo, la vida divina que los hizo hijos de Dios por adopción; haber recibido, además, el Espíritu Santo que ha venido a fecundar sus culturas, purificándolas y desarrollando los numerosos gérmenes y semillas que el Verbo encarnado había puesto en ellas, orientándolas así por los caminos del Evangelio. En efecto, el anuncio de Jesús y de su Evangelio no supuso, en ningún momento, una alienación de las culturas precolombinas, ni fue una imposición de una cultura extraña. Las auténticas culturas no están cerradas en sí mismas ni petrificadas en un determinado punto de la historia, sino que están abiertas,

más aún, buscan el encuentro con otras culturas, esperan alcanzar la universalidad en el encuentro y el diálogo con otras formas de vida y con los elementos que puedan llevar a una nueva síntesis en la que se respete siempre la diversidad de las expresiones y de su realización cultural concreta.

En última instancia, sólo la verdad unifica y su prueba es el amor. Por eso Cristo, siendo realmente el Logos encarnado, "el amor hasta el extremo", no es ajeno a cultura alguna ni a ninguna persona; por el contrario, la respuesta anhelada en el corazón de las culturas es lo que les da su identidad última, uniendo a la humanidad y respetando a la vez la riqueza de las diversidades, abriendo a todos al crecimiento en la verdadera humanización, en el auténtico progreso. El Verbo de Dios, haciéndose carne en Jesucristo, se hizo también historia y cultura.

La utopía de volver a dar vida a las religiones precolombinas, separándolas de Cristo y de la Iglesia universal, no sería un progreso, sino un retroceso. En realidad sería una involución hacia un momento histórico anclado en el pasado.

La sabiduría de los pueblos originarios les llevó afortunadamente a formar una síntesis entre sus culturas y la fe cristiana que los misioneros les ofrecían. De allí ha nacido la rica y profunda religiosidad popular, en la cual aparece el alma de los pueblos latinoamericanos:

- El amor a Cristo sufriente, el Dios de la compasión, del perdón y de la reconciliación; el Dios que nos ha amado hasta entregarse por nosotros;

- El amor al Señor presente en la Eucaristía, el Dios encarnado, muerto y resucitado para ser Pan de Vida;

- El Dios cercano a los pobres y a los que sufren;

- La profunda devoción a la Santísima Virgen de Guadalupe, de Aparecida o de las diversas advocaciones nacionales y locales. Cuando la Virgen de Guadalupe se apareció al indio san Juan Diego le dijo estas significativas palabras: "*¿No estoy yo aquí que soy tu madre?, ¿no estás bajo mi sombra y resguardo?, ¿no soy yo la fuente de tu alegría?, ¿no estás en el hueco de mi manto, en el cruce de mis brazos?*" (Nican Mopohua, nn. 118-119).

Esta religiosidad se expresa también en la devoción a los santos con sus fiestas patronales, en el amor al Papa y a los demás Pastores, en el amor a la Iglesia universal como gran familia de Dios que nunca puede ni debe dejar solos o en la miseria a sus propios hijos. Todo ello forma el gran mosaico de la religiosidad popular que es el precioso tesoro de la Iglesia católica en América Latina, y que ella debe proteger, promover y, en lo que fuera necesario, también purificar.

2. Continuidad con las otras Conferencias

Esta V Conferencia General se celebra en continuidad con las otras cuatro que la precedieron en Río de Janeiro, Medellín, Puebla y Santo Domingo. Con el mismo espíritu que las animó, los Pastores quieren dar ahora un nuevo impulso a la evangelización, a fin de que estos pueblos sigan creciendo y madurando en su fe, para ser luz del mundo y testigos de Jesucristo con la propia vida.

Después de la IV Conferencia General, en Santo Domingo, muchas cosas han cambiado en la sociedad. La Iglesia, que

participa de los gozos y esperanzas, de las penas y alegrías de sus hijos, quiere caminar a su lado en este período de tantos desafíos, para infundirles siempre esperanza y consuelo (cf. *Gaudium et spes*, 1).

En el mundo de hoy se da el fenómeno de la globalización como un entramado de relaciones a nivel planetario. Aunque en ciertos aspectos es un logro de la gran familia humana y una señal de su profunda aspiración a la unidad, sin embargo comporta también el riesgo de los grandes monopolios y de convertir el lucro en valor supremo. Como en todos los campos de la actividad humana, la globalización debe regirse también por la ética, poniendo todo al servicio de la persona humana, creada a imagen y semejanza de Dios.

En América Latina y el Caribe, igual que en otras regiones, se ha evolucionado hacia la democracia, aunque haya motivos de preocupación ante formas de gobierno autoritarias o sujetas a ciertas ideologías que se creían superadas, y que no corresponden con la visión cristiana del hombre y de la sociedad, como nos enseña la Doctrina social de la Iglesia. Por otra parte, la economía liberal de algunos países latinoamericanos ha de tener presente la equidad, pues siguen aumentando los sectores sociales que se ven probados cada vez más por una enorme pobreza o incluso expoliados de los propios bienes naturales.

En las Comunidades eclesiales de América Latina es notable la madurez en la fe de muchos laicos y laicas activos y entregados al Señor, junto con la presencia de muchos abnegados catequistas, de tantos jóvenes, de nuevos movimientos eclesiales y de recientes Institutos de vida consagrada. Se demuestran fundamen-

tales muchas obras católicas educativas, asistenciales y hospitalitarias. Se percibe, sin embargo, un cierto debilitamiento de la vida cristiana en el conjunto de la sociedad y de la propia pertenencia a la Iglesia católica debido al secularismo, al hedonismo, al indiferentismo y al proselitismo de numerosas sectas, de religiones animistas y de nuevas expresiones seudoreligiosas.

Todo ello configura una situación nueva que será analizada aquí, en Aparecida. Ante la nueva encrucijada, los fieles esperan de esta V Conferencia una renovación y revitalización de su fe en Cristo, nuestro único Maestro y Salvador, que nos ha revelado la experiencia única del Amor infinito de Dios Padre a los hombres. De esta fuente podrán surgir nuevos caminos y proyectos pastorales creativos, que infundan una firme esperanza para vivir de manera responsable y gozosa la fe e irradiarla así en el propio ambiente.

3. Discípulos y misioneros

Esta Conferencia General tiene como tema: "Discípulos y misioneros de Jesucristo, para que nuestros pueblos en Él tengan vida. - *Yo soy el Camino, la Verdad y la Vida* -" (Jn 14,6).

La Iglesia tiene la gran tarea de custodiar y alimentar la fe del Pueblo de Dios, y recordar también a los fieles de este Continente que, en virtud de su bautismo, están llamados a ser *discípulos y misioneros* de Jesucristo. Esto conlleva seguirlo, vivir en intimidad con Él, imitar su ejemplo y dar testimonio. Todo bautizado recibe de Cristo, como los Apóstoles, el mandato de la misión: " *Id por todo el mundo y proclamad la Buena Nueva a toda la creación. El que crea y sea bautizado, se salvará* " (Mc

16,15). Pues ser discípulos y misioneros de Jesucristo y buscar la vida "en Él" supone estar profundamente enraizados en Él.

¿Qué nos da Cristo realmente? ¿Por qué queremos ser discípulos de Cristo? Porque esperamos encontrar en la comunión con Él la vida, la verdadera vida digna de este nombre, y por esto queremos darlo a conocer a los demás, comunicarles el don que hemos hallado en Él. Pero, ¿es esto así? ¿Estamos realmente convencidos de que Cristo es el camino, la verdad y la vida?

Ante la prioridad de la fe en Cristo y de la vida "en Él", formulada en el título de esta V Conferencia, podría surgir también otra cuestión: Esta prioridad, ¿no podría ser acaso una fuga hacia el intimismo, hacia el individualismo religioso, un abandono de la realidad urgente de los grandes problemas económicos, sociales y políticos de América Latina y del mundo, y una fuga de la realidad hacia un mundo espiritual?

Como primer paso podemos responder a esta pregunta con otra: ¿Qué es esta "realidad"? ¿Qué es lo real? ¿Son "realidad" sólo los bienes materiales, los problemas sociales, económicos y políticos? Aquí está precisamente el gran error de las tendencias dominantes en el último siglo, error destructivo, como demuestran los resultados tanto de los sistemas marxistas como incluso de los capitalistas. Falsifican el concepto de realidad con la amputación de la realidad fundante y por esto decisiva, que es Dios. Quien excluye a Dios de su horizonte falsifica el concepto de "realidad" y, en consecuencia, sólo puede terminar en caminos equivocados y con recetas destructivas.

La primera afirmación fundamental es, pues, la siguiente: Sólo quien reconoce a

Dios, conoce la realidad y puede responder a ella de modo adecuado y realmente humano. La verdad de esta tesis resulta evidente ante el fracaso de todos los sistemas que ponen a Dios entre paréntesis.

Pero surge inmediatamente otra pregunta: ¿Quién conoce a Dios? ¿Cómo podemos conocerlo? No podemos entrar aquí en un complejo debate sobre esta cuestión fundamental. Para el cristiano el núcleo de la respuesta es simple: Sólo Dios conoce a Dios, sólo su Hijo que es Dios de Dios, Dios verdadero, lo conoce. Y Él, "que está en el seno del Padre, lo ha contado" (*Jn 1,18*). De aquí la importancia única e insustituible de Cristo para nosotros, para la humanidad. Si no conocemos a Dios en Cristo y con Cristo, toda la realidad se convierte en un enigma indescifrable; no hay camino y, al no haber camino, no hay vida ni verdad.

Dios es la realidad fundante, no un Dios sólo pensado o hipotético, sino el Dios de rostro humano; es el Dios-con-nosotros, el Dios del amor hasta la cruz. Cuando el discípulo llega a la comprensión de este amor de Cristo "hasta el extremo", no puede dejar de responder a este amor sino es con un amor semejante: "Te seguiré adondequiera que vayas" (*Lc 9,57*).

Todavía nos podemos hacer otra pregunta: ¿Qué nos da la fe en este Dios? La primera respuesta es: nos da una familia, la familia universal de Dios en la Iglesia católica. La fe nos libera del aislamiento del yo, porque nos lleva a la comunión: el encuentro con Dios es, en sí mismo y como tal, encuentro con los hermanos, un acto de convocación, de unificación, de responsabilidad hacia el otro y hacia los demás. En este sentido, la opción preferencial por los pobres está implícita en

la fe cristológica en aquel Dios que se ha hecho pobre por nosotros, para enriquecernos con su pobreza (cf. *2 Co 8,9*).

Pero antes de afrontar lo que comporta el realismo de la fe en el Dios hecho hombre, tenemos que profundizar en la pregunta: ¿cómo conocer realmente a Cristo para poder seguirlo y vivir con Él, para encontrar la vida en Él y para comunicar esta vida a los demás, a la sociedad y al mundo? Ante todo, Cristo se nos da a conocer en su persona, en su vida y en su doctrina por medio de la Palabra de Dios. Al iniciar la nueva etapa que la Iglesia misionera de América Latina y del Caribe se dispone a emprender, a partir de esta V Conferencia General en Aparecida, es condición indispensable el conocimiento profundo de la Palabra de Dios.

Por esto, hay que educar al pueblo en la lectura y meditación de la Palabra de Dios: que ella se convierta en su alimento para que, por propia experiencia, vean que las palabras de Jesús son espíritu y vida (cf. *Jn 6,63*). De lo contrario, ¿cómo van a anunciar un mensaje cuyo contenido y espíritu no conocen a fondo? Hemos de fundamentar nuestro compromiso misionero y toda nuestra vida en la roca de la Palabra de Dios. Para ello, animo a los Pastores a esforzarse en darla a conocer.

Un gran medio para introducir al Pueblo de Dios en el misterio de Cristo es la *catequesis*. En ella se trasmite de forma sencilla y substancial el mensaje de Cristo. Conventrá por tanto intensificar la catequesis y la formación en la fe, tanto de los niños como de los jóvenes y adultos. La reflexión madura de la fe es luz para el camino de la vida y fuerza para ser testigos de Cristo. Para ello se dispone de instrumentos muy valiosos como son el *Catecismo de la Iglesia Católica*

y su versión más breve, el *Compendio del Catecismo de la Iglesia Católica*.

En este campo no hay que limitarse sólo a las homilías, conferencias, cursos de Biblia o teología, sino que se ha de recurrir también a los medios de comunicación: prensa, radio y televisión, sitios de internet, foros y tantos otros sistemas para comunicar eficazmente el mensaje de Cristo a un gran número de personas.

En este esfuerzo por conocer el mensaje de Cristo y hacerlo guía de la propia vida, hay que recordar que la evangelización ha ido unida siempre a la promoción humana y a la auténtica liberación cristiana. " *Amor a Dios y amor al prójimo se funden entre sí: en el más humilde encontramos a Jesús mismo y en Jesús encontramos a Dios* " (*Deus caritas est* , 15). Por lo mismo, será también necesaria una catequesis social y una adecuada formación en la doctrina social de la Iglesia, siendo muy útil para ello el " *Compendio de la Doctrina Social de la Iglesia* ". La vida cristiana no se expresa solamente en las virtudes personales, sino también en las virtudes sociales y políticas.

El discípulo, fundamentado así en la roca de la Palabra de Dios, se siente impulsado a llevar la Buena Nueva de la salvación a sus hermanos. *Discipulado* y *misión* son como las dos caras de una misma medalla: cuando el discípulo está enamorado de Cristo, no puede dejar de anunciar al mundo que sólo Él nos salva (cf. *Hch* 4,12). En efecto, el discípulo sabe que sin Cristo no hay luz, no hay esperanza, no hay amor, no hay futuro.

4. "Para que en Él tengan vida"

Los pueblos latinoamericanos y cari-

beños tienen derecho a una vida plena, propia de los hijos de Dios, con unas condiciones más humanas: libres de las amenazas del hambre y de toda forma de violencia. Para estos pueblos, sus Pastores han de fomentar una cultura de la vida que permita, como decía mi predecesor Pablo VI, "pasar de la miseria a la posesión de lo necesario, a la adquisición de la cultura... a la cooperación en el bien común... hasta el reconocimiento, por parte del hombre, de los valores supremos y de Dios, que de ellos es la fuente y el fin" (*Populorum progressio* , 21).

En este contexto me es grato recordar la Encíclica " *Populorum progressio* ", cuyo 40 aniversario recordamos este año. Este documento pontificio pone en evidencia que el desarrollo auténtico ha de ser integral, es decir, orientado a la promoción de todo el hombre y de todos los hombres (cf. n. 14), e invita a todos a suprimir las graves desigualdades sociales y las enormes diferencias en el acceso a los bienes. Estos pueblos anhelan, sobre todo, la plenitud de vida que Cristo nos ha traído: " *Yo he venido para que tengan vida y la tengan en abundancia* " (*Jn* 10,10). Con esta vida divina se desarrolla también en plenitud la existencia humana, en su dimensión personal, familiar, social y cultural.

Para formar al discípulo y sostener al misionero en su gran tarea, la Iglesia les ofrece, además del Pan de la Palabra, el Pan de la Eucaristía. A este respecto nos inspira e ilumina la página del Evangelio sobre los discípulos de Emaús. Cuando éstos se sientan a la mesa y reciben de Jesucristo el pan bendecido y partido, se les abren los ojos, descubren el rostro del Resucitado, sienten en su corazón que es

verdad todo lo que Él ha dicho y hecho, y que ya ha iniciado la redención del mundo. Cada domingo y cada Eucaristía es un encuentro personal con Cristo. Al escuchar la Palabra divina, el corazón arde porque es Él quien la explica y proclama. Cuando en la Eucaristía se parte el pan, es a Él a quien se recibe personalmente. La Eucaristía es el alimento indispensable para la vida del discípulo y misionero de Cristo.

La Misa dominical, centro de la vida cristiana

De aquí la necesidad de dar prioridad, en los programas pastorales, a la valorización de la Misa dominical. Hemos de motivar a los cristianos para que participen en ella activamente y, si es posible, mejor con la familia. La asistencia de los padres con sus hijos a la celebración eucarística dominical es una pedagogía eficaz para comunicar la fe y un estrecho vínculo que mantiene la unidad entre ellos. El domingo ha significado, a lo largo de la vida de la Iglesia, el momento privilegiado del encuentro de las comunidades con el Señor resucitado.

Es necesario que los cristianos experimenten que no siguen a un personaje de la historia pasada, sino a Cristo vivo, presente en el *hoy* y el *ahora* de sus vidas. Él es el Viviente que camina a nuestro lado, descubriéndonos el sentido de los acontecimientos, del dolor y de la muerte, de la alegría y de la fiesta, entrando en nuestras casas y permaneciendo en ellas, alimentándonos con el Pan que da la vida. Por eso la celebración dominical de la Eucaristía ha de ser el centro de la vida cristiana.

El encuentro con Cristo en la Eucaristía suscita el compromiso de la evan-

gelización y el impulso a la solidaridad; despierta en el cristiano el fuerte deseo de anunciar el Evangelio y testimoniarlo en la sociedad para que sea más justa y humana. De la Eucaristía ha brotado a lo largo de los siglos un inmenso caudal de caridad, de participación en las dificultades de los demás, de amor y de justicia. ¡Sólo de la Eucaristía brotará la civilización del amor, que transformará Latinoamérica y el Caribe para que, además de ser el Continente de la Esperanza, sea también el Continente del Amor!

Los problemas sociales y políticos

Llegados a este punto podemos preguntarnos ¿cómo puede contribuir la Iglesia a la solución de los urgentes problemas sociales y políticos, y responder al gran desafío de la pobreza y de la miseria? Los problemas de América Latina y del Caribe, así como del mundo de hoy, son múltiples y complejos, y no se pueden afrontar con programas generales. Sin embargo, la cuestión fundamental sobre el modo cómo la Iglesia, iluminada por la fe en Cristo, deba reaccionar ante estos desafíos, nos concierne a todos. En este contexto es inevitable hablar del problema de las estructuras, sobre todo de las que crean injusticia. En realidad, las estructuras justas son una condición sin la cual no es posible un orden justo en la sociedad. Pero, ¿cómo nacen?, ¿cómo funcionan? Tanto el capitalismo como el marxismo prometieron encontrar el camino para la creación de estructuras justas y afirmaron que éstas, una vez establecidas, funcionarían por sí mismas; afirmaron que no sólo no habrían tenido necesidad de una precedente moralidad individual, sino que ellas

fomentarían la moralidad común. Y esta promesa ideológica se ha demostrado que es falsa. Los hechos lo ponen de manifiesto. El sistema marxista, donde ha gobernado, no sólo ha dejado una triste herencia de destrucciones económicas y ecológicas, sino también una dolorosa destrucción del espíritu. Y lo mismo vemos también en occidente, donde crece constantemente la distancia entre pobres y ricos y se produce una inquietante degradación de la dignidad personal con la droga, el alcohol y los sutiles espejismos de felicidad.

Las estructuras justas son, como he dicho, una condición indispensable para una sociedad justa, pero no nacen ni funcionan sin un consenso moral de la sociedad sobre los valores fundamentales y sobre la necesidad de vivir estos valores con las necesarias renunciaciones, incluso contra el interés personal.

Donde Dios está ausente – el Dios del rostro humano de Jesucristo – estos valores no se muestran con toda su fuerza, ni se produce un consenso sobre ellos. No quiero decir que los no creyentes no puedan vivir una moralidad elevada y ejemplar; digo solamente que una sociedad en la que Dios está ausente no encuentra el consenso necesario sobre los valores morales y la fuerza para vivir según la pauta de estos valores, aun contra los propios intereses.

Por otro lado, las estructuras justas han de buscarse y elaborarse a la luz de los valores fundamentales, con todo el empeño de la razón política, económica y social. Son una cuestión de la *recta ratio* y no provienen de ideologías ni de sus promesas. Ciertamente existe un tesoro de experiencias políticas y de conocimientos sobre los problemas

sociales y económicos, que evidencian elementos fundamentales de un estado justo y los caminos que se han de evitar. Pero en situaciones culturales y políticas diversas, y en el cambio progresivo de las tecnologías y de la realidad histórica mundial, se han de buscar de manera racional las respuestas adecuadas y debe crearse – con los compromisos indispensables – el consenso sobre las estructuras que se han de establecer.

Este trabajo político no es competencia inmediata de la Iglesia. El respeto de una sana laicidad – incluso con la pluralidad de las posiciones políticas – es esencial en la tradición cristiana auténtica. Si la Iglesia comenzara a transformarse directamente en sujeto político, no haría más por los pobres y por la justicia, sino que haría menos, porque perdería su independencia y su autoridad moral, identificándose con una única vía política y con posiciones parciales opinables. La Iglesia es abogada de la justicia y de los pobres, precisamente al no identificarse con los políticos ni con los intereses de partido. Sólo siendo independiente puede enseñar los grandes criterios y los valores inderogables, orientar las conciencias y ofrecer una opción de vida que va más allá del ámbito político. Formar las conciencias, ser abogada de la justicia y de la verdad, educar en las virtudes individuales y políticas, es la vocación fundamental de la Iglesia en este sector. Y los laicos católicos deben ser conscientes de su responsabilidad en la vida pública; deben estar presentes en la formación de los consensos necesarios y en la oposición contra las injusticias.

Las estructuras justas jamás serán completas de modo definitivo; por la constante evolución de la historia, han de ser siempre renovadas y actualizadas; han de

estar animadas siempre por un " *ethos* " político y humano, por cuya presencia y eficiencia se ha de trabajar siempre. Con otras palabras, la presencia de Dios, la amistad con el Hijo de Dios encarnado, la luz de su Palabra, son siempre condiciones fundamentales para la presencia y eficiencia de la justicia y del amor en nuestras sociedades.

Por tratarse de un Continente de bautizados, conviene colmar la notable ausencia, en el ámbito político, comunicativo y universitario, de voces e iniciativas de líderes católicos de fuerte personalidad y de vocación abnegada, que sean coherentes con sus convicciones éticas y religiosas. Los movimientos eclesiales tienen aquí un amplio campo para recordar a los laicos su responsabilidad y su misión de llevar la luz del Evangelio a la vida pública, cultural, económica y política.

5. Otros campos prioritarios

Para llevar a cabo la renovación de la Iglesia a vosotros confiada en estas tierras, quisiera fijar la atención con vosotros sobre algunos campos que considero prioritarios en esta nueva etapa.

La familia

La familia, "patrimonio de la humanidad", constituye uno de los tesoros más importantes de los pueblos latinoamericanos. Ella ha sido y es escuela de la fe, palestra de valores humanos y cívicos, hogar en el que la vida humana nace y se acoge generosa y responsablemente. Sin embargo, en la actualidad sufre situaciones adversas provocadas por el secularismo y el relativismo ético, por

los diversos flujos migratorios internos y externos, por la pobreza, por la inestabilidad social y por legislaciones civiles contrarias al matrimonio que, al favorecer los anticonceptivos y el aborto, amenazan el futuro de los pueblos.

En algunas familias de América Latina persiste aún por desgracia una mentalidad machista, ignorando la novedad del cristianismo que reconoce y proclama la igual dignidad y responsabilidad de la mujer respecto al hombre.

La familia es insustituible para la serenidad personal y para la educación de los hijos. Las madres que quieren dedicarse plenamente a la educación de sus hijos y al servicio de la familia han de gozar de las condiciones necesarias para poderlo hacer, y para ello tienen derecho a contar con el apoyo del Estado. En efecto, el papel de la madre es fundamental para el futuro de la sociedad.

El padre, por su parte, tiene el deber de ser verdaderamente *padre*, que ejerce su indispensable responsabilidad y colaboración en la educación de sus hijos. Los hijos, para su crecimiento integral, tienen el derecho de poder contar con el padre y la madre, para que cuiden de ellos y los acompañen hacia la plenitud de su vida. Es necesaria, pues, una pastoral familiar intensa y vigorosa. Es indispensable también promover políticas familiares auténticas que respondan a los derechos de la familia como sujeto social imprescindible. La familia forma parte del bien de los pueblos y de la humanidad entera.

Os sacerdotes

Os primeiros promotores do discipulado e da missão são aqueles que foram

chamados « *para estar com Jesus e ser enviados a pregar* » (cf. *Mc 3,14*), ou seja, os sacerdotes. Eles devem receber de modo preferencial a atenção e o cuidado paterno dos seus Bispos, pois são os primeiros agentes de uma autêntica renovação da vida cristã no povo de Deus. A eles quero dirigir uma palavra de afeto paterno desejando « *que o Senhor seja parte da sua herança e do seu cálice* » (cf. *Sl 16,5*). Se o sacerdote fizer de Deus o fundamento e o centro de sua vida, então experimentará a alegria e a fecundidade da sua vocação. O sacerdote deve ser antes de tudo um "homem de Deus" (*1Tim 6,11*); um homem que conhece a Deus "em primeira mão", que cultiva uma profunda amizade pessoal com Jesus, que compartilha os "sentimentos de Jesus" (cf. *Fil 2,5*). Somente assim o sacerdote será capaz de levar Deus - o Deus encarnado em Jesus Cristo - aos homens, e de ser representante do seu amor. Para cumprir a sua altíssima missão deve possuir uma sólida estrutura espiritual e viver toda a existência animado pela fé, a esperança e a caridade. Tem de ser, como Jesus, um homem que procure, através da oração, o rosto e a vontade de Deus, cultivando igualmente sua preparação cultural e intelectual.

Queridos sacerdotes deste Continente e quantos que, como missionários, nele viestes a trabalhar: o Papa acompanha vossa atividade pastoral e deseja que estejam repletos de consolações e de esperança, e reza por vocês.

Religiosos, religiosas e consagrados

Quero dirigir-me também aos religiosos, às religiosas e aos leigos e leigas con-

sagrados. A sociedade latino-americana e caribenha tem necessidade do vosso testemunho: em um mundo que tantas vezes busca, sobretudo, o bem-estar, a riqueza e o prazer como finalidade da vida, e que exalta a liberdade prescindindo da verdade do homem criado por Deus, vocês são testemunhas de que existe outra forma de viver com sentido; lembrem aos vossos irmãos e irmãs que o Reino de Deus chegou; que a justiça e a verdade são possíveis se nos abrimos à presença amorosa de Deus nosso Pai, de Cristo nosso irmão e Senhor, do Espírito Santo nosso Consolador. Com generosidade e até ao heroísmo, continuai trabalhando para que na sociedade reine o amor, a justiça, a bondade, o serviço, a solidariedade conforme o carisma dos vossos fundadores. Abraçai com profunda alegria vossa consagração, que é instrumento de santificação para vocês e de redenção para vossos irmãos.

A Igreja da América Latina vos agradece pelo grande trabalho que vindes realizando ao longo dos séculos pelo Evangelho de Cristo a favor de vossos irmãos, principalmente pelos mais pobres e marginalizados. Convido a todos para que colaborem sempre com os Bispos, trabalhando unidos a eles que são os responsáveis pela pastoral. Exorto-vos também a uma obediência sincera à autoridade da Igreja. Não tenham outro ideal que não seja a santidade conforme os ensinamentos de vossos fundadores.

Os leigos

Nesta hora em que a Igreja deste Continente se entrega plenamente à sua vocação missionária, lembro aos leigos que são também Igreja, assembléia convoca-

da por Cristo para levar seu testemunho ao mundo inteiro. Todos os homens e mulheres batizados devem tomar consciência de que foram configurados com Cristo Sacerdote, Profeta e Pastor, através do sacerdócio comum do Povo de Deus. Devem sentir-se co-responsáveis na construção da sociedade segundo os critérios do Evangelho, com entusiasmo e audácia, em comunhão com os seus Pastores.

São muitos os fiéis que pertencem a *movimentos eclesiais*, nos quais podemos ver os sinais da multiforme presença e ação santificadora do Espírito Santo na Igreja e na sociedade atual. Eles são chamados para levar ao mundo o testemunho de Jesus Cristo e ser fermento do amor de Deus na sociedade.

Os Jovens e a pastoral vocacional

Na América Latina a maioria da população está formada por jovens. A este respeito, devemos recordar-lhes que sua vocação é ser amigos de Cristo, discípulos, sentinelas do amanhã, como costumava dizer o meu Predecessor João Paulo II. Os jovens não temem o sacrifício, mas, sim, uma vida sem sentido. São sensíveis à chamada de Cristo que os convida a segui-Lo. Podem responder a essa chamada como sacerdotes, como consagrados e consagradas, ou ainda como pais e mães de família, dedicados totalmente a servir aos seus irmãos com todo o seu tempo, sua capacidade de entrega e com a vida inteira. Os jovens encaram a existência como uma constante descoberta, não se limitando às modas e tendências comuns, indo mais além com uma curiosidade radical acerca do sentido da vida, e de Deus Pai-Criador e Deus-Filho Redentor no seio

da família humana. Eles devem-se comprometer por uma constante renovação do mundo à luz de Deus. Mais ainda: cabe-lhes a tarefa de opor-se às fáceis ilusões da felicidade imediata e dos paraísos enganosos da droga, do prazer, do álcool, junto com todas as formas de violência.

6. "Quédate con nosotros"

Los trabajos de esta V Conferencia General nos llevan a hacer nuestra la súplica de los discípulos de Emaús: " *Quédate con nosotros, porque atardece y el día ya ha declinado* " (Lc 24, 29).

Quédate con nosotros, Señor, acompáñanos aunque no siempre hayamos sabido reconocerte. Quédate con nosotros, porque en torno a nosotros se van haciendo más densas las sombras, y tú eres la Luz; en nuestros corazones se insinúa la desesperanza, y tú los haces arder con la certeza de la Pascua. Estamos cansados del camino, pero tú nos confortas en la fracción del pan para anunciar a nuestros hermanos que en verdad tú has resucitado y que nos has dado la misión de ser testigos de tu resurrección .

Quédate con nosotros, Señor, cuando en torno a nuestra fe católica surgen las nieblas de la duda, del cansancio o de la dificultad: tú, que eres la Verdad misma como revelador del Padre, ilumina nuestras mentes con tu Palabra; ayúdanos a sentir la belleza de creer en ti.

Quédate en nuestras familias, ilumínalas en sus dudas, sosténlas en sus dificultades, consuél-las en sus sufrimientos y en la fatiga de cada día, cuando en torno a ellas se acumulan sombras que amenazan su unidad y su naturaleza. Tú que eres la Vida, quédate en nuestros hogares, para

que sigan siendo nidos donde nazca la vida humana abundante y generosamente, donde se acoja, se ame, se respete la vida desde su concepción hasta su término natural.

Quédate, Señor, con aquéllos que en nuestras sociedades son más vulnerables; quédate con los pobres y humildes, con los indígenas y afroamericanos, que no siempre han encontrado espacios y apoyo para expresar la riqueza de su cultura y la sabiduría de su identidad. Quédate, Señor, con nuestros niños y con nuestros jóvenes, que son la esperanza y la riqueza de nuestro Continente, protégelos de tantas insidias que atentan contra su inocencia y contra sus legítimas esperanzas. ¡Oh buen Pastor, quédate con nuestros ancianos y con nuestros enfermos. ¡Fortalece a todos en su fe para que sean tus discípulos y misioneros!

Mensaje de la V Conferencia a los Pueblos de América Latina y el Caribe

Aparecida – Brasil (ACIPrensa.com)
29-5-2007

Reunidos en el Santuario Nacional de Nuestra Señora de la Concepción Aparecida en Brasil, saludamos en el amor del Señor a todo el Pueblo de Dios y a todos los hombres y mujeres de buena voluntad.

Del 13 al 31 de mayo de 2007, estuvimos reunidos en la V Conferencia General del Episcopado Latinoamericano y del Caribe, inaugurada con la presencia y la palabra del Santo Padre Benedicto XVI.

En nuestros trabajos, realizados en ambiente de ferviente oración, fraternidad y comunión afectiva, hemos buscado dar continuidad al camino de renovación

recorrido por la Iglesia católica desde el Concilio Vaticano II y en las anteriores cuatro Conferencias Generales del Episcopado Latinoamericano y del Caribe.

Al terminar esta V Conferencia les anunciamos que hemos asumido el desafío de trabajar para darle un nuevo impulso y vigor a nuestra misión en y desde América Latina y el Caribe.

1. Jesús Camino, Verdad y Vida

"Yo soy el Camino, la Verdad y la Vida"
(Jn 14,6)

Ante los desafíos que nos plantea esta nueva época en la que estamos inmersos, renovamos nuestra fe, proclamando con alegría a todos los hombres y mujeres de nuestro continente: Somos amados y redimidos en Jesús, Hijo de Dios, el Resucitado vivo en medio de nosotros; por Él podemos ser libres del pecado, de toda esclavitud y vivir en justicia y fraternidad. ¡Jesús es el camino que nos permite descubrir la verdad y lograr la plena realización de nuestra vida!

2. Llamados al seguimiento de Jesús

"Fueron, vieron dónde vivía y se quedaron con él" (Jn 1,39)

La primera invitación que Jesús hace a toda persona que ha vivido el encuentro con Él, es la de ser su discípulo, para poner sus pasos en sus huellas y formar su comunidad. ¡Nuestra mayor alegría es ser discípulos suyos! Él nos llama a cada uno por nuestro nombre, conociendo a fondo nuestra historia (cfr. Jn 10,3), para convivir con Él y enviarnos a continuar su misión (cfr. Mc 3,14-15).

¡Sigamos al Señor Jesús! Discípulo es el que habiendo respondido a este llamado, lo sigue paso a paso por los caminos del Evangelio. En el seguimiento oímos y vemos el acontecer del Reino de Dios, la conversión de cada persona, punto de partida para la transformación de la sociedad, y se nos abren los caminos de la vida eterna. En la escuela de Jesús aprendemos una "vida nueva" dinamizada por el Espíritu Santo y reflejada en los valores del Reino.

Identificados con el Maestro, nuestra vida se mueve al impulso del amor y en el servicio a los demás. Este amor implica una continua opción y discernimiento para seguir el camino de las Bienaventuranzas (cfr. Mt 5,3-12; Lc 6,20-26). No temamos la cruz que supone la fidelidad al seguimiento de Jesucristo, pues ella está iluminada por la luz de la Resurrección. De esta manera, como discípulos, abrimos caminos de vida y esperanza para nuestros pueblos sufrientes por el pecado y todo tipo de injusticias.

El llamado a ser discípulos-misioneros nos exige una decisión clara por Jesús y su Evangelio, coherencia entre la fe y la vida, encarnación de los valores del Reino, inserción en la comunidad y ser signo de contradicción y novedad en un mundo que promueve el consumismo y desfigura los valores que dignifican al ser humano. En un mundo que se cierra al Dios del amor, isomos una comunidad de amor, no del mundo sino en el mundo y para el mundo! (cfr. Jn 15,19; 17,14-16).

3. El discipulado misionero en la pastoral de la Iglesia

"Vayan y hagan discípulos a todos los pueblos" (Mt 28,19)

Constatamos cómo el camino del discipulado misionero es fuente de renovación de nuestra pastoral en el Continente y nuevo punto de partida para la Nueva Evangelización de nuestros pueblos.

Una Iglesia que se hace discípula

De la parábola del Buen Pastor aprendemos a ser discípulos que se alimentan de la Palabra: "Las ovejas le siguen porque conocen su voz" (Jn 10,4). Que la Palabra de Vida (cfr. Jn 6,63), saboreada en la Lectura Orante y la celebración y vivencia del don de la Eucaristía, nos transformen y nos revelen la presencia viva del Resucitado que camina con nosotros y actúa en la historia (cfr. Lc 24,13-35). Con firmeza y decisión, continuaremos ejerciendo nuestra tarea profética discerniendo dónde está el camino de la verdad y de la vida; levantando nuestra voz en los espacios sociales de nuestros pueblos y ciudades y, especialmente, a favor de los excluidos de la sociedad.

Queremos estimular la formación de políticos y legisladores cristianos para que contribuyan a la construcción de una sociedad justa y fraterna según los principios de la Doctrina Social de la Iglesia.

Una Iglesia formadora de discípulos y discípulas

Todos en la Iglesia estamos llamados a ser discípulos y misioneros. Es necesario formarnos y formar a todo el Pueblo de Dios para cumplir con responsabilidad y audacia esta tarea.

La alegría de ser discípulos y misioneros se percibe de manera especial donde hacemos comunidad fraterna. Estamos

llamados a ser Iglesia de brazos abiertos, que sabe acoger y valorar a cada uno de sus miembros. Por eso, alentamos los esfuerzos que se hacen en las parroquias para ser "casa y escuela de comunión", animando y formando pequeñas comunidades y comunidades eclesiales de base, así como también en las asociaciones de laicos, movimientos eclesiales y nuevas comunidades.

Nos proponemos reforzar nuestra presencia y cercanía. Por eso, en nuestro servicio pastoral, invitamos a dedicarle más tiempo a cada persona, escucharla, estar a su lado en sus acontecimientos importantes y ayudar a buscar con ella las respuestas a sus necesidades.

Hagamos que todos, al ser valorados, puedan sentirse en la Iglesia como en su propia casa. Al reafirmar el compromiso por la formación de discípulos y misioneros, esta Conferencia se ha propuesto atender con más cuidado las etapas del primer anuncio, la iniciación cristiana y la maduración en la fe. Desde el fortalecimiento de la identidad cristiana ayudemos a cada hermano y hermana a descubrir el servicio que el Señor le pide en la Iglesia y en la sociedad.

En un mundo sediento de espiritualidad y concientes de la centralidad que ocupa la relación con el Señor en nuestra vida de discípulos, queremos ser una Iglesia que aprende a orar y enseña a orar. Una oración que nace de la vida y el corazón y es punto de partida de celebraciones vivas y participativas que animan y alimentan la fe.

4. Discipulado misionero al servicio de la vida

"Yo he venido para tengan vida y la tengan en abundancia" (Jn 10,10).

Desde el cenáculo de Aparecida nos disponemos a emprender una nueva etapa de nuestro caminar pastoral declarándonos **en misión permanente**. Con el fuego del Espíritu vamos a inflamar de amor nuestro Continente: "Recibirán la fuerza del Espíritu Santo que vendrá sobre Ustedes, y serán mis testigos... hasta los confines de la tierra" (Hch 1,8).

En fidelidad al mandato misionero

Jesús invita a todos a participar de su misión. ¡Que nadie se quede de brazos cruzados! Ser misionero es ser anunciador de Jesucristo con creatividad y audacia en todos los lugares donde el Evangelio no ha sido suficientemente anunciado o acogido, en especial, en los ambientes difíciles y olvidados y más allá de nuestras fronteras.

Como fermento en la masa

Seamos misioneros del Evangelio no sólo con la palabra sino sobre todo con nuestra propia vida, entregándola en el servicio, inclusive hasta el martirio. Jesús comenzó su misión formando una comunidad de discípulos misioneros, la Iglesia, que es el inicio del Reino. Su comunidad también fue parte de su anuncio. Insertos en la sociedad, hagamos visible nuestro amor y solidaridad fraterna (cfr. Jn 13,35) y promovamos el diálogo con los diferentes actores sociales y religiosos. En una sociedad cada vez más plural, seamos integradores de fuerzas en la construcción de un mundo más justo, reconciliado y solidario.

Servidores de la mesa compartida

Las agudas diferencias entre ricos y pobres nos invitan a trabajar con mayor empeño en ser discípulos que saben com-

partir la mesa de la vida, mesa de todos los hijos e hijas del Padre, mesa abierta, incluyente, en la que no falte nadie. Por eso reafirmamos nuestra opción preferencial y evangélica por los pobres.

Nos comprometemos a defender a los más débiles, especialmente a los niños, enfermos, discapacitados, jóvenes en situaciones de riesgo, ancianos, presos, migrantes. Velamos por el respeto al derecho que tienen los pueblos de defender y promover "los valores subyacentes en todos los estratos sociales, especialmente en los pueblos indígenas" (Benedicto XVI, Discurso Guarulhos No.4). Queremos contribuir para garantizar condiciones de vida digna: salud, alimentación, educación, vivienda y trabajo para todos.

La fidelidad a Jesús nos exige combatir los males que dañan o destruyen la vida, como el aborto, las guerras, el secuestro, la violencia armada, el terrorismo, la explotación sexual y el narcotráfico. Invitamos a todos los dirigentes de nuestras naciones a defender la verdad y a velar por el inviolable y sagrado derecho a la vida y la dignidad de la persona humana, desde su concepción hasta su muerte natural.

Ponemos a disposición de nuestros países los esfuerzos pastorales de la Iglesia para aportar en la promoción de una cultura de la honestidad que subsane la raíz de las diversas formas de violencia, enriquecimiento ilícito y corrupción.

En coherencia con el proyecto del Padre creador, convocamos a todas las fuerzas vivas de la sociedad para cuidar nuestra casa común, la tierra, amenazada de destrucción. Queremos favorecer un desarrollo humano y sostenible basado en la justa distribución de las riquezas y la comunión de los bienes entre todos los pueblos.

5. Hacia un continente de la vida, del amor y de la paz

"En esto todos conocerán que son discípulos míos" (Jn 13,35)

Nosotros, participantes en la V Conferencia General en Aparecida, y junto con toda la Iglesia "comunidad de amor", queremos abrazar a todo el continente para transmitirles el amor de Dios y el nuestro. Deseamos que este abrazo alcance también al mundo entero.

Al terminar la Conferencia de Aparecida, en el vigor del Espíritu Santo, convocamos a todos nuestros hermanos y hermanas, para que, unidos, con entusiasmo realicemos la **Gran Misión Continental**.

Será un nuevo Pentecostés que nos impulse a ir, de manera especial, en búsqueda de los católicos alejados y de los que poco o nada conocen a Jesucristo, para que formemos con alegría la comunidad de amor de nuestro Padre Dios. Misión que debe llegar a todos, ser permanente y profunda.

Con el fuego del Espíritu Santo, avancemos construyendo con esperanza nuestra historia de salvación en el camino de la evangelización, teniendo en torno nuestro a tantos testigos (Hb 12,1), que son los mártires, santos y beatos de nuestro continente. Con su testimonio nos han mostrado que la fidelidad vale la pena y es posible hasta el final.

Unidos a todo el pueblo orante, confiamos a María, Madre de Dios y Madre nuestra, primera discípula y misionera al servicio de la vida, del amor y de la paz, invocada bajo los títulos de Nuestra Señora Aparecida y de Nuestra Señora de Guadalupe, el nuevo impulso que brota a

partir de hoy en toda América Latina y el Caribe, bajo el soplo del nuevo Pentecostés para nuestra Iglesia a partir de esta V Conferencia que aquí hemos celebrado.

En Medellín y en Puebla terminamos diciendo "CREEMOS". En Aparecida, como lo hicimos en Santo Domingo, proclamamos con todas nuestras fuerzas: CREEMOS Y ESPERAMOS. Esperamos...

Ser una Iglesia viva, fiel y creíble que se alimenta en la Palabra de Dios y en la Eucaristía..

Vivir nuestro ser cristiano con alegría y convicción como discípulos-misioneros de Jesucristo.

Formar comunidades vivas que alimenten la fe e impulsen la acción misionera.

Valorar las diversas organizaciones eclesiales en espíritu de comunión.

Promover un laicado maduro, responsable con la misión de anunciar y hacer visible el Reino de Dios.

Impulsar la participación activa de la mujer en la sociedad y en la Iglesia.

Mantener con renovado esfuerzo nuestra opción preferencial y evangélica por los pobres.

Acompañar a los jóvenes en su formación y búsqueda de identidad, vocación y misión, renovando nuestra opción por ellos.

Trabajar con todas las personas de buena voluntad en la construcción del Reino.

Fortalecer con audacia la pastoral de la familia y de la vida.

Valorar y respetar nuestros pueblos indígenas y afrodescendientes.

Avanzar en el diálogo ecuménico "para que todos sean uno", como también en el

diálogo interreligioso.

Hacer de este continente un modelo de reconciliación, de justicia y de paz.

Cuidar la creación, casa de todos en fidelidad al proyecto de Dios.

Colaborar en la integración de los pueblos de América Latina y el Caribe.

¡Que este Continente de la esperanza también sea el Continente del amor, de la vida y de la paz!

Aparecida – Brasil, 29 de Mayo de
2007

Resumen del Documento Final

Aparecida – Brasil (ACIPrensa.com)
30/5/2007

1. Los obispos reunidos en la V Conferencia General del Episcopado de América Latina y El Caribe quieren impulsar, con el acontecimiento celebrado junto a *Nuestra Señora Aparecida* en el espíritu de "un nuevo Pentecostés", y con el documento final que resume las conclusiones de su diálogo, una renovación de la acción de la Iglesia. Todos sus miembros están llamados a ser discípulos y misioneros de Jesucristo, Camino, Verdad y Vida, para que nuestros pueblos tengan vida en Él. En la senda abierta por el Concilio Vaticano II y en continuidad creativa con las anteriores Conferencias de Río de Janeiro, 1955; Medellín, 1968; Puebla, 1979; y Santo Domingo, 1992, han reflexionado sobre el tema *Discípulos y misioneros de Jesucristo para que nuestros pueblos en Él tengan vida*. 'Yo soy el Camino, la Verdad y la Vida' (Jn 14,6), y han procurado trazar en comunión líneas comunes para proseguir la nueva evangelización a nivel regional.

2. Ellos expresan, junto con el Papa Benedicto XVI, que el patrimonio más valioso de la cultura de nuestros pueblos es "*la fe en Dios Amor*". Reconocen con humildad las luces y las sombras que hay en la vida cristiana y en la tarea eclesial. Quieren iniciar una *nueva etapa pastoral*, en las actuales circunstancias históricas, marcada por un fuerte ardor apostólico y un mayor compromiso misionero para proponer el Evangelio de Cristo como camino a la verdadera vida que Dios brinda a los hombres. En diálogo con todos los cristianos y al servicio de todos los hombres, asumen "la gran tarea de custodiar y alimentar la fe del Pueblo de Dios, y recordar también a los fieles de este Continente que, en virtud de su bautismo, están llamados a ser discípulos y misioneros de Jesucristo" (Benedicto XVI, Discurso Inaugural, 3). Se han propuesto renovar las comunidades eclesiales y estructuras pastorales para encontrar los cauces de la trasmisión de la fe en Cristo como fuente de una vida plena y digna para todos, para que la fe, la esperanza y el amor renueven la existencia de las personas y transformen las culturas de los pueblos.

3. En ese contexto y con ese espíritu ofrecen sus conclusiones abiertas en el *Documentofinal*. El texto tiene *tres grandes partes* que sigue el método de reflexión teológico pastoral "ver, juzgar y actuar". Así se mira la realidad con ojos iluminados por la fe y un corazón lleno de amor, proclama con alegría el Evangelio de Jesucristo para iluminar la meta y el camino de la vida humana, y busca, mediante un discernimiento comunitario abierto al soplo del Espíritu Santo, líneas comunes de una acción realmente misionera, que ponga a todo el Pueblo de Dios en un

estado permanente de misión. Ese esquema tripartito está hilvanado por un hilo conductor en torno a la vida, en especial la Vida en Cristo, y está recorrido transversalmente por las palabras de Jesús, el Buen Pastor: "*Yo he venido para que las ovejas tengan vida y la tengan en abundancia*" (Jn 10,10).

4. La *primera parte* se titula *La vida de nuestros pueblos*. Allí se considera, brevemente, al sujeto que mira la realidad y que bendice a Dios por todos los dones recibidos, en especial, por la gracia de la fe que lo hace seguidor de Jesús y por el gozo de participar en la misión eclesial. Ese capítulo primero, que tiene el tono de *un himno de alabanza y acción de gracias*, se denomina *Los discípulos misioneros*. Inmediatamente sigue el capítulo segundo, el más largo de esta parte, titulado *Mirada de los discípulos misioneros hacia la realidad*. Con una mirada teológica y pastoral considera, con cierto detenimiento, los grandes cambios que están sucediendo en *nuestro continente y en el mundo*, y que interpelan a la evangelización. Se analizan varios procesos históricos complejos y en curso en los niveles sociocultural, económico, sociopolítico, étnico y ecológico, y se disciernen grandes desafíos como la globalización, la injusticia estructural, la crisis en la trasmisión de la fe y otros. Allí se plantean muchas realidades que afectan la vida cotidiana de nuestros pueblos. En ese contexto, considera la difícil situación de *nuestra Iglesia* en esta hora de desafíos, haciendo un balance de signos positivos y negativos.

5. La *segunda parte*, a partir de la mirada al hoy de América Latina y El Caribe, ingresa en el núcleo del tema. Su título es *La Vida de Jesucristo en los discípulos*

misioneros. Indica la belleza de la fe en Jesucristo como fuente de Vida para los hombres y mujeres que se unen a Él y recorren el camino del discipulado misionero. Aquí, tomando como eje la Vida que Cristo nos ha traído, se tratan, en cuatro capítulos sucesivos, grandes dimensiones interrelacionadas que conciernen a los cristianos en cuanto discípulos misioneros de Cristo: la *alegría* de ser llamados a anunciar el Evangelio, con todas sus repercusiones como "buena noticia" en la persona y en la sociedad (capítulo tercero); la *vocación* a la santidad que hemos recibido los que seguimos a Jesús, al ser configurados con Él y estar animados por el Espíritu Santo (capítulo cuarto); la *comunión* de todo el Pueblo de Dios y de todos en el Pueblo de Dios, contemplando desde la perspectiva discipular y misionera los distintos miembros de la Iglesia con sus vocaciones específicas, y el diálogo ecuménico, el vínculo con el judaísmo y el diálogo interreligioso (capítulo cinco); por fin, se plantea un *itinerario* para los discípulos misioneros que considera la riqueza espiritual de la piedad popular católica, una espiritualidad trinitaria, cristocéntrica y mariana de estilo comunitario y misionero, y variados procesos formativos, con sus criterios y sus lugares según los diversos fieles cristianos, prestando especial atención a la iniciación cristiana, la catequesis permanente y la formación pastoral (capítulo sexto). Aquí está una de las novedades del Documento que busca revitalizar la vida de los bautizados para que permanezcan y avancen en el seguimiento de Jesús.

6. La *tercera parte* ingresa plenamente en la misión actual de la Iglesia latinoamericana y caribeña. Conforme al tema se la

formula con el título *La vida de Jesucristo para nuestros pueblos*. Sin perder el discernimiento de la realidad ni los fundamentos teológicos, aquí se consideran las principales acciones pastorales con un dinamismo misionero.

En un núcleo decisivo del Documento se presenta *La misión de los discípulos misioneros al servicio de la vida plena*, considerando la Vida nueva que Cristo nos comunica en el discipulado y nos llama a comunicar en la misión, porque el discipulado y la misión son como las dos caras de una misma medalla. Aquí se desarrolla una gran opción de la Conferencia: *convertir a la Iglesia en una comunidad más misionera*. Con este fin se fomenta la conversión pastoral y la renovación misionera de las iglesias particulares, las comunidades eclesiales y los organismos pastorales. Aquí se impulsa una misión continental que tendría por agentes a las diócesis y a los episcopados (capítulo siete).

Luego se analizan algunos ámbitos y algunas prioridades que se quieren impulsar en la misión de los discípulos entre nuestros pueblos al alba del tercer milenio. En *El Reino de Dios y la promoción de la dignidad humana* se confirma la opción preferencial por los pobres y excluidos que se remonta a Medellín, a partir del hecho de que en Cristo Dios se hizo pobre para enriquecernos con su pobreza, se reconocen nuevos rostros de los pobres (vg., los desempleados, migrantes, abandonados, enfermos, y otros) y se promueve la justicia y la solidaridad internacional (capítulo ocho). Bajo el título *Familia, personas y vida*, a partir del anuncio de la Buena Noticia de la dignidad infinita de todo ser humano, creado a imagen de Dios y recre-

ado como hijo de Dios, se promueve una cultura del amor en el matrimonio y en la familia, y una cultura del respeto a la vida en la sociedad; al mismo tiempo se desea acompañar pastoralmente a las personas en sus diversas condiciones de niños, jóvenes y adultos mayores, de mujeres y varones, y se fomenta el cuidado del medio ambiente como casa común (capítulo nueve).

En el último capítulo, titulado *Nuestros pueblos y la cultura*, continuando y actualizando las opciones de Puebla y de Santo Domingo por la evangelización de la cultura y la evangelización inculturada, se tratan los desafíos pastorales de la educación y la comunicación, los nuevos areópagos y los centros de decisión, la pastoral de las grandes ciudades, la presencia de cristianos en la vida pública, especialmente el compromiso político de los laicos por una ciudadanía plena en la sociedad democrática, la solidaridad con los pueblos indígenas y afrodescendientes, y una acción evangelizadora que señale caminos de reconciliación, fraternidad e integración entre nuestros pueblos, para formar una comunidad regional de naciones en América Latina y El Caribe (capítulo diez).

7. Con un tono evangélico y pastoral, un lenguaje directo y propositivo, un espíritu interpelante y alentador, un entusiasmo misionero y esperanzado, una búsqueda creativa y realista, el Documento quiere renovar en todos los miembros de la Iglesia, convocados a ser discípulos misioneros de Cristo, "*la dulce y confortadora alegría de evangelizar*" (EN 80). Llevando las naves y echando las redes mar adentro, desea comunicar el amor del Padre que está en el cielo y la alegría

de ser cristianos a todos los bautizados y bautizadas, para que proclamen con audacia a Jesucristo al servicio de una vida en plenitud para nuestros pueblos. Con las palabras de los discípulos de Emaús y con la plegaria del Papa en su Discurso inaugural, el Documento concluye con una oración dirigida a Jesucristo: "*Quédate con nosotros, porque atardece y el día ya ha declinado*" (Lc 24,29).

8. Con todos los miembros del Pueblo de Dios que peregrina por América Latina y El Caribe, los discípulos misioneros encuentran la ternura del amor de Dios reflejada en el rostro de la Virgen María. Nuestra Madre querida, desde el santuario de *Guadalupe*, hace sentir a sus hijos más pequeños que están cobijados por su manto, y desde aquí, en *Aparecida*, nos invita a echar las redes para acercar a todos a su Hijo, Jesús, porque Él es "el Camino, la Verdad y la Vida" (Jn 14,6), sólo Él tiene "palabras de Vida eterna". (Jn 6,68) y Él vino para que todos "tengan Vida y la tengan en abundancia" (Jn 10,10).

